1882 TIZENHATODIK ÉVFOLYAM. 130. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, MÁJUS 12.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva: Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt | Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr. Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába valamint amaz országokba, melyek a pósta szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr
Egy szám 6 krajczar.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Becsben: Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10. Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12. Stern Moritz, I. Wollzeile Nr. 22. Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12. Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 10, r. Notre-Dame-d.-Victs Agence Havas (place de la Bourse).

A kedive.

Semmi sem ront egy politikai pártnak az ügyén annyit, mintha fanatikus párthivek formális összeesküvésbe ártják magukat, vagy épen a merényletek terére lépnek, s a vállalat nem sikerül. Még siker esetén is többet ártanak, mint a mennyit használnak az ügynek. A nihilisták talán semmivel sem árthattak volna többet az általuk képviselt ügynek, mint avval, hogy a mult év márczius havában bombájuk életétől fosztotta meg II. Sándor czárt. A Cavendish és Burke gyilkosai sok időre elvették Irországnak a reményét, hogy kívánalmai respektáltatni fognak, midőn pedig minden jó előfeltétel meg volt már hozzá. Az összeesküvők is, kik Egyiptomban Arabi pasa hadügyminiszter életére voltak törendők, semmi által sem emelhették volna ezen férfiunak befolyását és hatalmát, mint ezen nem sikerült vállalat által.

A mint a dolog mai nap kiderül, a cserkesz tisztek csak eszközei voltak a számüzött Izmail exkedivének, a nélkül, hogy tudták volna, mi czélra lesznek szolgálandók. Ratib pasa, valaha hadügyminiszter Izmail idejében, avval a szándékkal hagyta oda Nápolyt, hogy Tevfik kedive élete ellen sző Egyiptomban összeesküvést. Arabi pasának vele együtt kellett volna esnie, de csak azért, hogy legyen ürügy bevonni a hadsereg cserkesz tisztjeit a komplotba. Minden zsoldos hadsereg kész az ilyesmire. Konstantinápolyban minden palotaforradalomnak a janicsárok voltak valaha főtettesei. Az egyiptomi cserkesz hadseregben is sok az elégedetlen elem, s a rangban való emelkedés igérete által sokra rávehetők egyesek. Igen plauzibilis, ha Ratib pasa azért akarja meggyilkoltatni elődjét, hogy helyébe üljön, s az is világos, hogy lesz hatalma megjutalmazni czinkosait. Igy hozták elő a körülmények azt, hogy a kedive ellen intézett összeesküvésnek élét látszólag Arabi pasa ellen irányozták, a kinek szintén meg kellett volna halnia.

Mint tudvalevő, a konstantinápolyi kormány volt az, a mely figyelmeztette a kairói udvart a veszély felől, mely a kedivét fenyegeti, s azon ármánykodások felől, melyeket Ratib pasa szö. Az összeesküvés felfedeztetett, Arabi pasa megmenekült. Egyszersmind azonban a helyzet urává lett. Őt kapta fel kegyenczéül, mint kiszemelt [illegible] megmenekült áldozatot a nép kegye. A régi mameluk családok egyszerre pártjára állottak. És a dolog ugy fordult, hogy Arabi pasa ugyancsak feltudta használni a kinálkozó alkalmat. Nem csak azok ellen erősitette meg állását, kik az összeeskűdtekkel tartottak, hanem maga a kedive ellen is, a kinek vele együtt kellett volna buknia. A dolog voltaképen ugy áll ezidő szerint, hogy Egyiptomban Arabi pasa a helyzet ura, s a mi még rosszabb, hogy Arabi pasa helyzetének ezen tulsulyát a kedive ellen használja fel.

Az egyiptomi kamara oly állást foglal el az ország politikai életében, a minőnek párja az európai országokban, sőt sehol sincs. A kedive vele szemben nem egyéb, mint végrehajtó hatalom. A kamara az ő beleegyezése, sőt megkérdezése nélkül hozza a törvényt. Az, a mit a kamara határozatképen kimondott, törvény erejére emelkedik, akár adja abba a kedive beleegyezését, akár nem. Hogy a törvényt ő hirdetteti ki, az tekintélyét nem emeli, hatalmát még kevésbé. Ugy, hogy Egyiptomban a miniszterium a voltaképi hatalom, mely többséggel bir a parlamentben, a többi épen semmi. Maga a porta is, mely az utolsó években jogairól mind jobban és jobban lemondott a kedive javára, elvesztette összes befolyását az által, hogy ezen jogoknak letéteményese azokat a kamarára, illetőleg a miniszteriumra ruházta rá.

Ilyen viszonyok között, a hadügyminiszter Arabi most a kedive ellen fordul, s kezeiben pontositja össze egyrészt a katonai hatalmat, másrészt pedig mellette vannak az ország legtekintélyesebb férfiai. Nagyon könnyen érthető, hogy a szegény kedivének a sorsa meg van irva. Ő azonban egy utolsó erőfeszitést tesz, a hatalmat kezei közé ragadhatni. Bent az országban nincs kire támaszkodnia, kifelé keres segitséget. A franczia és angol barátságra apellál, s ezen külhatalmakat szólitja fel, hogy megsegitsék. Ez természetesen még jobban elkeseriti a honfiakat. Még azok is az elégedetlenek pártjára állanak, a kik máskülönben a kedive mellett foglaltak állást. S nagyon problematikus, hogy a várt és kért külföldi segitség meg fog-e érkezni, hogy az egészen magára maradt uralkodó ügyén segitve legyen.

S most megtörténik az a hallatlan eset, hogy a miniszterium biztositja a külföldi hatalmak képviselőit, hogy a kedivének nem lesz személyében semmi baja. Az Egyiptomban időző külföldiek biztossága felől is tesz tgéretet, s általán ugy viseli magát a miniszterium, mintha kivülötte más hatalom az országban nem is léteznék. A mellett összehivja a kamarát, mely most el van oszlatva. A kedive ellenkezik ugyan, de az összehivás megtörténik mégis az ő beleegyezése nélkül, sőt egyenesen akarata ellenére. S Kairóban szerte hirdetik, hogy e kamara feladata abban áland, letenni trónjáról a kedivét, s Arabi pasa kezeibe tenni le a főhatalmat. Hogy ez utóbbi sikerülni fog-e, nagyon bizonytalan. Az bizonynyal nagy reszenzust fog kelteni külföldön. De hogy idegen beavatkozás nélkül a kedive uralmának napjai meg vannak számlálva, az bizonyos.

A dublini büntény.

Még most is alig több a semminél, a mit a Főnix-parkban elkövetett borzalmas tett elkövetőiről tudni lehet, és bármennyire biznak is az irországi hatóságok abban, hogy nem sokára fölfedezik a tetteseket, ez a remény csak igen gyönge lehet, mert száz meg száz példa bizonyitja, hogy Irországban egy politikai vagy agrárius gyilkosságnak a nyomát alig fedezték föl még csak egyszer is. Már az a tény is, hogy Dublin határán kivül senki sem látta a kocsit, melyen a négy gyilkos lóhalálában elhajtatott, azt mutatja, hogy a 10,000 és 1000 font sterlingnyi óriási jutalom is alig lesz elégséges arra, hogy «árulásra» (mert Irországban ezt igy nevezik) csábitson az irek közül valakit. A gyanu alatt első izben elfogottakat szabadon kellett bocsátani; azóta ismét fogtak el több egyént, de ezektől is alig lehet megtudni valamit. *Portsmouth*-ban egy fiatal ir ember azt jelentette a rendőrségnek, hogy őt *pár nap előtt Dublinban 100 font sterlinggel kinálták meg, ha részt vesz Lord Cavendish meggyilkolásában.*. A rendőrség a fiatal embert Liverpoolba szállittatta, hogy kihallgassák. Nem lehetetlen, hogy ez és a hasonló följelentések csak arra valók, hogy a nyomozást félrevezessék. A fiatal ember azt is mondotta, hogy személyleirást is képes adni az illetőkről, a kik e bünténynre akarták csábitani.

A felháborodás Irországban a vidéken korántsem oly nagy, mint eleinte állitották. Maga Dublin nem jöhet számitásba, mert ez csaknem egészen angol város, de a vidékről érkező hirek azt konstatálják, hogy a nép inkább rokonszenvez a gyilkosokkal, semmint tettökön fölháborodik. Sőt azt hiszik, hogy egyáltalában az ir nép keblében *nagyobb mérvü összeesküvés* van készülőben. A többi közt, *Clifford* limericki rendőrbiró Amerikából levelet kapott, melyben tudtára adják, hogy a féniek őt *halálra ítélték*. Az alkirály meghagyta, hogy a *hivatalnokok Dublinban este csak rendőri kisérettel járhatnak az utczán*. Ez is azt bizonyitja, hogy a szombati véres tettet épen nem tekintik egyedül álló, elszigetelt ténynek. Jellemző körülmény az is, hogy Dublinban tegnap az utczasarkokon *hirdetések* voltak kiragasztva, melyek egy ir *nemzeti egyesület alakulását* jelentették, a mely egyesületnek czélja: *külön ir parlament* és *Irország teljes függetlensége* lenne. Az alakuló közgyülés, melyhez az időt igen sajátságosan választották meg, május 15-kére van kitüzve.

*

A holttestek hivatalos vizsgálatáról és a több izben emlitett tanuk kihallgatásáról szóló tudósitás ma van előttünk az angol lapokban. Ezek a tanuk olyanok, kik a viaskodást messziről látták vagy azután érkeztek a tett szinhelyére. Táviratainkból valamennyinek a vallomása ismeretes már, ugyszintén az összemarczangolt holttestek leirása is. Közöljük azonban az *alsóház hétfői üléséből* az idevonatkozó következő részt:

Gladstone: Ugy hiszem, a ház előre is tudja, hogy az ülések rögtöni elnapolását akarom inditványozni. Oly eljárás ez, mely megegyezik az előbbiekkel, midőn szomoru esetek jutottak a ház és a közönség tudomására. Ugy hiszem, hogy a szombati esemény páratlan történelmünkben, páratlan a büntény gonoszságára nézve, mely elkövettetett, és páratlan ama borzadályra nézve, melyet az egyesültkirályság egész népességében keltett. Midőn ezt kijelentettem, hozzá teszem még röviden azt is, hogy *Bourke* ur halálával egyik legtapasztaltabb, legkiválóbb, legbecsületesebb és legtehetségesebb tagját vesztettük el annak a hivatalnoki karnak, melynek az ország kormányzatában annyit köszönhetünk. De a gyilkos keze közelebb is ért bennünket, és bár nehezemre esik a szólás, ki kell mondanom, hogy Anglia egyik legnemesebb szive ép akkor szünt meg dobogni, midőn Irország szolgálatának szentelte magát, tele szeretettel ez ország iránt, tele reménynyel annak jövőjét illetőleg és tele tehetséggel ahhoz, hogy neki szolgálatokat tegyen. E körülmények közt, a mi a kormányt illeti, *minden előbbi intézkedés és szándék ujra megfontolandó és bizonyos mértékig megszoritandó* lesz. Kötelességünknek fogjuk tartani, hogy megkérdezzük a házát az iránt, a mit legsürgősebbnek tart, és a mi a ház jelenlegi hangulata mellett kivihetőnek fog látszani. A közelebbi csütörtökön engedélyt fogunk kérni a háztól egy *rendszabályra*, mely *Irországban a büntények megtorlását* czélozza; s meg vagyunk róla győződve, hogyha az a rendszabály valóban megfelel szellemére nézve annak, a minek lennie kell, a ház minden része támogatni fog bennünket annak megvalósitásában. Ezután legközelebb a bérleti hátralékokra nézve fogunk javaslatot előterjeszteni. Azt hiszem, hogy a mondottakhoz semmit sem kell hozzátennem. Köszönöm a háznak, hogy támogatott a legkinosabb feladatban, mely valaha e házban rám háramlott. Inditványozom, hogy a ház függeszsze fel üléseit.

Sir Stafford Northcote: A miniszterelnök inditványához hozzájárulok, és ugy hiszem, nem kell sokat mondanom ez inditvány ajánlására. Megegyezik az előbbi preczedensekkel, midőn a ház egyik tagjától hirtelen megfosztatott, hogy elnapolások inditványoztattak. Ez alkalommal egész külön esettel van dolgunk, egész mással, mint a minőket emlitettem. Ugy hiszem, hogy a mivelt világ minden tagja ugyanazon felháborodással értesült e hirről, mint mi; és különösen mi ránk nézve, kik e házban ülünk s több év óta becsülni és tisztelni tanultuk az elhunyt lordot, szomoru kötelesség az elhunyt emlékezetét tisztelni. (Helyeslés.) Remélem, hogy a ház el fogja fogadni az inditványt, a nélkül, hogy tanusitaná a legkevesebb mértékben is azt, hogy a csapás az ország kormányát még a legkisebb zavarba is hozta volna, sőt meg van arról győződve a ház, hogy a kormány még e sulyos csapás közben is a kellő orvoslatokhoz nyul és biztositja a kormányt, mint teszem ezt én most, nemcsak az ezen oldalon ülők *szives közreműködéséről*, hanem az egész házéról is, *azokban a rendszabályokban, melyek szükségesek lehetnek a béke helyreállitására és fentartására ezen országban.* (Helyeslés.)

Parnell engedelmet kér, hogy barátjai és saját részéről, valamint minden a világnak bármely pontján élő ir ember részéről legnagyobb utálatának adhasson kifejezést ama borzalmas büntény fölött, mely Irországban elkövettetett. Nem szólhat ezuttal ahhoz, a mit a kormány tenni szándékozik. *Nem tagadja, hogy a kormányra nézve csaknem lehetetlen olyan rendszabályokhoz nem nyulni*, a milyenekről a kormányelnök szólott. De kifejezést akar adni ama hitének, hogy a büntényt oly emberek követték el, a kik teljességgel kárhoztatják azt az ügyet, melynek ő hive s a kik ezt a bünténytet azért tervezték és hajtották végre, hogy a hatalmukban álló leghalálosabb csapást mérjék az ő reményeire és arra az uj irányra, melyet a kormány magáévá tett.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

Ki hitte volna, hogy a magyar országgyülés hamarább letárgyalja a vámtarifára vonatkozó törvényjavaslatot, mint az osztrák reichsrath? A német szomszédok hiszen majd egy hónap előtt kezdtek bele, mi csak tegnapelőtt. Azok hosszantartó vitatkozások utján haladnak előre, nagy parlamenti csatákat vivnak meg ugy szólván minden egyes kisebb kérdés felett, még a pártok szerinti elkülönözést is felbontják olykor s a többség és a kisebbség minden egyes kérdésnél másként és másként alakul, olykor ugy is, hogy a kormány propozicziója kisebbségben marad. Nálunk harmadfél napig tartott az általános vita. Kifejtettek az egyes elvi álláspontok, felhozott minden pro és contra, s végbement a szavazás. A kormány azon álláspontra helyezkedett, melyet négy esztendő előtt a vele egy közjogi alapon álló ellenzék vallott magáénak, s melyet ugyanaz az ellenzék most megtagad. A kormány egyetlen szaktekintélye a saját pártja ellen nyilatkozik, de hát a szavazás minden szaktekintélynél előbb való. A képviselők fölállanak, abban a szent meggyőződésben, hogy igy van ez a lehető legjobban, ez az ő elvi álláspontjuk az igazi. Négy év előtt az ellenkező elvi álláspont mellett is, evvel a szent meggyőződéssel állottak fel.

Aztán a legjobb rendben van minden. Az elv kérdése el van döntve, következnek a részletek. A jegyző feláll s olvasni kezdi a részleteket. Nem szólt hozzá senki, nem hallgat reá senki. Az egyik a szomszédjával diskurál, a másik olvas, vagy elméláz a felett, hogy milyen kényelmes egy foglalkozás a képviselőség. Csak a jegyzőt nem hallani. Valaki utána tekint, hogy hol is járunk a részleteknél, akkor mondják, hogy már valahol a kétszáz egynéhányadik tételnél. Minden tétel ezrekbe, sőt százezrekbe menő differenciákat csinál az országnak. A jegyzőt fölváltja a másik, az még gyorsabban, még halkabban morzsolja le a tételeket. A dervis se különben a korán szüráit. Végre kettőt mutat a ház órája. Az olvasást félbe hagyják s kijelentik, hogy el van fogadva minden válltozatlanul, s eljutottunk egészen a vasáruknak a vámjáig.

Különös! Az osztrák parlament épen ezen fejezetnél állapodott meg tegnap. Ott egy hónap kellett hozzá, nálunk pedig ötfertály óra.

Érdekes szinben tünteti ez fel a mi parlamenti tárgyalásainkat. Annak a mondhatatlan bizalmatlanságnak a jele, melylyel a képviselőház maga is a saját erejéhez viseltetik. Senki sem hiszi, hogy ez a parlament, szemben a kormánynyal képes valamire. Az ellenzék egy körömszakadtig összetartó kormánypártot lát maga előtt, mely nem mérlegeli az indokokat, nem gondolkozik az okok felett, hanem szavaz. A kormánypártról pedig nem szól senki, minden a legjobban van ugy, a hogy a kormány bölcsesége kieszelte. György Endre föláll ugyan s kifejezi, hogy neki a részletek nem tetszenek, neki ez a javaslat nem kell, de a kormány konvencziónak tekintvén ezt a javaslatot egy más kormánynyal szemben, feleslegesnek, legfőlebb akadémikus értékünek tartja a vitát s nem kezd bele. Azonban György Endre is tudja jól, hogy praktikus értékére nézve sem meddő ez a vita. Oda át tul a Lajtán törléseket, emeléseket és leszállitásokat eszközöl a tételekben a másik szerződő fél, olyan konvencziónak tekintvén ezt csupán, melynek változtathatása lehető. Valójában is ilyen, s a hallgatásnak igaz oka nem itt keresendő. Hanem az egyik fél rezignál tehetetlenségében, a másik egyszerüen nem törődik vele.

II.

A képviselőház ülése május 11-én.

Elnök: Péchy Tamás, *jegyzők:* Rakovszky István, Tibád Antal, Dukai Ferencz.

A *kormány* részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Ordódy Pál, Pauler Tivadar, Kemény Gábor br., Szende Béla, Bedekovich Kálmán.

Elnök bemutatja Torda-Aranyos megye közönségének feliratát, melyben a megyék háztartásáról szóló törvényjavaslat reá vonatkozó részének módositását kéri; Pancsova város közönségének kérvényét, melyben a törvényhatósági jogral felruházott városok közigazgatási költségeinek az államkincstárból leendő visszatérítését kérelmezi.

Következik a napirend: **Az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájáról** szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Steinacker Ödön nem fogadhatja el Magarasz határozati javaslatát, mert a forgalomnak minket a monarchia másik államával összekötő szálait nem lehet kitenni vezedelmes kriziseknek. De a közös vámterület alapján sem tartja elfogadhatónak e törvényjavaslatot. Hangoztatja az Ausztriával való gazdasági közösség jó voltát. Apponyi beszédére megjegyzi, hogy az ő vezéreszméje nem is annyira a föld népének, a kisebb földmivelőknek az érdekeit fogja érvényesiteni, hanem inkább politikai és nemzetiségi tekintetekből a földbirtokos nemes osztálynak az érdekeit tartja szem előtt. — A gentrynek azon része, mely gazdaságilag egészséges, mely a modern kor követelményeihez alkalmazkodni, dolgozni tud és akar, fenn fog állni az 50 kros gabnavám nélkül is. De a gentrynek azon nagy, gazdaságilag beteg részét, melynek dédelgetése nagyban okozta a jelenlegi szomoru állapotokat, ez az 50 kros gabnavám sem fogja megmenteni, és ha gazdaságilag tönkre megy, az országnak kárára nem lesz, sem gazdaságilag, sem állami tekintetben. Mert ha például Bácsban vagy Torontálban az eladósodott nemesség földjeit birtokába keriti a sváb paraszt, ott a birtok legalább is oly jó kézben lesz, mint volt. (Mozgás a szélsőbalon.) Szóló beszéde további folyamában kifejti, hogy azok közé tartozik, kik Ausztriával a közös kapcsot fentartani óhajtják, sőt még szükebbé ohajtaná tenni. Meg van győződve, hogy a nép képviselői a Lajtának ugy egyik, mint másik oldalán, ha közvetlenül érintkeznének, jobban meg fognák érteni egymást és jobban fognák érdekeiket értékesiteni tudni. (Egy hang a szélső baloldalon: Reichsrath kell ugy-e?) Az egymásközt való tárgyalások jelen vezetési módja hibás és ha jól akarjuk vezetni, arra bizonyos közös parlamenti közeg szükséges. Ha folytatjuk egyszer nyiltan, máskor titokban ezen alkudozási módot a birodalom másik felével, melyet szóló közgazdasági háborunak nevez, akkor igenis jönni fog, mert jönni kell annak, a mit a szélsőbal óhajt, jönni fog.

Az ir forrongások történetéből.

A dublini véres események a szerencsétlen Irországra terelték a közfigyelmet. Noha Irországban a politikai gyilkosságok az utóbbi időkben még inkább napirenden voltak, mint Oroszországban, hol a czárizmus és a nihilizmus a legvégsőbb eszközökkel vivják egymás ellen a rettenetes harczot, mégis váratlanul jött az angol államférfiak meggyilkolásának megdöbbentő hire. Váratlanul, mert hiszen a leszurt Cavendish elődjének, Forsternek visszalépését egész Irországban nagy megelégedés jeleivel fogadták. Limerickben az utczákon kiáltották: «Forster elment, hál' istennek!» Waterfordban nemzeti dalokat játszó zenekarok járták be a várost, Dublinban alig terjedt el Forster visszalépésének s az ir képviselők szabadon bocsátásának hire, már is örömtől ujjongó, Parnellt éljenző csoportok képződtek az utczákon.

Ha Oroszországban egyszerre megnyilnának a politikai börtönök ajtai, ha az orosz nemzetnek fogságban vagy számkivetésben sinlődő jelesei egyszerre visszanyernék szabadságukat, nem némulna el ott is, ha csak egy időre is, a nemzeti elégületlenség kitörő szava? És Irországban az összeesküvők orgyilka épen akkor sujt legjobban, midőn az angol kormány szabadon bocsátja az ir nép vezéreit: Parnellt Dillont, O'Kellyt, sőt magát a landliga szervezőjét, Dawittot és sujtja épen azt, ki engedményekkel jó feléjük. Érthetetlennek látszó dolgok. Hol lelünk magyarázatot? Lapozzuk Irország 700 éves szenvedésének történetét.

Az angol államférfiak kiontott vérével szemben áll évszázadok nyomora és szenvedése. Az ir nemzet története az elnyomatások, üldöztetések, szenvedések szakadatlan sora. Még a legjobban elnyomott népnek is volt egyszer valamikor, ha nem is épen fénykora, de legalább bizonyos foku jólétnek, megelégedésnek korszaka, csak az ir a kivétel.

Az Irországban uralkodó általános nyomornak sem a talaj minősége, sem az égalj nem az oka. A talaj, habár sok helyütt van mocsár s ingovány, termékenynek mondható. Az éghajlat egyenletesebb, mint Európa bármely más országában, a hőmérő nem emelkedik soha oly magasra s nem száll le soha oly mélyre, mint a kontinensen, a rétek télen is üdék s zöldek, innen nyerte Irország a zöld- vagy szmaragd-sziget melléknevet. A déli részekben nem ismernek baromistállókat, lovak s szarvasmarhák télen nyáron egyaránt a szabadban maradhatnak. Mivel ritkán havazik s a hó nem marad meg okáig, egész télen át van legelőjük. A magvetésre az éghajlat kevésbé kedvező, mert majdnem egész éven át felhős az ég, ritka a napfény, a földterület egy negyedénél nem is több a szántóföld. Az erdőgazdaság a nyugati szeleknek kitett országrészekben ugy szólván lehetetlen, a fák fölötte törpék. A fában s kőszénben való szegénység daczára is a fütőanyag hiánya nem érezhető, mert mindenütt van elegendő tőzeg. Folyói s a határos tengerrészek halakban igen gazdagok. E kedvezőnek mondható viszonyok mellett hogyan történhetik az, hogy Irországban a lakosok milliói a legnagyobb nyomorban élnek, s ezerek a lélekből való birói kiutasitások folytán hajléktalanul s birtoktalanul az utczákon fetrengnek?

Irország története adja meg a választ e kérdésre. Az ireket már az 5-dik század közepén téritette Patrick a keresztény hitre s már a 6-dik században Irország a keresztény kulturának gazdag hona. De csak a nyolczadik század végeig tartott Irország e boldog állapota. Ekkor kezdődtek a pogány normanok betörései, kik csakhamar a sziget uraivá váltak s ezzel megkezdődött a szakadatlan, elkeseredett vallás- és fajharcz korszaka. A normanok csak a tizedik században vették fel a kereszténységet. Magnus norvég királynak betörése 1102-ben véget vet a normanok uralmának. Magnus nem erőszakolta rá uralmát Irországra, s még egyszer megengedte a sors az ireknek, hogy nemzeti fejedelmeik alatt önállóságban, boldog létnek örvendhessenek. Ekkor az ir birtokviszonyok következőleg álltak: A föld a törzs összeségének tulajdonát képezte, s minden ujabb férfiivadék megkapta a maga részét a közös birtokból. A lakosoknak ez eredeti viszonyát a telekhez az angolok forgatták fel. A felforgatás Nagy-Britannia norman uraival való első érintkezésükkel mindjárt kezdődik. Az ireknek oly korán történt keresztény hitre téritése s ebből keletkezett függésük Rómától, okozta romlásukat. A mint 1168-ban egy ir főnök nőrablásból származott viszálkodás alkalmával segitséget kérve, II. Henrik angol királyhoz menekült, ez II. Hadrian pápától formális felhatalmazást nyert nemcsak arra, hogy az ir főnökök viszálykodásába avatkozhassék, hanem még a sziget elfoglalására is. Már a következő évben Henrik, Fitz-Gerald, Fitz-Steffen és Strongbow bárók meghóditották magoknak az egész Irországot. Henrik király O'Connor ir főnök ellen vivott heves csaták után megerősitette az angol bárókat e birtokukban. A papság Henrik király pártjára állt s igy Henrik az alkotmány felfüggesztését is merészelte s az ország nagy részét (Munstert, Leinstert) báróinak adá hübérül; ezek egyszerüen kiüzték az ir birtokosokat házaikból s telkeikről s igy már ekkor fél Irország Anglia gyarmatává sülyedt. Ez eseménytől kezdődik Irország 700 éves szerencsétlensége s az ireknek kiolthatlan fajgyülölete a szomszéd sziget iránt. Egy századdal később, 1253-ban, hosszu elkeseredett harcz után Irország ugyan ismét némi önállósághoz jutott, külön ir képviseletet kapott, mely az angol király világi, egyházi hübereseiből s a városok képviselőiből volt összeállitva. Az irek elszegényedése azonban rohamosan növekedett. 1494-ben jelent meg a hirhedt Poyning-akta (Edward Poyning helytartótól nyertenevét), mely az 1253-ban kivivott kedvezményeket ismét illuzóriusokká tette, a népképviseletnek csak a kormány engedelmével lehetett összegyülni. Az elégületlen ország folyton megujuló lázongásokban tört ki, melyek megakasztották fejlődését.

A reformáczió VIII. Henrik alatt Irországra nézve a szenvedések, bonyodalmak uj forrása volt. Nem annyira vallásos buzgóságból, mint inkább nemzeti gyülöletből, megszokva mindazt ellenséges szemmel nézni, a mi Angliából jő, szegültek ellen oly makacsul az irek a reformáczionak. A reformáczió bevitele a legerőszakosabb rendszabályok daczára is csak a sziget északi részében sikerült, a déli Irország katholikus maradt mai napig, s a fajgyülölethez fanatikus vallási ellenségeskedés is járult. Szitották az ellenségeskedést Erzsébet királyné intézkedései, melyekkel a katholikus egyházak jelentékeny vagyonának a gyülölt protestáns papság javára való elkobzását czélozta. Általános felkelés tört ki, melyet a spanyolok támogattak. Csak miután lord Mountjoy az Essex által leverni nem tudott felkelők s a spanyol segitő csapatok fölött 1601-ben Kinsalenál döntő győzelmet aratott, sikerült végre elfojtani a mozgalmat. A felkelés leverésétujabb földosztás követte. Az angol gyarmatosok között az ireknek s első elnyomóik már meghonosodott, aklimatizált utódainak birtokából 600,000 holdat osztottak ki. I. Jakab kormánya alatt ujabb hasonló csapás érte az ireket. I. Jakab az ir-katholikus előkelőktől, kik hübérlevelet nem tudtak felmutatni, elvette birtokaikat. I. Károly kormánya az elnyomatásnak még keserübb napjait hozta Irországra. Az ireknek minden nemzeti sajátságaik, intézményeik ellen rendszeres támadást kezdett I. Károly király, a leghaszontalanabb ürügyek alatt uj konfiskáczionokkal sujtották a szerencsétlen országot, ugy, hogy a földbirtokukban már ugyis igen korlátolt jogos birtokosok birtoktalan proletárokká sülyedtek. Ez égbekiáltó igazságtalanságokra ujra felkelés tört ki, véresebb s rettenetesebb az eddigieknél. Végkép le akarták rázni az angol igát. Az Angliában uralkodó zavarok a tervnek kedvezni látszottak. A klerus szitotta az elfojtott fajgyülöletnek tüzét s igy Roger Moore, O'Neal és Cornelius Macquire vezetése alatt 1641. október 25-dikén egyszerre kitört a titokban rég előkészitett általános felkelés, mely a szicziliai vecsernyéhez hasonlitható. Pár nap alatt Irországban 15,000 angol vére folyt el. Mihelyt az angoloknak a véres felkelés elnyomása sikerült, a régi gyakorlathoz képest az angol parlament 2½ millió hold ir földnek konfiskálását mondotta ki. A lefoglalt telkeket azonnal elárusitották, s az ebből befolyt jövedelmet arra szánták, hogy gyökeresen véget vessenek az ujabb forradalmaknak. Ez Cronwell erélye s kegyetlen működése által jó hosszú időre sikerült is, 11 év alatt fél millió embert irtott ki a pallos, a betegség és az éhség. Számtalan ir hazafit, köztük O'Nealt kivégeztek, százezrek számüzettek vagy önként kivándoroltak Amerikába. Ily kegyetlenségekkel szemben az a sokat vitatott, de soha meg nem czáfolt állitás is valószinüséget nyer, hogy ez időben az angolok 2000 ir gyermeket rabszolgákul eladtak Jamaikába. Mindazokat, kik fegyveresen vettek részt a felkelésben, s ezt a többség tette, már ugy is megcsonkitott birtokuk kétharmadának konfiskálásával büntették meg. Még azok is, kik semmi részt sem vettek a felkelésben, elvesztették javaik egy részét, csak azért, mert irek voltak. A lefoglalt birtokokat a győző hadsereg katonái között osztották szét. E jó részben kalandorokból álló elemeknek kemény s nyomasztó uralma, melylyel a háborgó népet megfékezni akarták, még jobban szitotta a fanatikus gyülöletnek a hamu alatt izzó tüzét.

II. Károly türelmes kormányzása s II. Jakab katholikus reakcziójának idejében valamivel jobb napok virradtak Irországra. Jakab király, minekutána 38,000 emberrel kikötött a szigeten s a protestáns irek ellenállását leverte, megnyitotta az ir parlamentet, mely most saját fegyvereivel támadta meg az ir nemzet ellenségeit. Most az irek javára konfiskálták el a földeket. Egy 1686. évi bill 2400 protestáns földbirtokos jószágait adta oda katholikusoknak. A szabadságnak és önállóságnak uj korszaka látszott kezdődni, de nem volt hosszu tartama. Jakab utódja III. Orániai Vilmos megsemmisitette elődjeinek ujitásait, mire 18,000 ir önként számkivetésbe ment. Ujra egy millió holdat konfiskáltak el. Ez időben alakultak az Orangisták társulatai (Orániai Vilmos tiszteletére nevezték el igy magukat), melyek ellensulyozni akarták az ir összeesküvéseket s a katholikusoknak minden áron való elnyomását tüzték feladatokul. — A limericki kapitulácziót szabad vallásgyakorlatot biztositott az ireknek, mégis megkezdték törvényhozási uton a katholiczizmus ellen az irtó hadjáratot. Egyidejüleg elvesztették politikai jogaik utolsó maradványait. Nem csak hogy vallásuk gyakorlatában korlátozták őket, külön büntető törvényeket alkottak a katholikus irek számára, megfosztották őket a választási jogtól, sőt oly törvényt is alkottak, mely szerint a kormány erőszakkal kiragadhatta a gyermeket a szülői házból, s kényszerrel neveltethette fel. A vérig izgatott irek ez időben alapitották a ribonmenek szövetségét. A ribabonmenek épugy mint a whiteboyk (fehér zubbonyosok) nagyon elterjedtek az országban. Az utóbbiak, kik öltözetükre huzott fehér ingtől nyerték elnevezésüket, igy átöltözve éjnek idején, rátámadtak a hivatalnokokra s földbirtokosokra, kik az irekkel szemben erőszakoskodtak vagy szigoruan bántak el. A fehérzubbonyosok nevét 1760-ban emlitették először. Pár évvel később, 1763-ban, még egy 3-ik ehhez hasonló titkos szövetség keletkezett, melynektagjai «hearts of oak»-nak, tölgyszivüeknek nevezték magukat. E társulatok rendszeres működése, valamint az amerikai szabadságharcz által Angliának szerzett zavarok arra birták az angolokat, hogy némi engedményeket tegyenek, igy pl. enyhitették a drákói szigoru büntető törvényeket. Az alatt az ürügy alatt, hogy a franczia hadsereg betörésének fenyegető veszélye ellenében akarják magukat védeni, ez időben Irországban önkéntes nemzetőr-csapat alakult, mely lassankint 50,000 főből álló, fegyverforgatásban gyakorlott hadsereggé nőtte ki magát s igy sikerült az ir parlament vezéreinek (Henry Grattan, lord Charlemont, stb.) tömeges kérvények által, melyeknek egy erős hadsereg adott nyomatékot, az angol kormánytól több engedményt kicsikarni, melyek közül az ir parlament önállósága, különböző kereskedelmi szabadalmak, a Poyninig-akta felfüggesztése, az egyház s az iskolák szabadsága, valamint a földbirtokszerzési jog voltak a fontossabbak. A tizedek terhétől, melyeket a katholikus lakosok a protestáns lelkészek számára fizetni kénytelenek voltak, a right-boys titkos szövetség szabaditotta meg őket. E szövetség tagjai esküvel kötelezték magukat a tized megtagadására s az esküszegők megfenyitésére. A nemzeti fellendülés még nagyobb lett, a mint az irek a franczia forradalom hirét vették. Tüstént létesitettek a franczia konventtel titkost megegyezést s az ir követelések oly számosakká s oly merészekké lettek, hogy az angol kormány elhatározta magát a legerélyesebb rendszabályokra. A mint Hoche [illegible] 20,000 franczia-

az, a mit mint hipothezist elfogadott még Apponyi Albert gr. is: a külön vámterület. Ezen vámtarifa, ha nem is akarva, mégis egy lépés azon jövő felé, melyet szóló nem kíván és azért a részletes tárgyalás alapjául nem fogadja el a javaslatot.

Busbach Péter szerint nem volna eszélyes politika akkor, midőn a szomszéd piaczok elzárják nyersterményeiket, mi az idegen nyerstermények szabad behozatalát biztositanók. Németország ugy vasuti tarifáival, mint vámpolitikájával a nyersterményeket rendkívüli módon terheli. A védelemben a mi érdekeink találkoznak ama szövetségesünk érdekével, kinek legkifejlettebb ipari és közgazdasági érdekei vannak, s igy természetes, hogy az egyezkedés oly alakban nyilatkozik, mely mindkét fél érdekeit kiegyeztetni törekszik. — Az osztrák ipar fejlettsége a mi iparunkkal szemben nehezíti álláspontunkat, ez kétségtelen tény. De viszont a mi termelésünk, földmivelési terményeink a vámtarifában tervezett vámok által kétségtelenül előnyben részesülnek és terhére esnek az osztrákoknak. Itt pedig nem áll az, mit György felhozott, hogy azon vámok, a melyek a mi előnyünkre szolgálnak, oly jelentéktelenek, hogy velük szemben ez az előny, a mely az osztrák iparnak nyujtatott, szóba sem jöhet. Nem áll, hogy jelentéktelenek ránk nézve, mert Magyarország főkép gabonájával és lisztjével iparkodik magának piaczot biztositani, és épen gabonája és lisztje erős versenynek van kitéve, sőt az 1879-diki példa mutatja, mikor a lisztvám megszüntettetett, hogy egyszerre 11 hónap alatt az orosz-német liszt-bevitel 123,000 métermázsára szaporodott az osztrák piaczokon, és 560,000 mázsa jelent meg, mely ennyivel szoritotta ki a mi gabnaküldeményeinket. A mi monarchiánkba a gabona-behozatal tesz évenkint körülbelül 7 millió métermázsát, 54 millió frt értékben. Azt mondják a vámtarifának ellenzői, hogy az által, ha nyitva hagyjuk a román gabonának piaczunkat, ez által és a Dalmácziának és a quarnerói szigeteknek nyujtott előnyök által, ezen vámoknak ránk nézve minden értéke elvész. Statisztikai kimutatások szerint a román és dalmát vámmentes behozatal körülbelül 33—34 százalékát teszi az összes behozatalnak, és igy azon többlet, az a 4½ millió métermázsa gabona, a mely vám alá esik, a mi előnyünkre ki fogja szoritani a gabonát az osztrák piaczokról s ez az 54 millió frt értéknek ⅔-át képezi, a mi közel 36 millió forintnyi értéket képvisel. Azon helyek tehát, melyeket most oly idegen gabona, a mely nem Oláhországból kerül, foglal el, kiszorittatván, a mi piaczunk ilyen összeggel tágul. Megengedi, hogy az osztrák ipar ránk nézve saját iparunk szempontjából sok nehézséget okoz, hogy mi azzal konkurrálni hosszu időn át nem leszünk képesek; de ez azért még nem absolute lehetetlen. Mikor a német vámszövetség keletkezett, egy óriás territóriumot foglalt el, a melyben szintén voltak államok, melyek iparral nem birtak oly mérvben, mint például Vesztfália, osztrák és más országok, e mellett azonban jól érezte magát az egész vámszövetség. Mikor Anglia Skócziával egyesült, az angol ipar a skótországi ipart emelte. A dolog tehát nem ugy áll, hogy a közös vámterület absolute lehetetlenné teszi az ipar védelmét nálunk, hanem ugy áll, hogy iparkodjunk teljes erővel fejleszteni saját iparunkat, hogy ekkép utolérjük és lehetőleg versenyezzünk amazzal saját területén is. Elfogadja a törvényjavaslatot.

Almásy Sándor: Apponyi gróf és még többen hangoztatták tegnap azt, hogy a földbirtokos osztálynak minden áron való megvédését szükségesnek tartják. Szóló is meg akarja védeni, de karöltve az iparral, mert az ipar tartja fen a földmivest, a földmives pedig az ipart. Elválasztva nem élhetnek meg. Ajánlja Madarász határozati javaslatát. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Szólásra többen nincsenek feljegyezve, **elnök** a vitát bezárja.

Az **előadó** nem kiván szólni.

Madarász József zárbeszédében Apponyi tegnapi beszédére tesz megjegyzéseket. Ujból ajánlja ellenindítványának elfogadását.

Következett a *szavazás*. A névszerinti szavazásban igennel szavazott 184, nemmel 116, távol volt 144. E szerint a többség a javaslatot **68** szótöbbséggel elfogadta. Következik a *részletes tárgyalás*. Először a *tarifát* tárgyalják.

György Endre: Miután a szerződés a dolog természete szerint kompromisszum jellegével bir, a melyben egyes tétellel az egyik oldalon, másik tétel a másik oldalon állt szerves összefüggésben és miután a ház többsége az egész kompromisszumot mint olyat szavazatával szankczionálta: fölösleges lenne az egyes tételeknél egészen akademikus jellegü diskussziót előidézni, s ennélfogva a részletes tárgyalásnál indítványait egészen fölöslegesnek tartja előadni.

Helfy Ignácz kéri az előadót, hogy ott, a hol vámemelés van, azt jelezze.

Baross előadó, **Kemény** Gábor miniszter felszólalásai után az **elnök** kijelenti, hogy az előadó jelezni fogja a változtatásokat. **Pulszky** Ágost felszólal a gabonavám tételnél, hol a jegyzetben a Dalmácziának s a quarneroi szigeteknek adandó kedvezményekről van szó. Az osztrák keresk. miniszter a birodalmi gyülésben kijelentette, hogy hivatva érezte magát e jegyzetet a 23. és 24. pontnál felvenni a magyar kormánynyal egyetértőleg, de ez nem azért történt, mintha a jegyzetet magában szükségesnek tartotta volna, hanem csak azért, hogy már előre is jelezze, hogy Dalmácziában és a quarneroi szigeteken ezen szükség állandó és folytonos. Különben pedig a birodalmi tanácsban képviselt országok és tartományok részéről a kormány kezdettől fogva mindig azon álláspontot foglalta el, hogy semminemü jegyzetre ezen poziczióknál nem lett volna szükség, hogy őt azon helyzetbe hozza, hogy jogosult követeléseket és kivánságokat azon országok és tartományok részére, melyek esetleg állandóan vagy ideiglenesen gabonában szükölködnek, tekintetbe vegyen és azok kielégitését lehetővé tegye. És ismételve kijelenté beszéde folyamán, hogy ő maga részéről, valamint a kormány, melyet ő képvisel, ugy a tárgyalások alatt, valamint jelenleg is ezen jegyzetet és a 7. §-t általában ugy értelmezi, hogy nemcsak kiveteles rosz termések esetére, hanem mindazon esetekre szól, melyekre az illető tartományok termése nem elegendő az állandó szükségletet fedezni. Szóló kérdi tehát, hogy a magyar kormány is hasonló felfogásban van-e, vagy nem. Mert ha ezen felfogásban volna, konstatálni lehetne azt, hogy az egész tétel által megadott kedvezmény mindig merőben illuzórius fog maradni, ha pedig ezen felfogásban nem osztozkodnék, — azt kétségkivül konstatálni kell, nehogy az ottani kormánynak e tekintetben nyiltan tett kijelentéséből bármi praejudicium származzék. (Helyeslés a baloldalon.)

Kemény Gábor miniszter: Bátor vagyok a házat figyelmeztetni arra, hogy kétféle lehet azon kedvezmény, melyet a gabonára nézve a monarchia egyik vagy másik része nyerhet. Az egyik a törvényjavaslat 7. czikkében van, mely igy hangzik: «A kormány felhatalmaztatik arra, hogy belföldi rosz termések esetében a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormányával egyetértőleg, a gabonára és hüvelyesekre megállapitott vámokat általában, vagy csak egyes nemekre nézve, az egész vámhatáron, vagy annak egyes részein a visszaélés ellen védő ellenőrzés és megszoritás mellett ideiglenesen hatályon kivül helyezhesse.» Ez vonatkozik tehát, és vonatkozhatik eventualiter a monarchia akármelyik részére azon esetben, ha rosz a termés. A másik kedvezmény meg van állapitva a VI. fejezet 211. tétele alatt, mely következőleg hangzik: «A kormány beleegyezését adhatja ahhoz, hogy a birodalmi tanácsban képviselt országok és királyságok kormánya Dalmáczia és a quarnaroi szigetek szükségleteinek fedezésére megengedhesse, hogy a következő gabonanemüekből és pedig: tengeriből évenkint legfeljebb 80,000 métermázsa; buza és kölesből évenkint legfeljebb 20,000 métermázsa, a kölcsönös egyetértéssel megállapitandó vámhivatalokon át és az esetenkint egyetértőleg meghatározandó feltételek alatt vámmentesen behozattathassék.» Ez nincs terméshez, hanem a mutatkozó szükséghez kötve és tisztán humanisztikus irányu intézkedés 100,000 métermázsa gabna határán belül. Hogy itt nem fényüzési czikkekről van szó, és hogy a kivitel nem szolgál tehetősebb kereskedők netaláni előnyére, ezt mutatja az, hogy épen azon két gabnanemből van nagyobb összeg kijelölve, a mely Dalmácziában a nagy néptömeg jelenlegi élelmi czikkét alkotja, t. i. a kukoricza és a kölesből, a mit ők nem képesek elegendő mennyiségben termelni, és melyet eddig is régibb időktől fogva rendesen Olaszországból vittek be. E 80,000 métermázsányi kukoricza és kölesnek — a legnagyobb összeget veszem fel, a mely kedvezménykép adható — vámdija összesen lenne egy métermázsa után 25 krt számitva, 20,000 frt; a 20,000 métermázsányi buza mázsánkint 50 krjával tenne 10,000 frtot, tehát az összes vámelengedésnek maximuma 30,000 frtban van kontemplálva s a kormányt ezen változtatás elfogadásában tisztán humanitárius czél vezette.

A *jutavám* tételénél az **előadó** ismerteti a budapesti gőzmalmok kérvényét, melyben azt kérik, hogy a ház tagadja meg beleegyezését attól, hogy a 148. tétel alatt 6 frtnyi vám állapittassék meg ezen szövetekre és az abból készült zsákokra és tartassék meg legalább az eddigi érvényben levő 2 frt 80 krnyi vám, illetőleg tagadja meg egyszerüen a vámemelést. A kérvény másik része pedig az, hogy azon esetre, ha a ház legyőzhetetlen akadaly folytán a gőzmalmok ezen kérését nem teljesithetné, intézkedjék az iránt, hogy a külföldről származó jutazsákok után, melyek liszttel megtöltésök után visszaküldetnek vagy ismét külföldre szállittatnak, a beviteli vám a malmoknak visszatérittessék. Az előadó ezzel szemben utal a közgazdasági bizottság jelentésére. A közgazdasági bizottság kiemeli mindenek előtt a jutaipar fontosságát és különösen azt, hogy az ehhez szükséges szövetek készitése külföldön történik leginkább és nálunk ezen ipar ujabb időben emelkedőben van. Azonkivül a kormány azon nézetben volt, ezen tételnek elfogadásánál, hogy két alternativa közt választhatott: vagy a tételnek előbbi 2 forint 80 krajczárnyi fokozatban való meghagyása vagy a 6 forintnyi vám elfogadása, de a mellett egy jutagyár alapitása Budapest környékén. A kormány e tekintetben érintkezésbe lépett szakértőkkel, ezen alternativát felemlitette volt előttünk és tényleg czélszerünek mutatkozott az, hogy ezen gyár itteni felállitásának adassanak meg azon előnyök, hogy ezen iparág hazánkban leendő meghonositása lehetővé váljék; annyival is inkább, mert a magasabb vámfelemelés elfogadása ezuttal közgazdasági tekintetben különösen hátrányosnak nem mutatkozik, mert mikép adatokkal van kimutatva, jelentékeny készletek vannak ezen anyagból felhalmozva, melyek áruba bocsátása folytán egyelőre legalább nem lehet arra következtetést vonni, hogy ezen vámemelés egyuttal az ár és érték emelkedésére birjon befolyással. Ezen körülmények közt a közgazdasági bizottság hozzájárult a kérdéses vámfelemeléshez s szóló ajánlja annak elfogadását.

Wahrmann Mór a gőzmalmok aggodalmát tulzottnak tekinti, kérésük második részét pedig egészen feleslegesnek tartja. Mert jelenleg is érvényben van a határvámjövedéki szabályok 279. §-ának rendelkezése szerint minden oly czikkre nézve, mely ide behozatik és megint külföldre kivitetik, a kellő ellenőrző intézkedések figyelembe vétele mellett az átutalási rendszer felhasználásával a vámért biztositék tétetik le a vámhivataloknál, de ezen vám akkor, midőn az illető czikk megint kivitetik, megtéritendő. Ugyanez áll tehát a zsákokra is, melyek azon czélból hozatnak be Angliából, hogy itt liszttel megtöltessenek; ha tehát megtöltetvén, visszavitetnek Angliába, az emlitett rendszabály értelmében az azon zsákok után járó vám visszatérittetik ugy, hogy ezen vámemelés a malomiparnak nem fog ártalmára lenni. Ugyanezen rendszabály áll a német birodalom vámkezelésénél is.

Csanády Sándor: Nagyon méltányosnak tartja a malomiparosok kérvényét.

Kemény Gábor báró: Nemcsak azon tárgyakra nézve adatik meg a vámvisszatérités, a melyek a monarchiába behozatnak és innen Angliába vitetnek; a vámszabályok 297. §-a szól általában arról, hogy ha valamely áru behozatik az országba és innen megint kivitetik, annak joga van a vámvisszatérítéshez. Ha pl. Angliából behozatik a jutazsák és itt megtöltetik liszttel és kivitetik Bukarestbe, épen ugy joga van a visszatérítéshez, mintha Angliába vitetnék, vagy mintha Bécs felől hozatik be a zsák külföldről és itt megtöltetvén, Fiumén át vitetik ki, szóval bárhonnan hozatván be külföldről, bárhová vitetik ki, a visszatérítéshez mindig joga van.

A ház többsége a tételt elfogadta. A XXIII. osztály 149—151. tételeit a XXIV—XXXV. osztályok, észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Helfy Ignácz: Nem is tudják mit olvasnak; a bőrvámra vonatkozó fejezet olvasását nem is hallottuk.

Baross Gábor előadó: Minden tétel külön felolvastatik, arról nem tehetünk, ha nem méltóztatnak előre jelentkezni.

A ház elfogadja a **tarifát** a XLIII. osztályig. Holnap folytatják a tárgyalást.

Szapáry pénzügyminiszter két törvényjavaslatot nyujt be: egyet az 1881. évi XLII. törvényczikk pótlásáról, a másikat a fennállott kikindai kerülethez tartozott községek határában fekvő kincstári ugynevezett Überland földeknek eladásáról.

Előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasittatnak. — Az ülés végződik 2 órakor.

III.

A főrendiház ma d. e. 11 órakor Mailáth György elnöklete alatt ülést tartott. **Zichy** Ferencz gróf bemutatja a hármas bizottság jelentését a határőrvidék bekeblezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában. A tett sürgősségi inditvány következtében a törvényjavaslat az ülés végén fog tárgyaltatni. **Pejacsevich** Tivadar gróf a képviselőház jegyzője átnyujtja a képviselőház jegyzőkönyvi kivonatát a Magyar- és Horvát-Szlavonországok között az 1876., 1877., 1878. és 1879. évre vonatkozólag eszközölt leszámolás és az 1880. évi állami zárszámadások megvizsgálása tárgyában hozott határozatokról. A pénzügyi bizottsághoz utasittatnak. **Cziráky** János gróf több kérvényt nyujtott be. A *horvát-szlavon* határőrvidék bekeblezéséről rendelkező törvényjavaslat felolvastatván. **Cziráky** János gr. megjegyzi, hogy e javaslat az 1868. XXX. t. cz. és a Horvátországgal ujabban kötött pénzügyi egyezmény következését s az ország egy régi óhajának teljesülését képezi. **Zichy** Nándor gr. azon reményét fejezi ki, hogy az országhoz most szorosabban csatolt részek az állam többi polgáraival a haza iránti ragaszkodásban versenyezni fognak. A törvényjavaslat elfogadtatott. A jövő ülés 19-én fog tartatni, melyben a ma áthozott zárszámadások fognak tárgyaltatni s a gr. Győry László halála, meg báró Prónay Dezső képviselővé választása folytán megüresült bizottsági tagságok választás utján kiegészittetni fognak. Az ülés vége 12 órakor.

A képviselőház **pénzügyi bizottsága** ma délután **Szontagh** Pál elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalta *a szegedi állandó tiszai hid* feljáróinak kiépitéséhez megkivántató 200,000 forintnyi pót hitelről szóló törvényjavaslatot. — **Szögyényi** László előadó kérdi nem lehetne-e a hid-feljárókat olcsóbban előállitani? **Zsigmondy** szerint a csinositási költség mindössze 5—6000 frt. **Helfy** és **Wahrmann** javaslatát elfogadják, de megrójják, hogy ily kevéssel a költségvetés letárgyalása után már póthitelt kér a kormány.

Tisza Lajos kir. biztos Helfynek válaszolva előadja, hogy a hid tervezésekor a mostani niveau-viszonyok előre kiszámithatók nem voltak, s hogy a feljárókat ezért nem lehetett akkor tervbe venni. Utal egyébiránt a Margit-hid példájára, melynél hasonló eljárás követtetett; a második kérdésre azzal válaszol, hogy mikor Szeged rekonstrukcziója törvényhatóságilag elhatároztatott, kimondatott, hogy mit ad az állam s mit követel ennek fejében hozzájárulásképen a várostól. A városra eső költségek annak összes anyagi erejét igénybe veszik. Az előzményekhez képest tehát nem volna méltányos, de nem is volna lehetséges a városra most utólag ujabb terheket róvni.

Szontagh Pál elnök, Szapáry pénzügyminiszter a javaslat elfogadása mellett szólalnak fel. **Andrássy** Manó kérdi, hogy mikor fognak már a Szegedre forditott költségek véget érni. A bizottság a javaslatot *Hegedüs* Sándor azzal a módositásával fogadta el, hogy a létesitendő mü egész költségvetése javaslatba foglaltassék.

Következett az *első magyar-gácsországi vasutra vonatkozó* 1871. 38. és 1875. 40. t. cz. némely határozatainak módositásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Szögyény előadó felvilágositást kér a kormánytól azon okokra nézve, melyek arra inditották, hogy a vasuttársulatnak 180,000 frt névértékü saját részvényét a törvényhozás jóváhagyásának fentartásával átengedte.

Szabó osztálytanácsos kifejti azon méltányossági és opportunitási tekinteteket, melyek szükségessé tették, hogy a társulatnak a második vágány és hadi kitérők felépitése fejében a kérdéses összeg megadassék s megjegyzi, hogy tekintve a második vágány lerakására eredetileg számitásba vett összeg nagyobb voltát és a részvények névértéke és árfolyama közötti különbözetet, tényleg csak mintegy 40,000 frtra rug azon haszon, melyet az állam a társulatnak átengedne.

Szilágyi Dezső, **Wahrmann** Mór, **Hegedüs** Sándor ellenzik a javaslatot. **Ordódy** miniszter, **Éles** Henrik, **Kralitz** Béla, **Harkányi** Frigyes felszólalása után *a bizottság a javaslatot* **elvetette**.

VIDEK.

Pestmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt *Szapáry* István gróf főispán elnöklete alatt tartotta meg havi rendes ülését. A jövő évben a megye területén életbe lépendő csendőrség örseinek kijelölése alkalmával *Szent István* község, mint örshely nem jelöltetett ki. A nevezett község most kérvényt nyujtott be ez iránt a magyar királyi belügyminiszterhez, ki azt véleményezés végett a közigazgatási bizottsághoz küldte le, mely ma tárgyalta s a nevezett községet örshelynek ajánlja. Kunt-Szent-Miklóson dr. Bauer Ignácz a városi képviselőtestület tagjává választatott, azonban az igazoló választmány által választása megsemmisittetett. Ez ellen felebbezéssel élt a közigazgatási bizottsághoz, mely az igazoló választmány határozatát feldotta s dr. Bauer megválasztását igazolta. — Fülöp-Jakabszállás pusztának Félegyháza városhoz leendő csatoltatása jóváhagyatott s Fülöpszállás ez ellen benyujtott kérelmével elutasittatott. — Bia községben kath. hitközség alakult. A pap illetményeinek fizetésére a lakosok szerződésileg kötelezve lettek. Időközben azonban több biai telek az Egyek községi lakosok birtokába került, kik a papiilletmény kiszolgáltatását megtagadták. A lelkész ez ellen panaszt emelt a szolgabirónál, ki a fizetni vonakodó biai birtokos, de egyeki lakosokat marasztalta egytemlegesen. Intézkedését a megye alispánja is jóvá hagyta oly módositással, hogy nem egyetemlegesen, hanem személyenkint tartoznak a reájok eső részt kiszolgáltatni. E határozat ellen a közigazgatási bizottsághoz felebbeztek, hol az hosszabb vitára szolgáltatott alkalmat. *Jordán* István bizottsági tag ugyanis abból kiindulva, hogy a papi fizetés személy, és nem vagyon után jár, az egyekiek kérelmét támogatta, mig *Bosányi, Belláqh, Dalmady* és *Földváry* alispán ellenkező nézetben voltak. A bizottság az alispán határozatát hagyta helyben. Végül a szokott havi előterjesztések tétettek meg.

KÜLFÖLD.

Május 11.

Az *egyiptomi helyzet a válság* stádiumát érte el. A *kedive*, mint ismeretes, nem akarta szentesiteni a haditörvényszéknek a cserkesz tisztekre vonatkozó itéletét, a mi a legkomolyabb összeütközést idézte elő közte és a miniszterek, nevezetesen *Arabi* pasa közt. Egy tegnapról kelt táviratunk azt jelenti, hogy a kabinet a tisztekre mért büntetést megváltoztató dekretum miatt a kedivével kitört viszály következtében el van határozva, hogy a *kedive meghatalmazása nélkül összehivja a nemzetgyülést*, hogy a viszályos kérdés felett nyilatkozzék. — A londoni Reuter-ügynökség pedig már a következőket jelenti: *Egyiptom a forradalom küszöbén áll.* A minisztérium, *megsértve az alaptörvényt, a kedive mellőzésével, összehivta a nemzetgyülést*, hogy a fenforgó viszályt kiegyenlitse. A *kedivének trónjától való megfosztása az Arabi alatti kormány javára tényleg végre van hajtva, hogyha a katalmak haladéktalanul közbe nem lépnek. Németország, Ausztria-Magyarország és Olaszország* képviselői pozitiv utasitásokat kaptak, hogy minden intervencziótól *tartózkodjanak. A miniszterek formálisan biztositják a főkonzulokat, hogy az európaiak élete és vagyona nincs veszélyeztetve, azonban a török intervenczió esetére el vannak határozva, hogy megvédik az országot.*

Ugyancsak a Reuter-ügynökségnek egy másik távirata igy hangzik: A kormány biztositá a konzulokat, hogy a *kedive személye tiszteletben* fog tartatni. — A *kedive* tegnap fogadta a Reuter ügynökség levelezőjét s kijelenté, hogy *határozott ellenállást fog kifejteni a kormány követelései ellen, és számit Francziaország és Angolország anyagi segélyére*, miután képviselőik tanácsa szerint tegnapelőtt aláirta a már ismert rendeletet. Mostanáig rend uralkodik. A kormány egy alsóbb rangu tisztviselő által tudatá az alkirálylyal, hogy összehivta a nemzetgyülést.

A *dunai bizottság*, mint tavirataink már jelentették, tegnap ült össze *Galaczban*. Ugyancsak tegnap tárgyalta a dunai kérdést a *román szenátus* is a kormányhoz intézett interpellácziό alkalmából, melyre *Statescu* külügyminiszter felelt. Erre vonatkozó bukaresti táviratunk a következőt jelenti:

Statescu kijelenti, hogy a kormány oly jognak tekinti a folyamrendőrség gyakorlását, mely benső összefüggésben áll a territoriális fönhatóság jogaival. Ezt az elvet a király üzenete is megerősité. A kormány oda törekedett, hogy a hatalmak Európa ellenőrzési jogának fentartása mellett ismerjék el Románia kizárólagos jogát a hajózási szabályzatnak román területen való végrehajtására nézve. *Barrère javaslata* haladást képez az osztrák-magyar avantprojet-vel szemben, azonban nem határozza meg az inditványozott ujonnan kinevezendő bizottság illetékessége iránti különbséget, és ennélfogva *ellentétben áll a román programm egyik leglényegesebb elvével. A kormány az előterjesztett szövegben nem fogadhatja el a javaslatot;* azt hiszi azonban, hogy ha a dunai bizottság oly *módositásokat* eszközölne, melyek a *parti államok szuverénitásának* tiszteletben tartását czélozzák, Barrère javaslata a megegyezés alapjául fogna szolgálhatni. *Románia tehát ezen lényeges módositások nélkül nem fogadhatja el a franczia részről tett javaslatot.*

Gratisteanu azt mondja, hogy meg van győződve, hogy az esetben, ha a kormány elfogadná a franczia javaslatot, a *nemzet ezen a pályán nem fogja őt követni*. Kivánja Barrère javaslatának mellőzését és azt, hogy a Galaczban székelő nemzetközi bizottság *Haymerle* által a berlini kongresszus elé terjesztett javaslat alapján oldja meg a kérdést.

Catargiu, az ellenzék vezére, csak akkor szólhat a kérdésről, ha a tárgyalások fázisai előtte ismeretesek lesznek.

A kormányelnök inditványára a szenátus elhatározza, hogy a diplomacziai okmányok közlése végett *titkos ülést* fog tartani.

XIII. Leo pápa beszéde, melyet mult pénteken a nála tisztelgett ir katholikusokhoz intézett, igy hangzik:

«Irország helyzete e pillanatban igen sulyos, és vannak emberek, kik erővel rosz és veszélyes utra akarják vezetni. Nem vonjuk kétségbe, hogy az ország a mersékeltség és helyes eljárás szellemétől áthatottnak fog mutatkozni, és igy a magunk és utódaink szeretetére mindinkább méltóvá lesz. Irország püspökei ily nehéz helyzetben sohasem mulasztották el, hogy a katholikusok magatartásának irányát megszabják. Ügyüknek becsületére és javára sohasem szüntek meg a lakosságot figyelmeztetni arra, hogy a házajuk sorsának jobbitását czélzó igazságos és tiszteletreméltó szándékot mindig össze kell egyeztetni az igazságszeretettel és a törvényes eszközök alkalmazásával. A püspökök bölcs szavai már is jótékony hatást gyakorolnak a kedélyekre. Jövőben még szerencsésebbek lesznek, a mennyiben Irország klerusa késznek és elég tanulékonynak fog mutatkozni arra, hogy pásztorait bölcs szándékukban támogassa az által, hogy példáját adja majd a népnek életmódja és szent hivatalában való eljárásának teljes megértése által. S ennélfogva reméljük, hogy Irország a zavargások és agitácziók megszünése után a béke és nyugalom oly várva várt gyümölcseit ujból élvezni fogja.»

Az *orosz-török hadikárpótlás* kérdése, mint egy mai konstantinápolyi táviratunk jelenti, *végkép megállapittatott* és 12 czikkelyt foglal magában a következő leglényegesebb tartalommal: A porta évi 350.000 török font részletekben törleszti a berlini szerződés által mepállapitott hadikárpótlást. A tőke törlesztése és nem az évi törlesztésre szolgáló összegek kamatai az alepói vilajet juhadója, a konjái, kostambuli és adanai vilajet, továbbá a sivasi vilajet egy részének tizede által biztosittatnak. Az összjövedelem 437,000 frttal van előirányozva. A behajtott összegek a költség levonásával az ottomán bank fiókjai által fognak kifizettetni. A portának nem szabad ezekről a jövedékekről rendelkezni. Az ottománbank rendesen fogja fizetni az orosz banknak az évi részleteket és a fölösleget a porta rendelkezésére fogja bocsátani. Az évi részletek mint bevétel és kiadás fognak a költségvetésben szerepelni; a fölösleg a portáé, ellenben az esetleges hiányt fedeznie kell. A porta az ottomán bank beleegyezésével más egyenértékü jövedéket is leköthet. A pénzmüveletek iránt az ottomán bank külön egyezményre lép az orosz bankkal. A szerződés ratifikácziójának legkésőbb három hét alatt kell megtörténnie.

UJDONSÁGOK.

Május 11.

— ***Személyi hirek.*** *Karola* szász királyné, ki több mint két hónapig volt délen egészsége helyreállitása végett, annyira jobban érzi magát, hogy e hó 17-ikén ujra visszatér Drezdába. — *Lajos Viktor* főherczeg Sechwitzből visszatért Bécsbe. — *Vutkovics*, Bécsben megbetegedett bolgár külügyminiszter bajából felépülvén, egészsége teljes helyreállitása végett Bécs mellé falura költözött. — *Simor* János bibornok-primás köszönő levelet intézett *Fellner* Sándor épitészhez, ki az esztergomi Bakács-kápolna monografiáját megirta s azt a bibornok-primásnak megküldte, ki — mint levelében irja — könyvgyüjteménye egyik kedves czikke gyanánt helyezi el e kiváló irodalmi terméket. — *Gr. Teleki* Géza orsz. gyülési képviselőt választotta meg elnökül a «budapesti csolnakázó-egyesület.» — *Ittebei Kiss Miklós*, Kiss Ernő volt 1848/49-iki honvédtábornok fivérét, a magyar arisztokráczia egyik ismert alakját, ma délután a nemzeti kaszinóban szélhüdés érte. Még életben volt, midőn lakására szállitották, de állapota igen aggasztó. — *Pejacsevich* horvát bán, mint nekünk Zágrábból sürgönyzik, a tartománygyülés tegnapi éjjeli ülése után Budapestre utazott. — *Turgenjev*, a hirneves orosz regényiró Párisban fekszik betegen, de állapota már az utóbbi időben jobbra fordult. — *Gr. Károlyi* Alajos londoni nagykövet szombat este nagy diplomacziai lakomát adott, melyen Gladstone és neje, a lord kanczellár és neje is jelen voltak. — *A flandrai gróf* és neje e hó 8-ikán Spanyolországból Párisba érkeztek; egy hétig lesznek a franczia fővárosban és aztán Brüsszelbe mennek.

— ***A király*** ma valamivel későbben kelt fel, mint rendesen, ugy hogy a ma reggeli bécsi vonattal érkezett futár még a várpalotában találta. Fontos irományokat hozott s a király rögtön hozzálátott a sürgönyök és levelek átnézéséhez. Tiz óra előtt a király megreggelizett s tiz órára már a kihallgatási teremben volt s megkezdte az általános kihallgatást. — Előjegyezve száztizenkilencz egyén volt: ezek közül megjelentek a kihallgatáson: *Szapáry* Géza gróf fiumei kormányzó, *Almásy* Kálmán gróf, *Czigler* altábornagy, *Vay* báró főispán, *Beniczky, Bausznern* és dr. *Gall* orsz. képviselők, *Hugonnay* gróf a főrendiház tagja, *Michaliczky* ve-

---

val kikötött a szigeten, az angol parlament ostrom-állapotba helyezte az ir szigetet és felfüggesztette a Habeascorpus aktát. Az irek titkos szövetségét, mely ½ millió összeesküvőből állott, egy Reynold nevezetü áruló felfedezte az angol kormánynak s igy ez előre figyelmeztetve, elegendő erővel készen várta az 1788. május 23-ára tervezett kitörését a felkelésnek. A felkelés leverése a franczia csapatok segitsége daczára sikerült s ismét 30,000 ember életébe került. Végre politikai tekintetben a viszonyokban fontos fordulat állt be. Pitt, a nagy angol államférfiu 1801-ben összeolvasztá az ir s az angol parlamenteket s Irországot az angol állam kiegészitő részévé változtatta át, a mi természetesen a birtoktalan s pénzügyileg tönkretett irek társadalmi helyzetén mitsem javitott.

Századunknak első harmadába a katholikusok emanczipáczиója s a tizedek megváltása érdekében folytak a parlamenti harczok. Az ellenzék vezére a lángeszü O'Conell volt. — A mint a tizednek kényszermegváltását megszavazták, O'Conell megalkotta a Repeal Associationt, mely csakhamar oly fenyegetővé vált, hogy a kormány indittatva érezte magát haderejét Irországban 36,000 fővel s a fegyveres rendőrök számát 6000-rel szaporitani. Véres összeütközésekre azonban ritkán került a dolog, mert a kormány egyidejüleg, főleg gróf Mulgrave humánus helytartósága alatt az engesztelékeny politika ösvényére lépett s több engedményeket tett. A tized megváltásáról szóló billt végre 1838-ban a főrendiház szelidebb s az irek által is elfogadhatóbb alakban szavazta meg.

E közben azonban az elszegényedés s a nyomor Irországban oly fokot ért el, hogy a kormány nem vonhatta ki többé magát a kötelesség alól, hogy ezen segitsen. Az 1838-ban megszavazott szegény bill a grófságokban 80,000 ember számára dolog- és szegényházak állitását rendelte el. De mit segithetett ez az erőszakos birtokfoglalások által teremtett elszegényedéssel szemben? Az ir nép nem alamizsnát, hanem a természetellenes birtokviszonyok kiegyenlitését követelte. A gyülölet a régi maradt s 1843—1846-ban az orangisták s a repealerek között véres összeütközésekre került a sor. Az 1846-ik évi nagy drágaság folytán Irországban nagy éhinség pusztitott. Az angol kormány megtette, a mit a történelmivé vált s ugy szólván javithatlan viszonyok között tehetett. Lord Russel a törvényhozás utján sokat tett az irországi inség enyhitésére. A bérlőknek adott inségkölcsönök visszafizetését felerészben elengedték. Jelentékeny összegeket szavaztak meg 1.600,000 acre müveletlen földnek müvelés alá vevésére, hogy az ireket ismét földbirtokhoz juttassák. Hogy az irek mezőgazdasági termékeinek értéke növekedjék, vasutakat építettek. Egy évben (1847.) Anglia 10 millió font sterlinget forditott Irország helyzetének javitására, de ezzel sem lehetett jóvátenni korábbi századok igazságtalanságait. Épen a legnyomasztóbb inségnek enyhülése a szegény népnek bátorságot s tetterőt adott, bérletfizetések megtagadása, erőszakosságok, politikai gyilkosságok ijesztő mérvben szaporodtak, kivált midőn 1848-ban a franczia forradalom hullámai az ir szigetet is érintették. Ismét összeesküvések keletkeztek s a mozgalom Irországnak Angliától való elszakadását tüzte ki czélul. A kormány a Habeas corpus akta felfüggesztésével, a forradalmi lapok elnyomásával, számos elfogatással, de egyuttal a szegények segitésével is válaszolt; de mind e rendszabályok elégteleneknek bizonyultak s az 1850-ik évi kolerajárvány is hozzájárult az anarchia növeléséhez. Hozzá a pápai udvar azzal a követeléssel lépett fel, hogy a római katholikus hierarchiát régi birtokaiba visszahelyezzék. Igy a politikaihoz a vallási ellentét is járult s 1861-ben előidézte a féniek rettenetes mozgalmát. A féniek titkos szövetségének már korunk történetébe eső müködése eléggé ismeretes. E mozgalom egyik fontosabb mozzanata volt az 1863-iki chicagói kongresszuson az ir köztársaság kikiáltása s csakis az angol kormány nagy éberségének volt köszönhető, hogy 1865-ben általános felkelés nem tört ki, de az 1866—1867-ik évben az ir szigetet nyugtalanitó véres tetteket a londoni kormány nem volt képes megakadályozni. A féniek mozgalmának egyik jelentékeny vivmányát képezte az 1868-iki ir reformbill, mely a czenzust leszállitva, a választók számát szaporitá, továbbá az a törvény, mely megszüntette azt a századok óta tartó igazságtalanságot, hogy a katholikus Irországra katholikus alapokból busásan dotált protestáns államegyházat erőszakolt rá. De az irek társadalmi helyzete ép oly szomoru és elviselhetlen maradt, mint azelőtt s a féniek mellett csakhamar megalakult a homerulerek szövetsége is, melynek programmját az Angliával való unió megszüntetése s önálló ir parlament felállitása képezi. Hogy az utóbbi években s napokban mit tett az angol kormány évszázadok büneinek s mulasztásainak helyrehozására, hogy mi történt napjainkban egész a phönixparki gyilkosságig, azok tudvalevő dolgok.

A SZÉGYENTELJES MILLIÓK.

REGÉNY.

Irta: MALOT HEKTOR.

Ford. Somogyi Ede.

HETEDIK RÉSZ. (Folytatás.)

Melcha. 32

II.

— Én istenem, igen, herczeg ur, egy nagyon egyszerü dolog, legalább bizonyos személyeknél nagyon természetes dolog, s ez — a saját maga iránti tisztelet.

Valmondois ur tapsolt kezeivel, mintha a szinházban lett volna:

— Brava! nagyon jó! nagyon csinos!

— Nemde, herczeg ur, nagyon csinos, hogy egy magam állásu nőben megvan a tisztelet saját maga iránt. Legalább is meglepő, a mint látom. De végre is igy van. Rampal ur szeretett engem, a hogy ön mondja, én is szerettem őt s ugy találom, hogy nincs inyemre, az ő ellenségeivel szövetkezni.

— Látom, hogy tanulmányozta a történetet; fogadja érte bókomat; bizonynyal a történet tanitotta önt rá, hogy az ilyen szövetségeket mindig meg kell fizetni; kész vagyok azt az árt letenni, a melyet ön meg fog állapitani.

— Legfőbb dijam az ön rokonszenve.

— A rokonszenvemet, azt tessék ráadásul venni.

— S miből állana az üzlet?

— Ah, tehát mégis hallgat az okos szóra!

— Ön eddig még nem mondott okos szót.

— Kész vagyok azonnal megcselekedni.

— Mit akar ön tőlem? Azt, nemde, hogy Rampel házasságát Gripat kisasszonynyal megakadályozzam?

— Beismerem, hogy ezzel nagyon jól cselekednék.

— S hogyan akadályozhatnám meg ezt a házasságot?

— Azt kérdem én öntől.

— Ó nem; ön ezt már bizonynyal megállapitotta magában; különben nem szerencséltetett volna látogatásával.

— Már régen szakitott Rampallal?

— Ó igen, nagyon régen.

— Talán mégsem olyan nagyon régen? Nyolcz napja? Nem; tehát két hete. Nos tehát, ha ön bizonyitékot ad nekem, már a mit ugyanis bizonyitéknak neveznek, arra, hogy most két hete — vagy akar ön három hetet? nekem egyre megy ... tehát, hogy most három hete Rampal ur még ide járt önhöz ... nos, én ismerek embereket, a kik ezt a bizonyitékot jó áron megfizetnék.

— Igy tehát herczeg ur nem künlevő tartozások behajtásával, hanem bizalmas tudakozódásokkal foglalkozik, nemde?

— Eltalálta; de még azt is hozzá kell tennem, hogy ha kész volna ezt a bizonyitékát eladni, megvennék tizezer frankon.

— S miféle bizonyitékot óhajt ön?

— Egy levélkét, egy egészen piczike levélkét; két sort, kelettel ellátva, vagy legalább oly körülménynyel, mely a keletet pótolja.

— Valóban csinos ár Rampal kezeirásáért; ötezer frank sorjáért, mondhatom nagyon szép ár.

— Elfogadja?

— Nem.

— Többet kiván? Lássa, nem akarok alkudozni, megmondom azonnal a legmagasabb árt: akar ön huszezer frankot?

— Nem; se tizezeret, se huszezeret, se harminczezeret, semmit; ha megvan ez a bizonyitékom, ugy nem adom el.

— Talán nekem nem! Mert azt reményli, hogy ő neki még drágábban adhatja el. Vigyázzon, ezzel az üglyettel is ugy fog járni, mint ama tartozással: Rampal ur igér, de nem fizet.

— De kicsoda mondá önnek hogy én is azok közé az asszonyok közé artozom, a kik megfizettetik magukat? Hátha többet akarnék az ön rokonszenvénél, herczeg ur? ha az ön becsülését akarnám?

Valmondois ur szerette az emereket kigunyolni, de azt nem türte el, hogy mások őt gunyolják; ez a guny nem tüntette ugyan el örökös mosolyát, de megfosztotta hidegvérétől.

Melchának erre a szavára felemelkedett.

— Helytelenül cselekszik, hogy visszautasitja huszezer frankomat, mondá mintegy megsértődve; megszerzendem ezt a bizonyitékot kevesebb áron is.

— Ugy elvesztem ezt a huszezer frankot, viszonzá neki Melcha, de nem vesztem el az ön becsületét, ó istenem!

— Azt hiszi tehát, hogy Rampal negyvenezeret ad önnek? kérdé a herczeg az ajtó felé indulva.

— Majd elválik.

III.

Egy epigramm megszurhatta ugyan Valmondois urat, de nem hozhatta ki sodrából.

— Majd eladja nekem az olasz, a mit a zsidóleány megtagad tőlem, mondogatá magában utközben.

De hogy ezt az ügyletet megköthesse, okvetlenül kellett tudnia, hogy hol találhatja ezt az olaszt; be kellett tehát várnia Nitardot, hogy ez által megtudja lakását.

Csak két nappal utóbb mutatta magát Nitard a rue Royaleban.

— Nos, hol lakik ez a del Molo? kérdé a herczeg türelmetlenül.

— Azt hiszi herczeg ur, hogy ezek az emberek laknak valahol?

— Nem találta meg?

— Őt igen, de a lakását nem, mert azt hiszem, hogy nincs is neki; ott lakik, a hol bir, majd egy garniban, majd egy barátjánál, majd meg kedvesei egyikénél, ha ez ugyan adhat neki szállást.

— Ah!

— Igen, herczeg ur, ez ennek a fiunak az életmódja. Ezért nem is értem, miért vesz el egy oly nőt, ki már a negyvenhez közeledik, ha már tul nincs rajta.

— S igaz, a mit ön nekem mond?

— Hogyan! hogy igaz-e? Megmondhatom herczeg urnak akár tiz nőnek a nevét, kiket az utóbbi időben a szó teljes értelmében kifosztott.

S előre tolá kézelőjét, hogy leolvashassa róla a rá jegyzetteket.

— Hagyjuk ezt most, maradjunk csak Melchánál; én értem, hogy miért veszi el az az olasz, azért, mert van némi vagyona; előbb vagy utóbb felemészti majd ezt a vagyonát s aztán megint máshoz repül majd. Azt azonban kevésbé értem, hogy Melcha elég gyenge ehhez a sihederhez menni.

— De hiszen szinte belé őrült, valóságos szenvedély nála, olyan vénasszonyos szenvedély, s ez mindent megmagyaráz. Hallatlan, szinte hihetetlen dolgokat beszélnek erről a viszonyról; nem is hiszem, herczeg ur, hogy el fogja a nőt hagyni; nagyon kényelmes eszközzé fog válni az ő kezei közt, azzá fogja tenni, a mivé csak ő maga akarja; az is megieket, hogy épen ezért veszi őt el: az ilyen koros nő nagyon jó szolgálatokat tehet.

— Tehát tudakozódásainak az az eredménye, hogy del Molo gróf nem oly rátartós, nemde?

— Ó, épen nem.

— S hogy Melcha semmit sem tagadhat meg neki? Ez elég. Keresse fel, kérem, azt a fiatal embert és küldje el hozzám; mondja meg neki, hogy fontos ügyben óhajtok vele értekezni.

zérőrnagy, *Bernárd* miniszteri tanácsos, *Conrád* kuriai biró, dr. *Grosz, Hegedüs, Kozma, Pfannschmidt, Schneider, Szalay* és *Stesser* min. osztálytanácsosok, *Várady* Mihály törvényszéki elnök, *Steer* Ferencz kir. táblai biró, *Gózony* és *Hegedüs* honvédezredesek, *Heimerich* ezredes, dr. *Jellenik* kir. tanácsos, *Ráth* vasuti felügyelő, *Macskássy* reáliskolai tanár, *Biasini* és *Guttmann* kereskedelmi tanácsosok, *Brüll* lovag konzul, végre a magyar államvasut több tisztviselője, kik megköszönni jöttek az őket ért kitüntetést. Ezek voltak: *Berényi* és *Horváth* forgalmi főnökök, *Balogh* és *Patak* felügyelők, *Dax* főmérnök, *Strobel, Kotányi* és *Szilágyi* forgalmi hivatalnokok, *Marasztony* mozdonyfelügyelő s *Bakk* és *Czákó* kocsimesterek stb. Az előjegyzettek közül a kihallgatásról csak kevesen maradtak el. A kihallgatás 12 óra előtt ért véget. Mig a mult kihallgatáson csak a főurak jelentek meg, a main már képviselve volt a társadalomnak minden osztálya. Voltak közöttük olyanok, a kik rendjeleket és más kitüntetést mentek megköszönni, voltak segély-kérelmezők, de legnagyobb része katona-állitási és peres ügyben jelentkezett. A kihallgatás után a király visszavonult lakosztályába, a hol dolgozó asztalához ült; majd délután átment a királyné lakosztályába is. Szó volt róla, hogy a királyi pár délután kimegyen a lóversenyre, már meg volt téve az intézkedés is, azonban később ez intézkedést megváltoztatták s a felséges pár nem ment ki. Hat órakor a király ebédet adott, melynek menuje ez volt:

Potoge Bagration. Moviettes en petites caisses. Fogas sauce hollandaise. Boeuf et selle de mouton. Filet a la Marengo. Pain de gibier a la Rossini. Turbot. Chapons nouvelles a la broche. Cordons a la moelle. Gatean de pommes a la duchesse. Fromage mélée. Glaces aux abricots et au chocolat. Fruits. Vins.

Az ebédnél a király jobbján *Simor* herczegprimás, balján pedig *Szögyény-Marich* László fehérmegyei főispán ült. Ott voltak még: *Forgách* Antal gróf, *Bedekovich* Kálmán horvát-szlavon miniszter, *Bittó* István, *Tisza* Lajos királyi biztos, *Csáky* László gr., dr. *Dulánszky* Nándor pécsi püspök, *Ráth* Károly főpolgármester, *Karácsonyi* Guido gróf, *Károlyi* Gyula gr., *Gyürky* Ábrahám gr. nógrádmegyei főispán, *Széchenyi* Pál gr., *Rudich* József báró, *Hohenlohe-Schillingfürst* herczeg a király első főudvarmestere és valamennyi gárda ezredese, *Fratricsevics* Ignácz a magyar testőrség kapitánya, *Nopcsa* báró a királyné főudvarmestere, *Mondel* báró főhadsegéd, *Wolkenstein* gróf őrnagy, *Bakó* őrnagy és *Rosenberg-Orsini* gróf őrnagy szárnysegédek, *Popp* báró a katonai iroda főnöke, *Pápay* udvari tanácsos a kabinet-iroda főnöke, *Lederer* báró lovas-kapitány, *Chavanne* gróf, *Platt* főhadnagy, *Schiller* főhadnagy, *Hellenbach* főhadnagy s ezeken kivül a szolgálattevő parancsőrtiszt és a várpalota katonai őrségének parancsnoka. Az ebéd hét órakor ért véget s fekete kávéra az egész asztaltársaság a szomszéd terembe ment, a hol a király még félóráig időzött vendégei körében. Ekkor a király visszavonult lakosztályába és még kevés ideig dolgozott, majd aludni tért.

— *A királyné* ma az egész délelőttöt udvarhölgyei körében töltötte, a reggeli időt rendes szokása szerint torna-gyakorlatoknak szentelve. Félegykor kocsin a lovagló-iskolába ment, a hol ½3-ig lovagolt. Kocsin visszatérve a várpalotába, gyorsan átöltözött és félháromkor udvarhölgyei társaságában ebédhez ült. Ebéd után huzamosabb ideig maradt udvarhölgyei között, majd felolvastatott magának és rövid időre a várkertbe sétálni ment. Innen azonban csakhamar vissza kellett térnie a szeles és hüvös időjárás miatt.

— *Az udvarnál* már nem olyan nagy az élénkség, mint a minő eddig volt. Főleg a tegnapi bál után tünik ez fel. Az udvari hivatalnokok készülődnek az elutazásra, noha ennek a napja bizonyosan még nincsen meghatározva. Vasárnap az udvarnál hölgy-ebéd lesz, melyre a «veres kereszt-egyesület» ügyeit intéző hölgyek lesznek hivatalosak. Ott lesznek: *Tisza* Kálmánné, szül. Degenfeld Ilona grófnő, *Andrássy* Aladár grófné szül. Wenckheim Leontina bárónő, *Andrássy* Manó grófné szül. Pálffy Gabriella grófnő *Zichy* Nándor grófné szül. *Zichy* Livia grófnő és többen.

— *A legifjabb Hohenzollern.* Mint Berlinből irják, Vilmos császár meglátogatta dédunokáját és ajándékot is vitt a herczegnének. A császárné Badenből üdvözölte a kisded szüleit, a császárt és trónörökös-párt. A legifjabb herczeg az első, ki a márványpalotában született. A Berlinben székelő külföldi nagykövetek azon tanakodnak, hogy mi módon tudassák szerencsekivánataikat a császári családdal.

— **Uj szerkezetü levélszekrények.** Miután a lipótvárosi levélszekrényeket az uj szerkezet szerint átalakitották, az első nagyobb kisérletet tegnapelőtt este *Zobel* Lipót főpostaigazgató és *Búsfy* Koriát a gazdasági hivatal főnöke jelenlétében, illetve személyes felügyeletük alatt a Lipótvárosban megtették, mely alkalommal az uj szerkezetü szekrények és kocsik, eltekintve kisebb lényegtelen javitásoktól, fölötte czélszerüknek bizonyultak, minek folytán azoknak alkalmazása — a javitások megtétele után — a Lipótvárosban elhatároztatott. Ez uj szekrények és kocsik alkalmazása, már kezdetben is 1376 frtnyi megtakaritást mutat fel. Eddig a főváros területén összesen 264 szekrényt használtak, mig ez uj találmány alkalmazásánál csak 132 szekrény szükséges, miután azokat nem szükséges kicserélni. A régi kocsik és az ujak közt, az utóbbiak előnyére, az árkülönbség 78 frtot tesz darabonkint. Az ujszerkezetü kocsik továbbá lehetővé teszik a levélszekrények szaporitását, mert mig a régi kocsikba — daczára annak, hogy kétszer akkorák mint az ujak — csak 20 szekrény fért, addig az ujakba 40 szekrény tartalma is fér.

— *Villámütés.* Alsó-Szeliből irják: A pénteken vidékszerte dühöngött nagy zivatar alkalmából, Patócs Ferencz helybeli parasztgazda házába lecsapott a villám. Az épület első szobájában hárman voltak együtt. A gazda az egyik ablaknál állt s kifelé tekintett, a nők pedig a másik ablak melletti sarokban levő asztal mellett varogattak, midőn nagy dörrenés közt lecsapott a villám, az ablakon át a szobába tört s Patócs Ferenczet földre dobva körül futotta a szobát s a két nőt is megsértette. Utóbbiak valószinüleg kiheverik a bajt, Patócs azonban a szenvedett ütés következtében rögtön szörnyet halt.

— **Próbavilágitás Edison-féle villamos-lámpákkal.** Puskás Ferencz a telefonvezetés igazgatója ma este próbavilágitást tett Marchal gépgyárában az Edison-féle villamos-lámpákkal. A próbavilágitás kitünően sikerült, s a jelenvoltak általában meggyőződtek arról, hogy tágasabb helyek világitására alkalmasabb módot gondolni sem lehet. Az eddigi próbáknál alkalmazott villamos világitó készülékénél az ezuttal alkalmazott lámpák sokkal alkalmasabbak. Amazoknál az áramlat tetemes feszerőt vesz igénybe, s ez okból a fény kékes vakitó, a mi a testek tulajdonképeni szinét némileg megváltoztatja. Az Edison által ujabban feltalált villamos lámpákban a világosság inkább az áramlatok kvantitativ működése folytán jön létre, s ennélfogva a fény is igen tiszta és világos. A vékony sodrony alaku szén, melyre az áramlatok hatnak, gyárilag készült, lehetőleg légmentesen elzárt üveggömbben van, s a szén az áramlat alatt csak izzásba jön, de nem ég, s minthogy légmentes helyen van, a világitás tehát semminemü veszélylyel sem jár. Meleget alig fejleszt ki, ugy hogy az üveggömböt szabad kézzel is meg lehet fogni. — Az egyes lámpák égő képessége 800, sőt 1000 órára is kiterjed, a szerint, hogy miképen vannak gyártva a vékony bambusz szénpálczák. Az egész világitás fényerejét külön, e czélra alkalmazott készülék segélyével mérsékelni és fokozni lehet, ezenkivül az egyes lámpák rugós csavar segélyével elzárhatók és ujra megnyithatók. Edison az elfogyasztott villamfény megmérésére is talált fel órakészüléket, mely rendeltetésére nézve a légszeszórához hasonló s lehetővé teszi a villamfénynek a gyakorlatban való alkalmazását, mert az által könnyen meghatározható az elfogyasztott mennyiség. Érdekes tudni, hogy e világitás felsorolt előnyei daczára igen olcsó, s maga a berendezés is igen kevésbe kerül. A fény egészen tiszta és nyugodt, legcsekélyebb rezgés sem vehető észre rajta, minélfogva nem sérti a szemet. Egyik kiváló előnye az is, hogy a levegőben lévő élenyt nem fogyasztja. Ha az üveggömbbe levegő jut, a szénsodrony pillanat alatt elég ugy, hogy az semmi körülmények közt sem járhat veszélylyel. Mint már emlitettük a próbavilágitás kitünően sikerült, daczára, hogy a villamosságot fejlesztő gőzgépet s a készülékeket csak tegnap állitották fel. A Marchal-gyár udvarán lévő tágas raktárban mintegy 30—35 lámpát gyujtottak fel s ezek egész nappali világosságot árasztottak a tágas helyiségben; a kapu fölött is égett egy Edison-lámpa, mellette ég a légszesz, alkalmat szolgáltatva érdekes összehasonlitásokra a két világitás között. A Marchal-gyárban alkalmazott 8 lóerejü gőzgép 60 lámpához szükséges villamosságot fejleszt és óránkint 90 krajczárnyi anyagot fogyaszt, tehát egy lámpa, mely 16 gyertyafénynyel bir, óránkint 1½ krba kerül, a többi költségeken kivül. Ezt a fényerőt még tovább is lehet osztani a már föltalált készülék segélyével. A próbavilágitásnál jelen volt több hirlaptudósitó és *Koller* távirdaigazdató, a ki teljes megelégedését fejezte ki a siker fölött. A fővárosi távirdahelyiségbe már a jövő héten bevezetik az Edison-féle lámpákkal való világitást; előbb csak próbaképen, de valószinü, hogy azt állandósitani fogják. Ez eredmény óriási vivmánya a tudománynak, s hivatva van arra, hogy korszakot alkosson, mert azonfölül, hogy a világitás körül fenforgott kérdéseket igen előnyösen oldja meg, egy ujabb és igen jelentékeny gyáriparnak vetheti meg alapját.

— *Magyarok Clevelandban.* A «The Cleveland Herald» a következőket irja a Clevelandban levő magyar gyarmatról: Körülbelül 70 magyar lakosa e városnak gyült össze pár nap előtt D. Black et Comp. termeiben és elhatározták egy magyar kör alakitását. A szervezkedés következőkép történt: Ideiglenes elnökké választották Clisze jól ismert kereskedőt és pénztárnokká Back Józsefet, Schaefer Mihály lett a titkár; bizottsági tagok: Vera, Pápai, Novits, Löw, dr. Schwartz, Frankó, Tomorszky, kik mindannyian kiküldöttek, hogy az alapszabályokat elkészitsék. Az egylet, vagy inkább gyarmat megalapitására már is jelentékeny összegekkel járultak. Azt hiszik, a tagok száma csakhamar nagyobb számra is emelkedik, mert nemcsak az összes magyarokat, hanem a magyar barátokat is magába foglalja. Semmi nyerészkedéssel, pénzspekulációval nem foglalkoznak a tagok, hanem közösen gyámolitják egymást, fenntartják a távol földön a barátságot és egyetértést. Nevezett lap igéri, hogy a magyar testvérek müködéséről koronkint tudósitni fogja olvasóit.

— **Rothschild báró és Rácz Pali.** *Rácz* Pál zenekarából legutóbb több tag ki akart lépni és Kálazdy zenekarához csatlakozni, mely tudvalevőleg Londonba fog utazni. Miután Rácz Pálnak szintén nagy kedve volt kiutazni, de biztos kilátás nélkül nem akarta megkisérleni, levelet intézett a londoni *Rothschild* báróhoz, melyben kivánságát előadva, kijövetele esetén pártfogását kérte. Rothschild, Rácz Palinak e levelére felelve, tudatta vele, hogy az ő házában rendezhet több hangversenyt, de egyebet előre nem igérhet. Rácz e levelet megmutatta Kálazdynak, ki őt csatlakozásra hivta fel, a mit Rácz Pali el is fogadott. A két zenekar e hó 16-án Londonba utazik.

— *A magyar oroszok.* A munkácsi egyházmegye papsága e hó elején tartotta egyházi értekezletét. Elhatározták ez alkalommal, hogy Tisza Kálmán miniszterelnöknél küldöttségileg fejezik ki az összes magyar oroszok köszönetét ama nyilatkozatért, melyet a kormányelnök a máramarosi Rakovszky-ügyben tett s melylyel a magyar oroszok kifogástalan hazafiságát bizonyitotta. *Pásztélyi* János püspök vezette tegnap a küldöttséget Tisza Kálmánhoz; ma pedig Jókainál tisztelgett, hogy megköszönje a magyar iró és képviselő ama felköszöntését, melyet nemrég a Munkácsy-ünnepélyek alkalmával Munkácson a magyar oroszok hazafiságának elismerésére mondott.

— **A solymári ünnepélyhez** utólag még megemlitjük, hogy *Andaházy* Pál volt a bankett gazdája, és talpra esett felköszöntőben éltette a királyt, királynét, s a trónörökös párt, kinek házassága emlékére rendeztetett ez ünnepély. Volt népünnep is sátorok alatt és táncz, mely vigan folyt. A vendégek közt, kiket tegnapi tudósitásunkban felsoroltunk, hibásan volt emlitve Szenesné és Etel leánya, *Szeles* Sándorné és leánya: *Szeles* Adél helyett.

— *A párisi északamerikai telep,* mint levelezőnk irja, vagy 40,000 lélekre megy. Ezek közt a dusgazdag Stewart bankárczég egyik tagja, ki Párisban tartózkodása alatt fényes estélyeket szokott adni, leghiresebb művészerőink közremüködésével. Midőn Sarah Bernhardt amerikai körutjában megfordult New-Yorkban, az épen ott időző Stewartot meglátogatta, azaz csak akarta. Különösen Stewart legnagyobb bámulója volt a nagy művésznőnek, ennek estélyeire mindig megjelent és viszontarra kérte Sarah Bernhadtot, hogy az ő estélyeinek érdekességét és fényét jelenlétével emelje. Ki irja le Sarah ámélkodását, midőn Stewart szolgája bejelentve urának a látogatást, ez azt üzente ki, hogy «Amerikában az etiquette nem engedi meg a tekintélyesebb házakban szinésznőket fogadni.» És csakugyan Sarah Bernhardt egész amerikai körutjában egyetlen egy estélyre sem volt hivatalos, sehol sem fogadták az előkelőbb vagy helyesebben mondva: a gazdagabb házak, mert Amerikában az előkelőséget kizárólag a gazdagság képezi. Wodsworth asszony, maga köré gyüjtve a Párisban élő amerikaiak kiválóbbjait, mint az elnöknek neje, jó példájával ugyancsak üdvös reformoknak válhat előidézőjévé.

— **Uj egyetemi tanár.** A magy. kir. tudományegyetemen ma tartotta próbaelőadását *Kőrösi József,* mint a statisztika magántanára. A jogi kar VII. számu tágas termét 11 órakor nagyszámu hallgatóság töltötte meg. A tanárt éljennel fogadták, midőn dr. Vécsey Tamás dékán, dr. Herczeg Mihály, dr. Kautz Gyula és dr. Sághy Gyula tanár kiséretében a terembe lépett; Kőrösi szakmájának minden részletében otthonos, előadása folyékonyan ügyel nemcsak arra, hogy készültségét bemutassa, de arra is, hogy amit mond, korrekt magyarsággal mondja, a mi nem minden tanárnak erénye. Az előadás tárgyát a demografia, vagyis néprajz képezte, különösen annak fogalma, fejlődése és viszonya a rokon tudományokhoz és az előadó mindvégig feszült figyelemben tartotta a hallgatóságot. Különösen érdekes volt azon része az előadásnak, melyben kimutatta, hogy a statisztika, mint tudomány, *egy magyar emberben tisztelheti megalapitóját.* Az uralkodó nézet ugyan egy német tudósnak, *Achenwallnak* vindikálja az érdemet és Baptäus őt nevezi a statisztika atyjának, *Achenwall* azonban csak tanitványa volt dr. *Schmeizel Mártonnak,* ki mint egyetemi tanár már 1724-ben olvasott kollegiumot «die Lehre von der Statistik» czim alatt és igy egy hazánkfiát illeti meg a dicsőség, melyet Achenwallnak tulajdonitanak. Schmeizel Márton 1679 május 29-én Brassóban született és daczára annak, hogy tanári pályáján 40 évet töltött Németországban, mindig hü maradt magyar hazájához és annak ügyeivel behatóan foglalkozott. A mai szászoktól eltérőleg mindig magyarnak vallotta magát és ez irodalmi működésében is visszatükröződik. Irt munkát a magyar koronáról, a protestáns egyház viszonyairól Magyarország és Erdélyben, a magyar és erdélyi törvényhozásról, és fömunkája, a Bibliotheca hungarica a hazai irodalmat 1740-ig teljesen felöleli. Az általa gyüjtött hungarikákat halála után is együtt akarta tudni egy tudós birtokában és azért azt 200 talléron eladásra kinálta és felhivását igy fejezte be: «Habár 40 éve, hogy szülőföldemtől távol élek, főfeladatomnak mégis mindig azt tekintettem, hogy hazám fölvirágzását elősegitsem; én megadtam a példát, mások kövessék azt.» Az előadó ezután áttér a statisztika módszerére és igen érdekesen kifejti a demografia, népleirás fogalmát, hol azután a dékán által adott jelre az előadás megszakadt.

— *Szinész, ki nem komédiázik.* Párisi levelezőnk irja: Lisbonne, ki mint ezredes nagy szerepet játszott a commune hivei közt, előbb szinész volt, és midőn tiz évi kényszermunka után megkegyelmeztek neki, ismét a régi pályára vágyott haladni. Legközelebb már egy külvárosi szinház igazgatójává is lett. Mindjárt előszörre Louise Michel *Nadin*-ját adatta elő, melyről hosszabban emlékeztünk meg. Lisbonne szintén játszik e darabban és pedig felkelő vezér szerepében. Tegnapelőtt estve egy páholyban ülő ur pisszegni kezdett, mig a többiek megtapsolták Lisbonnet. E piszegés annyira nem volt inyére Lisbonnenak, hogy az illető urat kihivta párbajra. A párbaj ma reggel történt meg, és pedig pisztolyra. Az első lövés az ellenfélé volt: a pisztoly csütörtököt mondott. Lisbonne lovagias bravurral követelé, hogy ellenfele lőjjön még egyszer: ez megtörtént és a golyó az esernyőbe furódott, mely megjelölte a szinész álláspontját. Lisbonne erre a levegőbe sütötte el a maga pisztolyát és az ellenféllel kezet szoritott. A mint mondá: egy szinigazgatónak tanácsos kibékülni a publikummal.

— *Indián harczok.* Kaliforniából érkező hirek szerint az indiánok, mint már emlitettük, április 26-án szétrombolták az Arizona vidékén fekvő Galeyville városát. Negyvenöt fehér lelte halálát ez alkalommal. Sonorán, mexikói területen is megtámadták az aranyásókat. Tukzonban meetinget tartottak és segitségért folyamodtak az Egyesült-Államok elnökéhez. Sherman tábornok már el is indult csapatokkal Kaliforniából, hogy a felkelést elfojtsa. Arizonában ki van tüzve a «fekete lobogó», azaz kitört a kegyetlen indián-harcz, melyben egyik párt sem kegyelmez a másiknak. Forzitt ezredes Santa-Fé-ból, elindulva összeütközött már Loko főnökkel. Galeyville szétrombolása után az apachok törzse Klintonban vérfürdőt rendezett s 20 fehérnek lenyuzta a fejbőrét. Az apachoknak lőporuk és fegyverük van bőségben és jól is tudnak velök bánni. Arizona teljes hadilábon áll és most Sherman tábornok csapataihoz csatlakozott Tuero tábornok is mexikói csapataival.

Rövid hirek. *Hódmezővásárhelyen* Kovács József képviselő elnöklete alatt bizottság alakult, mely czélul tüzte ki, hogy Nyizsnyay Gusztáv korán elhunyt zeneszerző sirja fölé emlékkövet emeljen. — *Az „országos dijnok-egylet“* tagjai közé Bonnáz Sándor csanádi püspök is belépett. — *Az állami közép ipartanodában* rendezett tanfolyamot végzett gépkezelők és fütők vizsgája május hó 14-én vasárnap d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig, 15-én hétfőn 2—6-ig, 16-án kedden 2—6-kéig, 17-dikén szerdán 2—6-kéig az intézet helyiségében (VIII. bodzafa-utcza 28. sz. I. em.) tartatik. — *Bécsben* Stoll Miksa tüzér-kapitány agyonlőtte magát; gyógyithatatlan betegsége vitte a halálba. — *Szerajevóból* irják, hogy Baumann irnokot és Ibrahim efendi Foczarie kadit Han Miljena mellett, Csajniczától 1 órányira rablók meggyilkolták. — A *Ringszinházat* a jövő héten kezdik egészen lebontani és junius végéig valószinüleg készek lesznek a munkával. — *Kőrös-Tarjánban* Roma Anti először kedvesét: Földessi Marit lőtte meg, azután magát lőtte agyon. — *Bécsben* egy cseléd az Erzsébet-templomban mérget ivott s félhalva szállitották kórházba. — *Az eltünt „Jeanette“* hajóra vonatkozólag irják New-Yorkból, hogy a Lena torkolatánál ismét öt embert találtak meg a tunguzok. — *Békés-Csabán* egy Herpay Mihály 24 éves békési illetőségü egyén fogadásból átuszta a Kőröst s már megnyerte fogadását, de a görcs összehuzta lábát és a szerencsétlen belefult; Kőrös-Tarcsa alatt vetette ki a viz.

= **«Asszonyzendülés egy dohánygyárban»** czim alatt több lapban oly közlemény jelent meg, mely szerint a siputczai dohánygyár munkásnői, mert fizetésöket nem akarták felemelni, zendülésbe törtek ki s a gyár ablakait beverték. Az esetről közölt adatok nagy mértékben tulzottak és részben tévesek s erre vonatkozólag a legilletékesebb helyről a következőket irják: Tegnap délelőtt *Kaleszek* Erzsébet, a sip-utczai dohánygyárban dolgozó napszámosnő elsőben kiszabott munkáját elvégezvén, a felügyelő tisztviselőtől munkát kért, ez azonban kijelentette, hogy miután eddigi munkájával nincs megelégedve, nem ad neki uj munkát, s biztositotta, hogy legközelebb el fogják bocsátani. Erre a Kaleszekkel egy teremben volt munkásnők kijelentették, hogy ha K. elbocsájtatik, ők sem dolgoznak tovább s midőn az igazgató csakugyan megküldte K.-nak az elbocsátó jegyet, vele együtt a többiek is elhagyták a munkatermet, a nélkül azonban, hogy szitkozódtak, az ablakokat beverték s a butorokat összetörték volna. A rendőrségnél tett följelentés folytán *Pekáry* rendőrtanácsos 20 rendőrt rendelt ki a gyárba s maga is személyesen megjelent s a nőket már a gyár előtt csoportosulva talál a. Felszólitotta őket, hogy menjenek haza, mire a nők, a rendőri közbelépésre, minden zavargás nélkül szétoszoltak. Ma reggel több munkásnő megjelent az igazgató lakásán, és kérte, hogy K.-t vegye vissza a gyárba, ez azonban a kérelmet határozottan megtagadta. Ezután Pekáry rendőrtanácsosnál jelentkeztek, s elmondották, hogy ők már tegnap délután fön voltak a pénzügyminiszterium illető osztályában s ott azt a választ nyerték, hogy ügyüket meg fogják vizsgálni. Ma ismét tömegesen akadnak oda felvonulni. Pekáry figyelmeztette őket, hogy a tömeges átvonulást nem engedi meg, hanem ha néhányan átmennek küldöttségileg a miniszteri osztályvezetőhöz, a többiek viseljék addig magukat nyugodtan. A nők megigérték, hogy e szerint cselekesznek, és nyugodtan eltávoztak. A lázadás a siputczai dohánygyárban ma délután 1 órakor ismétlődött. Az elbocsátott *K.* Erzsébettel együtt dolgozó munkásnők ugyanis a mondott időben ismét összegyültek a gyár előtt és zajongva követelték elbocsátott társuk visszavételét, ugy hogy az igazgató ismét a rendőrséghez folyamodott, honnét azonnal *Pekári* tanácsos, *Goldstein* polgári biztos és 20 rendőr vonult ki a hely szinére. A lázongó nők azonban valószinüleg neszét vették a rendőri beavatkozásnak, mert mire a rendőrök odaérkeztek, szépen elszéledtek, a rendőrség pedig visszavonult a központba.

= **Öngyilkosság.** *Zavagyil* Ferencz prágai illetőségü 30 éves vasesztergályos a Ganz-féle kőbányai-uti gépgyárban, ma délután 4 órakor a gyár közelében egy revolverrel előbb halántékon azután sziven lőtte magát. A lövésre odasietett munkások vérében elterülve, eszméletlen állapotban találták meg az utszéli gyepen s a gyorsan előhivott rendőr által beszállittatták a Rókus-kórházba, hol azonban az öngyilkos alig élt egy negyedóráig, a két halálos seb következtében kimult. Tettét állitólag azért követte el, mert Prágában lakó szülei egy nőt akartak vele erővel elvétetni, a kit ő nem szeret s e miatt több izben kért ékszereit sem akarták neki elküldeni.

= **Éjjeli megtámadás a Dunaparton.** *Smentuch* Zsófia 62 éves hajadon napszámosnőt az éjjel 11 óra tájban, a mint Ujpestről ferenczvárosi lakására hazafelé igyekezett a dunai felső rakparton a Margithid közelében ismeretlen tettes megtámadta, földre teperte, száját befogta és zsebeit kutatta ki s az abban volt 4 kr rézpénzt magához vette. A nő ekkor már annyira kimerült, hogy alig birt mozdulni. Most a férfi vállára kapta s a Duna felé futott vele, valószinüleg, hogy oda bedobja. De a nő idő közben magához tért és kiabálni kezdett, mire egy rendőr sietett a hely szine felé. A mint ezt a tettes észrevette, ledobta a nőt válláról és futásnak eredt, a nélkül, hogy a setétben a rendőr észre vette volna. A földön fekvő nőt a rendőr beszállitotta a Rókus kórházba, hol kitünt, hogy a brutális gaz megtámadó dulakodás közben a szegény nőnek balkarját könyökben egészen kicsavarta, a mi az orvosok állitása szerint csaknem hallatlan eset.

= **Megszökött váltóhamisitó.** A beszterczebányai törvényszék értesiti a főkapitányságot, hogy bizonyos, — magát *Kabos* Ambrusnak nevező egyén több zólyommegyei, Ocsava községi lakos nevére váltókat hamisitott: legutóbb pedig a beszterczebányai takarékpénztárból 2200 frtot vett fel és azzal megszökött. Kéri a szökevény nyomozását s esetleg elfogatását. Az illető középtermetü, szőke és kiborotvált szakálu.

= **Betörés egy villába.** Az éjjel a városligeti fasorban levő Rupp-féle villába ismeretlen tettesek törtek be s a nyaraló előtti veranda asztaláról egy vörös asztalteritőt s a szobából egy kézi kosarat elloptak. A betörést oly módon követték el, hogy a kertre néző ablak tábláját kimetszették, azon benyultak, az ablakot felnyitották és aztán a szobába hatoltak, hol épen a Ruppnéval kint lakó özv. Tischéné aludt. Ez a zajra felébredt és lármát csapott, mire a tettesek az ablakon kiugrottak és az éj sötétjében nyomtalanul eltüntek. Reggel felkutatták a kertet s a kosarat üresen eldobva megtalálták. Szorgos vizsgálat után két lábnyomot vettek észre a kert talaján, a mi azt mutatja, hogy a tettesek ketten voltak. A villában Ruppné, özv. Tischéné és egy nőcseléd laknak; férfi egy sincsen a lakásban. A tulajdonosnő ma délelőtt jelentést tétetett a főkapitányságnál, mely a tettesek nyomozását elrendelte.

= **Kétszer megszökött rab.** *Koch* József 23 éves bakony-sárkányi (Fehérmegye) illetőségü földmives, halált okozó sulyos testi sértés miatt letartóztatott vizsgálati fogoly mult hó 24-én a moóri kir. járásbiróság börtönéből megszökött. Harmadnapra azonban már elfogták és ugyancsak a moóri járásbiróság börtönében elcsukták. Innen f. hó 5-én ujból megszökött és pedig oly módon, hogy a szökést észrevevő őrök ellen erőszakot használt s az éjszakában nyomtalanul eltünt. A szökevényt országszerte körözik.

= **Szeged** város tanácsának, lapunk mai számában közzé tett s a szegedi városház átalakitása, illetőleg ujjá épitésére vonatkozó árlejtési hirdetményét, miután az ajánlatok benyujtására kitüzött határnap már f. hó 13-án lejár, e helyen is különös figyelmébe ajánljuk a vállalkozni szándékozóknak.

= Az árpa-, buza- és zabmalátából készült **angol maltin** általános gyengeség minden esetében, főleg mellbetegeknél különösen ajánlható. Főraktár Édeskuty-nál Budapesten.

= Mai lapunkban foglalt hirdetés által **Isenthal & Comp. bankháza Hamburgban** a hamburgi pénzlotto sorsjegyeit ajánlja. Ezen több, mint 100 év óta létező sorsjáték sokkal jobban ismeretes, semhogy annak szilárdságára utalnunk kellene. Csak azt emlitjük meg, hogy a hamburgi kormány az összes nyeremények pontos kifizetéséiért, az állam minden javával kezeskedik. *Isenthal & Comp.* bankháza csaknem egy fél évszázad óta áll fen, mely idő alatt, ugy megbizhatóságu, mint pontossága által oda törekedett, hogy egy régi czég jó hirnevét állandóan megőrizze. Mint különös intézkedést e czég részéről, nem mulasztjuk et köztudomásra hozni, hogy a nyert összegek általa a nyerők lakhelyére is kifizettethetnek, a mennyiben a czégnek, külön e czélra, Amerikában is első rendü bankházakkal van összeköttetése.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET.

— **Orfeus a pokolban.** Offenbach e régi operettje, melyet 1858-ban adtak először Párisban, pénteken, e hó 12-én kerül először a népszinház deszkáira. Orfeust *Kápolnai,* Euridikét *Pálmai* Ilka játsza. Jupiter *Solymosinak,* Pluto *Vidornak* jutott. Junot *Pártényiné,* Amort *Komáromi* Mariska, Venust *Berkiné* fogja személyesiteni. Stix Jankó *Kassai* szerepe. Diana szerepében első szinpadi kisérletét teszi *Hervei Helén* kisasszony, ki ez ideig Pauli Richárd tanitványa volt.

— *A műtermekből.* *Spányi* Béla festőművész jelenleg több kisebb nagyobb tájképen dolgozik és pedig «Alkonyati tájkép» czim alatt az egyik kép füzes, mocsárdus vidéket mutat, melynek staffageját tehenek képezik. «Az erdő szélén» czimü tájképe, mely az előbbinek pendantját képezi, balfelől erdőrészletet tüntet fel, az előtérben mocsárral és szintén tehenekkel. A harmadik festményen libák képezik az egyszerü, de hangulatteljes és megkapó tájkép staffageját. A müvész a két első képet Antverpenbe küldi. — *Kovács* Mihály befejezte «Az első Andrássy» czimü történelmi kép vázlatát, melyet nagy alakban legközelebb meg fog kezdeni. — *Lotz* Károly egy siremlékre jövő mozaik-kép vázlatát fejezte be, mely a halált és a feltámadást ábrázolja jelképes alakokban.

— **Templomi zene.** E hó 14-én a belv. plébánia templomban d. e. 10 órakor nagy mise alatt Gradualehoz «In Deo sperat» kettős dal L. Weisztól és az Offertoriumhoz «Ave Maria C. Steibertől fog előadatni, melyben a magán dalokat: Talera k. a., Spányik k. a. és Gozmanné-Passy asszony énektanárnő éneklik.

— *Vidéki szinészet.* S.-A.-Ujhelyen most a Lászy társulata müködik s elég pártolásnak örvend. Tagjai: Vihary Elemér, Fenyvessy Emil, Beczkói József, Boross Lajos, Gyöngyi Izsó, Verő (ki egyuttal karnagy is), Berényi Gyula, Lászyné, Lászy, Gönczöl Lujza, Lauer Béláné stb. E napokban Beczkói József a társulat festője. Munkácsy Mihály nagyhirü képét: «Krisztus Pilátus előtt» és «Siralomház» élőképekben nagyon sikerülten állitotta ki.

— **Nagyváradról** irják lapunknak: Mansberger Jakab szinigazgató társulata megkezdte előadásait a nyári szinkörben. Áradról legjobb reményekkel jött át a társulat, azonban már a második előadás után ugyancsak megcsappant a nagyváradi közönség müpártolásába vetett nagy bizalma. Évek óta nem volt olyan csekély számu bérlet mint most, s a szinkör a két első estén is félig üresen maradt. Hidegen fogadták még a régi ismerősöket is s a kedélyek jégburkolatát sem a szombati operette, sem a vasárnapi népszinmü előadás nem olvasztotta fel. Pedig Mansberger társulata határozottan jobb sorsra érdemes. Ő maga egyik a legszorgalmasabb vidéki szinigazgatók közül, s minden lehetőt megtesz, hogy a nagyváradi közönségnek kissé tulcsigázott müigényeit is kielégitse. Társulata igen jól van szervezve, s egy-egy szerepkörre két-három erőt is szerződtetett. Gondoskodott arról is, hogy a nyári idény alatt bemutathassa Nagyváradon az összes szinházi ujdonságokat, s kiváló gondot fordit arra, hogy az uj darabokat lehetőleg jól tanulják be, szóval: Mansberger megérdemelné, hogy az egykor kitünő hirben állt nagyváradi közönség teljes mértékben kitüntesse pártfogásával, a mely viszont őt is ujabb tevékenységre buzditaná.

SPORT.

A májusi lóversenyek

(Harmadik nap.)

A közönség csak nem akar érdeklődni a tavaszi lóversenyek iránt. Szél fujt ugyan ma délután is, de az időjárás e miatt nem volt olyan, a mely a közönséget otthon marasztalja; kissé hüvös volt, de port nem kavart. Kilátásba volt helyezve az is, hogy a királyi pár is eljön, de ez sem vonzott. A nagy emelvényen és előtte a versenyben érdekeltek és a sport-kedvelők voltak csak jelen, az emelvény felső része üres volt s üresen maradt a kis emelvény is. A harmincz krajczáros helyeken ma valamivel nagyobb közönség jelent meg, mint tegnap, de ez is csak középszerü számot tett ki. A versenyekben érdekelteken kivül ott voltak: Majláth György országbiró, Andrássy Gyula gróf családjával, Andrássy Manó gróf családjával, Nopcsa báró a királyné főudvarmestere, Tisza Kálmán családjával, Pejácsevich Péter gr. családjával, Zichy Jenő gróf, Zichy Nándor grófné született Zichy Livia grófnő leányával, Szapáry István gróf családjával, Zichy Pál grófné leányaival, Karácsonyi Guido gróf, Fejérváry Géza báró államtitkár családjával, Cziráky gr. nejével, Festetich Gy. gr., Inkey Nánd. bárónő leányaival, Szapáry Géza gr. fiumei kormányzó, Szapáry Antal gróf, Rudics József báró, Paar Ede gróf, Edelsheim-Gyulay Lipót báró lovassági tábornok családjával, Horváth tábornok családjával, Ghyczy tábornok, Henneberg tábornok, Hunyady László gróf, Orczy Elek báró, Pallavicini Ede őrgróf nejével, Pápay udvari tanácsos, Wodianer Albert báró, Kiss Aladár, Meszlényi Benedek nejével, Zichy József gróf nejével, Fiáth báró, Wolkenstein gróf, Atzél Béla báró nejével, Vojnits Tivadar nejével, Horváth Béla alezredes leányával (Pécsről), Éber Nándor, özv. Fröhlichné, özv. Gaál Kristófné, Latinovich Laura, özv. Inkey Kálmánné, özv. Bicskey Kálmánné, Vértessy Ferenczné leányaival, Rosenberg-Orsini gróf, Lumnitzer Sándorné leányaival, Dell'Adami Rezsőné, dr. Wagner László nejével, Kappy Miklós, Fenyvessy Ferencz országgyülési képviselő, Vojnics Sándor (Szabadkáról), özv. Pschererné leányaival, stb. A verseny három órakor kezdődött és igy folyt le:

I. *Batthyány-Hunyady-dij.* 400 darab cs. arany. Minden ló számára. Táv 1600 méter. Tét 20 arany. Fuss vagy fizess. Futott három ló, u. m.:

Gr. Esterházy Miklós 3é. sp. k. *Aneroid* 1. Captain Violet Donna Christine 2. Gr. Zichy Béla 3é. p. k. Kitty (elbukott) 0.

Vezetett Donna Christine, közel nyomában Aneroid, hátul Kitty. Utóbbi felbukott s megválván lovasától, a versenytől elesett. A két ló derékfutásban szaladt befelé, mignem a távoszlopnál Aneroid előre szökkent, bizton haladt előre s két hosszal könnyen nyert; Kitty sántán érkezett be. Totalisateur osztalék 5 : 6.

II. *Másod oszt. államdij.* 6000 frank aranyban. Táv 3200 méter. Minden kontinentális mén és kancza számára. Tét 100 frt, fele bánat. Két ló indult, nevezetesen: gr. Sztáray János 4 é. p. m. *Balaton,* apja Count Zdenko v. Buccaneer, any. Silkstone. 1. Gróf Festetics Tasziló 4 é. sg. k. *La Gondola.* 2. Vezetett Balaton, egy hosszal hátrább La Gondola. Igy haladták meg mérsékelt paceben a pálya kétharmadát, midőn La Gondola javitni igyekezett helyzetén s az egyenes vonalra befordulónál föl is szökkent Balaton mellé, mely azonban nem engedte az elsőséget s a legérdekfeszitőbb küzdelem folyt, derék derék mellett, mindvégig, mig nem a győzelem pálmáját fél fej'el Balaton nyerte el. Totalisateur-osztalék 5 : 15.

III. *Vándorló ivadékverseny.* 3000 frt. Tét 150 frt, bánat 75 frt és 25 frt. Táv. 2400 méter. (Elzárva 25 nevezéssel.) Futott három ló és pedig: Blaskovics Ernő ur 3é. sg. m. *Bizarr,* ap. Cambuscan, a. Harmat 1. Br. Springer Gusztáv 3é. sg. k. *Veronika* 2. Gr. Festetics Tasziló 3é. p. m. *Perdőcz.*

Vezetett gyors iramban Perdőcz, utána vagy 10 hosszal hátrább Bizarr, hátul Veronika. A pálya felével Bizarr gyorsitá a pacet s nyomni kezdte a vezetőt, miközben Veronika is javitott helyzetén, ugy hogy a nyerőoldalra befordulónál meglehetősen csomót képeztek, melyből Bizarr vált ki vezetőnek s Perdőcz visszahanyatlott a harmadik helyre. Most már csak a két másik ló tartá fen esélyét s szép küzdelem után egy hosszal Bizarr győzött. Totalisateur 5 : 10.

IV. *Széchenyi-dij* 100 cs. arany. Minden ménnek és kanczának. Tét 10 cs. arany, fele bánat. Táv 3000 méter. Két ló futott, u. m.

Jankovics Gyula ur *3é. sg. k.* ap. Cambuscan, any. Sophia Lawrence 1. Gr. Sztáray János 4é. sg. k. *Bayonne* 2. Vezetett a Sophia Lawrence kancza s esélyét folyvást megtartotta, vagy husz hosszal tetszés szerint nyert. Totalisateur 5 : 8.

V. *Gr. Sándor-dij* 100 cs. arany. Táv 3200 méter. Gátverseny 6 akadálylyal. Tét 20 arany, fuss vagy fizess. Futott 3 ló, t. i.

Gr. Kinsky Zdenko 5é. p. k. *Silly* ap. Waisenknabe a. Simple Susan. Lovagolta a tulajdonos 1. Beniczky Gábor ur 4é. p. k. *Balga,* lovagolta a tulajdonos 2. Ugyanannak 6é. p. k. *Miss Rowel* 3.

Vezetett Balga, utána a Miss, hátul, Silly. A második akadály után utóbbi javitott helyzetén s előbb a második helyre, majd kalauznak nyomult föl. Miss Rowel megkisérlé még a vezetést elhóditani, s a távoszlopig Sillyvel derékfurásban haladt befelé, azonban Silly nem ernyedt, hanem bátran vágtatott a czél felé s az elsőbbséget canterben hat hosszal vivta ki. Totalisateur osztalék: 5. 7.

Legközelebbi verseny vasárnap délután 3 órakor lesz.

— **Galamblövészet.** Május 12-én lesz a galamblövészek 3-dik napja. A legerősebb mérkőzés a hölgyek dijáért lesz, mely több mint 400 frt értéket képvisel. Az első lövész két tárgyat kap: egy igen szép angol serleget üvegből és aranyfedéllel s egy gyémánttal kirakott mellttüt, — a második lövész szintén kap egy mellttüt. A serleg ritka szép dombormüvekkel van ékitve. A lövészetek az uj versenytéren délután 1½ órakor kezdődnek s a közönség részére ezuttal is szabad bemenettel 1 frtos jegy váltása mellett. Az egylet itt időző tagjai mind részt fognak venni a lövészetben s a Hamburgból itt időző bookmaker is, mint halljuk, ki fog rándulni, hogy fogadásokat kössön a lövők ellen vagy mellett. Gr. Zichy Jenő, ki legutóbb az egyleti nagy dijat oly szépen nyerte, ezuttal is részt fog venni. A lelőtt galambokat mint mindig, ugy most is a pesti közkórházak fogják megkapni.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A szemináriumi lopás** gyanuja miatt letartóztatott egyéneket ma délelőtt 9 órakor szállitották át a Fortunába. Kilencz egyfogatu kocsin vitték őket és mindenik mellé egy rendőr ült. Az utolsó kocsiban volt a letartóztatott nő, ki mellett egy polgári biztos foglalt helyet. Az átszállitás alkalmával a rendőrségi épület tornáczán rendőrök jártak fel és alá, hogy a kiváncsi népet a helytől távol tartsák. Annál nagyobb lett azonban a népcsődület az utczán, midőn a kocsik kirobogtak a főkapitányság udvaráról. A kuria portása, ki az első kocsiban volt, még a rendőrség udvarán leeresztette a függönyöket. *Mészáros* Imrén, a portáson kivül átkisérték: *Rajz* Györgyöt, *Molnár* Pétert, *Ujházi* Mihályt, *Soltész* Sándort, *Molnár* Erzsébetet, Horváth Józsefet és *Unger* Lajost. *Imrei* Andrást és *Csopák* Mihályt mindjárt a lopás elkövetése után adták át a fenyitőtörvényszéknek. Ugy a kir. ügyészség, mint a fenyitőtörvényszék a lehető legnagyobb gyorsasággal jár el a gyanusitott egyének ügye elintézésében, nehogy ártatlanságuk esetére hosszu vizsgálati fogságot szenvedjenek. *Bartók* királyi alügyész még ma délelőtt tette meg a vizsgálatra vonatkozó inditványát, *Náményi* vizsgáló biró pedig azonnal hozzálátott a letartóztatottak kihallgatásához, mihelyt az inditvány kezéhez jutott. — Mai számunkban közöltük már néhányát ama gyanuokoknak, melyek a rendőrséget tömeges elfogatásra késztették. Most arról értesülünk, hogy Soltész Sándorra, az egyetemi könyvtár szolgájára nézve azt is kompromittálásnak tartja a rendőrség, hogy Mészáros Imrétől több izben vett föl kölcsönpénzt, s vele különös jó viszonyban volt. Molnár Pétert és nejét Ujházy Mihálylyal együtt azért tartóztatták le, mert gyakran érintkeztek és egy házban laktak *Rajz* Györgygyel, ki nem most jutott először a rendőrség tömlöczébe. — A késő esti órákban arról értesülünk, hogy *Csopák* Mihályt, Pellet apát inasát szabadon eresztették, de a többi fogolyra nézve csak akkor fog határozni a törvényszék, ha Székesfehérvárról ide érkeznek a vizsgálati iratok, melyeknek átküldését ma este távirat utján is megsürgették. — A szemináriumi lopás Fejérmegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén is szóba került. *Bóné* Géza a vármegye alispánja kérdőre vonta *Komócsy* Pál kir. ügyészt, hogy mi jogon fordult ő a tettesek kézrekeritése végett *Szeidel* Lajos városi kapitányhoz, holott a megye autonomiája ugy kivánja, hogy a területén levő bünösöket saját közegei tartóztassák le. *Komócsy* Pál azt felelte az alispánnak, hogy neki a törvény ad rá jogot, hogy bármelyik rendőrséget használja. Azért választotta a városi rendőrséget, mert a nyomozás

---

Nitard kétkedő pillantást vetett a herczegre.

— Talán attól tart, hogy nem leli meg?

— Nem ezt akarom mondani, tudom, hogy hol találom meg; de ugy látszik nekem ... megengedi herczeg ur, hogy nyilt legyek? nos tehát, ugy látszik nekem, hogy jobb volna, ha nem a herczeg ur maga vállalná magára ennek az ügynek a rendezését.

— És vajjon miért?

— Anyám nemes családból való, s hálát adok istennek, ki szivembe oltotta a születés vallását. Nem akarnám, hogy egy oly férfiu, mint Valmondois herczeg, a hatalmas és nagy franczia nemességnek egyik legméltóbb képviselője, összeadja magát ezzel az olaszszal.

— Nitard ur, oly ember mint én, sohasem adja magát össze senkivel, ezt jegyezze meg magának, — mondá a herczeg büszkén.

— Arra kérem a herczeg urat, ne méltóztassék szavaimat rosszul magyarázni; azzal, hogy összeadni nem azt akartam mondani, hogy megalázni, — oly ember mint a herczeg ur, sohasem alázhatja meg magát, azt jól tudom, — de ugy értettem, hogy ez az olasz nem méltó arra, hogy herczegségeddel bizalmasan értekezzék.

— Jól van; hozza el vagy küldje el nekem mentül hamarabb del Dolo grófot, s ne feledje neki megmondani, hogy ránézve nagyon fontos, nagyon jövedelmező ügyben kell vele értekeznem.

Csak két nappal rá jelentkezett del Molo gróf a Rue Royaleban, s mikor Valmondois herczeg belépett a terembe, melybe Melcha jövendő férjét bevezették, egy magas termetü csinos fiatal embert látott maga előtt, a homlokba fésült koromfekete hajjal, egyéniségében az erő és a kellem egyesült; piczi fejjel, hatalmas nyakkal, tág mellel, karcsu derékkal és izmos karokkal és lábakkal.

Daczára a képnek, melyet Nitard róla festett, Valmondois herczeg oly válogatott finomsággal járult eléje, a milyent sohasem tanusitott volna a párisi hirlapiró irányában.

— Azt hallottam, hogy házasság forog szóban ön között és Melcha kisasszony között; engedje meg hogy ezért üdvözöljem, mert azok közül való vagyok, a kik helyeslésükkel kisérik a szövetkezést magas születésü férfiak és tehetségük által kiváló nők között; de, a mint ön képzelhette, nem azért voltam bátor önt ide fárasztani, hogy ezeket az ... őszinte bókokat intézzem önhöz; értekezni kivántam önnel egy oly ügyben, mely bizonyos tekintetben önt és Melcha kisasszonyt is érdekelheti. A következőről van szó.

(Folytatása következik.)

sikerét egy pillanatnyi késedelmezés is meghiusithatta volna, s a megyei rendőrség fölszerelése nem ment volna oly gyorsan. A közigazgatási bizottság nem érte be az ügyész feleletével, s a belügyminiszteriumtól kér majd elégtételt a megye autonomiájának megsértéseért.

— **A mariseli gyilkossági bűnpörben**, mint Kolozsvárról irják, tegnap itélet hirdettetett ki. E szerint: *Dobra Juon* Harhula *13 évi fegyház* (felebbezett): *Bok Juon* Czápu *10 é. fegyház* (felebbezett); Bota Mihály Bocsuk 10 é. fegyház (fel.); Sztán Juon Káda 10 é. fegyház (fel.); Sztán Juon Petrán 4 é. fegyház, Lázár Tódor Sztup 4 é. fegyház, Vulturán Nikuláj 7. é. fegyház (fel.); Dobra Todor (Harhula fia) 5 é. fegyház (fel.); Lázár Petru 2. é. fegyház, Bok Juon 2 é. fegyház, Avrám Juon és Petra 3—3 é, fegyház, Lázár Todor, Kulda Dumitru, Netotya Petru, Avrám Indrej, Pásk Juon 3—3 é. fegyház; Lázár Tódorné orgazdaság miatt 3 havi fogház, Vajda Tódor 3 é. fegyház (fel.); Kulte Juon 3 é. fegyház (fel.); Zsomfea Szálvina 1 évi börtön (fel.); Lázár Petru és Lázár Ilie 3—3 é. fegyház, Bota Juon Csurlik, Gója Péter bizonyitékok elégtelensége miatt felmentettek; Sztán Mihály hat havi börtön (felebbezett). Az itélet a közvéleményt általában kielégitette, és megnyugtatta.

— **Sikkasztó pénztárnok.** Ösze János 67 éves gazda, 17 évig szolgált *Cséry* Lajos földbirtokosnál mint pénztárnok. Egész 1876-ig becsülettel szolgált, ekkor azonban ősz haja daczára letért a jó utról s apróbb összegekben gazdája kárára összesen 3395 frt 69 krt sikkasztott. Ösze, midőn bünös cselekménye kiderült, oda hagyta szolgálatát s miután egyideig bujdosott, f. évi april hó 12-én önként jelentkezett a rendőrségnél. Ügyében ma volt a végtárgyalás a budapesti kir. fenyitő törvényszéknél, hol miután töredelmesen beismerte tettét, dr. Vellisz Vilmos védbeszéde után egy évi börtönre itéltetett. Vádlott felebbezett.

— **Guiteau merénylőjére**: Mason Sergeantra vonatkozólag irják, hogy az Egyesült Államok legfőbb itélőszéke ugy találta, hogy a hadi törvényszék teljesen illetékes volt a Mason Sergeant pörbefogására nézve. Az itélőszék e szerint elvetette a haditörvényszék itéletének megsemmisitését tervező javaslatot.

A ringszinház-pör.

Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.

Bécs, máj. 11.

— *A tárgyalás tizenhetedik napja.* —

A mai ülést azzal a jelentéssel nyitotta meg az elnök, hogy megidézte ama ház felügyelőjét, melyben Jauner lakott, mert a vádlott szinigazgató azzal védekezik, hogy a házfelügyelő vette át a márczius 31-diki jegyzőkönyvet. *Schuller* János a házfelügyelő csakugyan azt vallja, hogy a jegyzőkönyvet Jauner szolgájának adta át s hogy ő az átvett iratokat nem a Ringszinházba szokta elvinni. **Jauner** megjegyzi, hogy szolgája minden bizonynyal Giesraunak adta át, a mi már abból is kitetszik, hogy a jegyzőkönyv egyes határozatait végrehajtották a szinházban. Az elnök ezután befejezettnek nyilvánitá a bizonyitási eljárást, s az **államügyésznek** adta át a szót, ki Schiller következő versszakával kezdte beszédét:

«Bármint kifosztá a bősz tüz-elem,
Maradt mégis vigasza örömül,
Háznépe közt szorongva néz körül,
— S nem szállt veszély egy drága főre sem!»

E szavak — ugymond — sohasem találtak rikitóbb és szomorubb ellentétet a valóságban, mint deczember 8-án. Száz és száz ember ünnepies hangulatban özönlött a vigasság csarnokába s félóra alatt a pusztitó elem áldozatává lett valamennyi. Teljesen érzi feladatának nehézségét és elentős voltát. E nehézség nem az egyes vádlottak társadalmi állásában rejlik, mert hisz a törvény előtt mindenki egyenlő s nem is a vádlottak védekezésében, kik egyszerüen ártatlanoknak vallották magukat. Kivánja, hogy ez a hangosan mondott vallomás az öntudat és a lelkiismeret szavának is megfelelt légyen.

Ez ügyben *Jauner* Ferencz igazgató az *első vádlott.* Furcsának tartja, hogy e vádlott azt hajtogatta egyre, mennyi pénzt temetett ő a leégett szinházba, holott tudhatná, hogy nem érnek föl a százezrek egy emberélettel. Sohasem jutott eszébe a közvádlónak, hogy Jaunernek anyagi hasznot hajtott a katasztrófa. Elismeri, hogy sokat vesztett, sokat áldozott a vádlott, de hát pénzen nem lehet megváltani a lelkiismeretességet meg a kötelesség teljesitését. Azt sem tagadja, hogy a Ringszinház épitésénél sok hibát követtek el, de ezt Jauner is tudhatta volna s annál elővigyázóbbnak kellett volna lennie. Jauner hibásnak mondja a városbővitő bizottságot, mert nem rontotta le a negyedik karzatot. Hát ő miért nem záratta el, ha oly nagyon veszedelmesnek tartotta s miért eresztette oda a közönséget. Giesraut azért nem helyezte vád alá, mert a szerződésekben nem ő, hanem Jauner vállalkozott kötelezettségekre. Nötel megfelelt annak a tartozásának, hogy öt perczczel az előadás előtt ott legyen a szinpadon. *Weber* gépészt azzal vádolja Jauner, hogy nem rendezte el a zsinórpadláson a diszleteket. Meg van róla győződve, hogy Weber, ha ott ülne Jauner mellett a vádlottak padáin, azt felelné egyszerüen, hogy ez nem az ő, hanem a zsinórmester dolga volt, a ki bent égett a szinházban. De felelős Jauner igazgató a tüz keletkezéseért, mert a szufita-világitást veszedelmesnek tartotta mindenki. Csak ő nem tartotta annak. Az elővigyázati intézkedéseket vagy félig, vagy egyáltalában nem tették meg. Felelősség terheli Jaunert a tüzoltók kötelességmulasztásáért és a sodrony-függöny hiányos kezeléseért is. Bár mit mondjanak is e függöny czélszerüségéről, annyi bizonyos, hogy ha leeresztik, a tüz nem jutott volna oly hamar a nézőtérre. Nagy mulasztás volt az is, hogy a közönséget nem értesitették a veszedelemről. A vád nem kivánhatja ugyan, hogy olyan ember tegye meg ezt, a ki nincsen a szinházban, de azt nyugodt lélekkel állitja, hogy Jauner, bár késön ért az égő épületbe, sokat tehetett volna a mentés körül. A vád legkardinálisabb pontjának az olajvilágitást mondja az államügyész. Laube Henrik szakértő azt mondotta tegnap, hogy a karlsruhei szinház katasztrófája után minden hatósági meghagyás nélkül elrendelte, hogy a városi szinházban olajlámpákat alkalmazzanak. Jauner nem igy cselekedett, noha szerződés is kötelezte reá. Olajlámpák nélkül meg sem szabadott volna nyitni a szinházat, mert hát előbb is megeshetett volna a szerencsétlenség s az ilyen gazdálkodás mellett csakugyan isten csodája, hogy már korábban meg nem esett.

Ezután *Nitsche* József ellen emelt vádját indokolta az államügyész és kijelenté, hogy mód nélkül roszul esett neki a vádlottnak az a nyilatkozata, hogy a zsinórpadlásra lejövet egy asszonynyal találkozott, ki *ugy égett, akár egy zsupkéve.* E nyilatkozat az érzésnek oly durvaságát árulja el, melynek a törvényszék termében nem szabadna kifejezésre jutnia. *Nitschenek* három mulasztását sorolja fel a közvádló. Hibája, hogy a szufiták világitásánál nem bocsátotta le az ernyőket, hibája, hogy nem alkalmazott olajlámpákat s végül, hogy felhuzta a hengerajtót, mi által annyira előmozditotta a tüz pusztitását. Nitsche tudhatta volna, hogy a hengerajtó felhuzásával léghuzamot idéz elő s azonfelül még figyelmeztették is szándékának veszedelmes voltára.

Breithofer Ágostonnak csak könnyelmüséget vethet a szemére, mig *Geringer* Ferenczet azzal vádolja, hogy ő, mint házfelügyelő s a tüzoltóság főnöke, mitsem tett. Elvállalt kötelezettségeit sem a katasztrófa napján sem azelőtt nem teljesitette.

Az államügyész sajnálattalbár, de kénytelen vádat emelni ép ugy a rendőrség, mint a tüzoltó személyzet ellen. Nehezére esik, hogy *Landsteiner* rendőrtanácsosnak kénytelen szemére lobbantani, hogy a rendelkezésére állott erőkkel nem igyekezett a szerencsétleneken segiteni, söt igazán egy embert is megmenteni. A tüzoltók talán segitettek volna és Herr intézte volna a tüzoltást, de egyátalán nem vettek fáradtságot, hogy a szinház belsejével megismerkedjenek s azért csak tájékozatlanul tapogatóztak; inkább öntözték a fagerendákat, mint az égő testeket. Minden veszett, végzi az államügyész, de az igazságnak meg kell maradnia. Annyi ártatlan áldozat követeli az igazságos itéletet, annyi könnyelmüség, mely a bajt okozta, megérdemli, hogy elitéltessék. Igazságos birák itéljetek!

Az államügyész 10 órakor kezdte és ¾ 1-kor végezte beszédét.

A tárgyalás ujra megkezdése után, d. u. 2 órakor emel szót dr. *Singer* Jauner védelmére. Védbeszéde bevezetésében ecseteli, mint igyekezett a szenvedély Jaunert befeketitni, lerántani s ezért is mennyire kivánatos, hogy a birák az igazságtól a jogossághoz vezető uton járjanak. A dolog érdemére áttérve, dr. Singer pontos vázlatát nyujtja a szinházi dolgoknak s arra a végkövetkeztetésre jut, hogy Jauner a közönség bátorságára sokkal több intézkedést tett mindig, mint a katasztrófa előtt a többi szinigazgatók bármelyike. Jauner nem tehető felelőssé oly bajok miatt, melyek abban az időben minden szinházban egyaránt megvoltak, melyekre nézve rendszabályok nem léteztek. Hisz a hivatalos lap deczember 11-iki számában kijelentette: arra a meggyőződésre jutottak, hogy a tüzbiztonsági intézkedések egyik udvari szinházban sem elégségesek s megfelelők a kivánalmaknak. Jauner megtette a tőle telhetőt, de más oldalról az a kérdés is fölvethető: miért nem utasitották a szinházvizsgálók, hogy az igazgató a negyedik karzatra uj lépcsőzetet készittessen és a városkiterjesztő alap bizottsága miért nem gondoskodott a Ringszinház közönsége biztonságáról. Dr. Singer ezután elősorolja Jauner tevékenységét, a Ringszinház volt igazgatóját mentő vallomásokat s bebizonyitani igyekszik, hogy Jauner mindent elkövetett, derék müszaki személyzetet szerződtetett s ez irányban neki semmi szemrehányás sem tehető. Az az iszonyu szerencsétlenség, melynek Jauner nem okozója, méltó kiengesztelését találja a tömérdek jótékony adományban s ama sebek gyógyitását, melyet deczember nyolczadika ütött, tetézte az uralkodó nagylelküsége, ki a katasztrófa helyén engesztelő kápolnát épittet. Most már minden gyász mellett is ideje, hogy a halottakat nyugodni hagyják s nem szabad feledni azt sem, hogy ha méltatlanságot követnek el a vádlottak ellen, csak annak a borzasztó katasztrófának áldozatait szaporitanák. Beszéde végén Jauner tevékenységére hivatkozott a védő s megemliti, hogy ő felsége az uralkodó bizalmával s elismerésével tisztelte meg őt, mikor az udvari operaháznak volt igazgatója. Meg van róla győződve — ugymond — hogy a biróság itélete meg fog felelni a védelem szellemének s az esküdtszék át fogja látni, hogy Jauner megtette kötelességét. A biróság nem tagadhatja meg e férfiutól a tiszteletet a szerencsétlenség előtt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A fővárosi közgyülésnek**, melynek eredményéről már mai lapunkban röviden megemlékeztünk, tegnap délután a következő lefolyása volt: Napirend előtt elnök szomoru kötelességet teljesitett, bejelentve Komáromy Ignácz főv. biz. tag elhunytát. A főváros jegyzőkönyvileg ad kifejezést. Kun jegyző mint előadó terjesztette elő a csatornázás ügyét, hosszasan és tüzetesen foglalkozva e kérdés hosszu vajudásával. Különösen kiemeli a középitési bizottmány albizottságának s magának a bizottmánynak megállapodásait a Lechner és Beivinkler-féle tervek felett, melyek közül az első két fögyüjtőt, utóbbi csak egyet akar létesiteni, s mig az előbbi a 0 pont fölött 4 foknál szivattyuzási rendszerrel, utóbbi 11 fok esés mellett szabad lefolyási rendszerrel akarja létesiteni. A középitési bizottmány a Lechner-féle tervet találta kivihetőbb és czélravezetőbbnek, a tanács is ez utóbbi rendszer mellett nyilatkozott s egy csatornázási osztály felállitását ajánlja a közgyülésnek, mely a részletes terveket kidolgozza s ezt szakértőkből álló vegyes bizottság felülvizsgálja. A kérdéshez először Beivinkler Károly szólott, ki benyujtott tervének rendszere mellett hosszas védiratot olvasott fel. Ebben tüzetesen s apró részletekig fejtegeti tervének előnyeit Lechneré felett s azon következtetésre jut, hogy a tanács által elfogadott rendszer főbb vonásaiban tulajdonképen az ő rendszere. Szavait azon kérelemmel zárja be, hogy a felállitandó csatornázási osztályban a részletek az ő személyes felügyelete mellett dolgoztassanak ki. Elnök figyelmeztette szólót, hogy valaki bizottsági tag is, ajánlattevő is nem lehet. Utána *Győry* Elek szólott. Sem a középitési bizottság, sem tanács javaslatát nem fogadja el. Ily kérdésben, mely a város helyes fejlődésével oly szoros összefüggésben van, nem akar elhamarkodva itélni. Az eddigi szakértők nyilatkozatában nem nyugszik meg, hanem az egymással ellenkező tervek elbirálására külföldi szakértőt óhajtana felkérni. E végből inditványozza, hogy öt tagu bizottság választassék, mely külföldi szakértőt hivjon meg e tárgy felülvizsgálatára s eljárásáról a közgyülésnek tegyen jelentést. *Helfy* saját részéről helyesebbnek tartja Beivinkler rendszerét, de a szakférfiak iránt nem tudna oly bizalmatlansággal viseltetni, különösen a hazaiak iránt, mint Győry. E kérdéssel nem szakember létére tüzetesen foglalkozott s épen azért azt kivánja, hogy e kérdés mielőbb megoldást nyerjen, mert a jelen állapot igen hátrányos a város egyenletes fejlődését gátolja, Elfogadja a tanács javaslatát s a létesitendő csatornázási hivatalt utasittatni kéri, hogy az ugy Beivinkler, mint Lechner tanácsával éljen a részletek kidolgozásánál. Győry szavai félremagyarázása miatt szólal fel. Ő ugyanis nem azt mondta, hogy a külföldi szakértőben jobban bizik, mint a hazaiban, hanem, hogy az ügyet annyira fontosnak tartja, hogy a külföldi szakértő is hallgattassék meg. Eles Henrik egyetért Helfyvel, mert a kérdést a határozatra eléggé megérettnek tartja. Kivánja, hogy mielőbb létesüljön a csatornázás, de a részletes terv kidolgozására alapul Beivinkler rendszerét ajánlja. Kivánja végül, hogy e kidolgozott részletes terv külföldi szakértők által vizsgáltassék felül. Pucher József, mint a kiküldött bizottság egyik tagja tüzetesen foglalkozik a kérdéssel. A Lechner rendszerét pártolja, mert ez áll legközelebb a megoldáshoz s a jelenlegi milliókra menő beruházásokat fel tudja és akarja használni. Igaz ugyan, hogy a csapadék levezetése gyorsabb és könnyebb B. rendszerénél, de önműködési vészkiömlője nem czélszerü. Ezen rendszer szerint 10820 öl eddigi csatorna bontatnék fel, hozzávéve a vizvezetéki és légszeszcsövek esetleges ujbóli lerakását nagyon költségesnek tartja. Polemizál ezután Győryvel, Éléssel és Beivinklerrel. A tanács javaslatát fogadja el. Weisz B. F. azt inditványozza, hogy mielőtt a csatornázási osztály létesittetnék, hivassék egybe enquette a közlekedési ministerium, közmunkatanács, mérnök-épitészegylet és a főváros képviselőiből. Dr. Halász Géza közegézségügyi szempontból szól a tárgyhoz. A tanács javaslatát elfogadja ama hozzáadással, hogy a csatornákon lefolyó ürülék földmivelési czélokra értékesithető legyen. Máttyus Arisztid pártolja Győry inditványát s az ellenmondó szakértők fölé egy ujabb szakértőkből álló bizottságot óhajt. Pucher beszédére tesz észrevételeket. Győry inditványának el nem fogadása esetén pártolja az albizottság javaslatát. Kaas Ivor br. Győry inditványához járul, a nélkül, hogy akár a tanács, akár a középitési bizottság iránt bizalmatlanságot táplálna. Szakértőül olyant kiván meghivatni, ki már nagy részt csatornázott. Királyi Pál a tanács javaslatához csatlakozik. De ezen elvi alapon kidolgozott részletes tervet egy vegyes bizottság felülvizsgálata alá kivánja bocsátani, mely a belügyi és közlekedésügyi ministeriumok, közmunka tanács, mérnök épitész egylet és a főváros képviselőiből alakittassék. Schandl Sándor szintén a tanács javaslatát fogadja el. Szavazás alá kerülvén az ügy, a tanács javaslata nagy többséggel elfogadtatott.

— **Pilátus példája** még mindig vonz. Akadnak, kik fontos kérdéseknél most is kezeiket mossák s a válasz elől kitérnek. Igy tett a főváros jogügyi bizottsága is tegnapi ülésén, midőn a szatmári körlevélre volt véleményt adandó az orosz zsidók Magyarországba telepedése kérdésében. A bizottság a tiszti főügyészen kivül Radocza János, Darányi Ignácz és Teleszky István urakból állt, épen tizedrésze volt hát együtt a bizottságnak. A többi 27 kétségkivül szégyenleni fogja, hogy a jelen voltak kétharmada a másik egyharmad iránti személyes tekintetből oly határozatra adta magát, mely igen alkalmas arra, hogy nemcsak minden keresztény magyar, de minden józanul gondolkozó zsidó is mosolyogjon rajta. A bizottság ugyanis azt határozta, hogy a tanácsnak a szatmári körlevél ügyében oly javaslatot tesz, hogy «a közgyülés a letelepedési jog törvény általi szabályozásának szükségét elismeri ugyan, de ezen alkalommal mégis ne intézzen a törvényhozáshoz hasonló feliratot.»

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budapesti kir. magyar tudomány-egyetem** ujjáalakitása második századának II-ik évfordulója alkalmából e hó 13-án délelőtt 11 órakor az egyetemi központi szárnyépület másodemeleti disztermében ünnepélyes közülést tart, melynek tárgyai: I. Ünnepi beszéd. A genfi egyezmény története és birálata. Mondja *Apáthy* István rektor. II. A pályamunkák rövid birálatának s a pályanyertesek neveinek kihirdetése dr. *Vécsey* Tamás jog- és államtudománykari dékán által. III. A pályadijaknak kiosztása dr. *Apáthy* István rektor által. Az ünnedélyes közülést az egyetemi templomban délelőtt 10 órakor isteni tisztelet előzi meg. Az előadások e napon mind a négy karnál szünetelnek.

— **A nemzeti szinházi nyugdijintézet** kilencz tagu bizottsága tanácskozásokat tart az iránt, hogy a szinháznál a szolgálati idő harmincz évről negyven évre emeltessék. Erre nézve tévesen volt emlitve egynémely lapban, hogy a bizottság a müvészek szolgálati idejét 20 évre akarja leszállitni, hogy igy a kar személyzetét 40 évre emelje. A bizottság egyenlő mértéket tervel ugy a müvésztagokra, mint a kaldalnokokra nézve, s a mi az egyikre nézve igazság, a másikra nézve sem lehet igazságtalanság. Különben az egész tervezet még nem megállapodás s csak a junius havában összeülő közgyülés fog végleg ez ügyben határozni: vajjon elfogadja-e a harmincz évi szolgálati időnek negyvenévre emelését vagy sem? — Az a hir, mintha a nyugdijnak 1000 frtról 600 frtra való leszállitását is terveznék, alaptalan. Különben azt hiszszük, ez az ügy inkább magánügye a szinháznak, különösen mikor még a tervelés stádiumában van.

— **A pestmegyei vörös kereszt-egylet** szervező bizottsága tegnap délelőtt tartotta ülését Szapáry István gróf főispán elnöklete alatt. Az ülés tárgyát főkép a járási és városi tisztviselők által beküldött jelentések tudomásul vétele képezte. Hosszasabban foglalkozott az értekezlet a kalocsavidéki egylettel, mely 300-nál több taggal bir s már meg is alakult. Ez azon kérelemmel fordult a központi választmányhoz, hogy önálló választmány működhessék s a halasi és kis-körösi fiók egyletek is hozzá csatoltassanak. Néhányan ebben az erők szétforgácsolását látván, ezt ellenezték, mig mások tekintve azon lelkesedést, melyet e humánisztikus és minden érdeket kizáró eszme Kalocsán keltett, ezt méltányosnak találták. Határozatilag kimondatott, hogy a szervező bizottság örömmel üdvözli a kalocsavidéki egyletet és beléegyezik abba, hogy a solti közép- és alsó-járás fiókegyletei hozzá csatlakozzanak. Mielőtt azonban ezen csatlakozás megtörténnék, meg fognak kérdeztetni, vajjon az itteni megyei központi, vagy a kalocsavidéki választmány kötelékébe óhajtanak-e inkább lépni? Azon városok, községek és járások, hol 10-nél eddig több tag van, mint fiókegyletek az alakulásra felhivatnak, a honnan pedig a jelentések ez ideig be nem érkeztek, az illetők azok beküldésére szólitandók fel. Ezzel a bizottság értekezlete véget ért.

— **A «budapesti Fröbel-nőegylet»** évi rendes közgyülése e hó 17-dikén délután ½4 órakor fog megtartatni.

— **A nemzeti tornaegylet** junius hó 4-én Székesfehérvárra kirándulást rendez. Felkéretnek az egylet ama tagjai, kik e kirándulásban részt venni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat május hó 11-től fogva az egyleti csarnokban kitett aláirási iven névaláirásukkal jelezzék.

— **A Gazdakörben** folyó május hó 13-dikán esti 6 órakor Györky Antal fog felolvasást tartani a tudomány által indokolt szölömivelésről.

MULATSÁGOK.

— **Sipos Antal** magán-zeneakadémiájának tanitványai e hó 17-én a svábhegyi «Eötvös-nyaralóban» segélyegyletök alaptőkéje javára zártkörü majálist rendeznek. A mulatság reggel hét órakor kezdődik és este tánczczal végződik.

— **Az egyetemi majális iránt**, melyet a tudom. és műegyetemi olvasókör tizévés fennállásának alkalmából a Margit-szigeti alsó vendéglő termeiben e hó 20-án tart meg a két egyetem ifjusága, mindinkább fokozódik az érdeklődés. A siker félig-meddig már biztositva van. Uj csárdás is lesz, melyet Zseny József bizottsági tag nyujtott be s tiszta jövedelmét az olvasókör javára ajánlotta föl.

A hivatalos lap május 11-ki számából.

Kinevezések. Ő felsége báró *Scholl* Arthur tiszteletbeli követségi titkárt, valóságos követségi titkárrá kinevezte. A magyar királyi igazságügyminiszter, Stein József a billéti kir. járásbirósági joggyakornokot a nagykikindai kir. törvényszékhez, Kulin Imre máramarosszigeti kir. törvényszéki joggyakornokot pedig a huszti kir. járásbirósághoz aljegyzőkké, és Mészáros Antal nagykikindai kir. törvényszéki irnokot ugyanezen kir. törvényszékhez irodatisztté, Dérer Mihály selmeczi m. kir. bányaiskolai tanárt I. oszt. vaskohászati mérnökké nevezte ki.

Posta. Az ideiglenesen beszüntetett mocsonoki postahivatal május 21-én ismét megnyittatik. Kézbesitési körét a szüntetéseig hozzá tartozott falvak és puszták fogják képezni.

Névváltoztatások. Gdovin János nyiregyházi illetőségü ugyanottani lakos János, Lajos, Károly és Gyula nevü kiskoru három fia «Dövényi»-re s Biringer Jenő budapesti lakos, m. kir. postaigazgatósági titkár, saját valamint Sándor és Margit nevü kiskoru gyermekei «Baróthi»-ra kért átváltoztatás belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Vásár. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Torontálmegye területéhez tartozó Ujpécs községben, a f. évi április hó 4-ére esett, de meg nem tarthatott országos vásár helyett e hó 21-én pótvásár tartassék. — A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Torontálmegye területéhez tartozó Szamos községben, a szombaton tartatni szokott hetivásár ezentul állandóan szerdai napon tartassék.

TÁVIRATOK.

A dunakérdés.

Galacz, máj. 11. Az európai dunai bizottság tegnap tartá előkészitő ülését. Azt hiszik, hogy a bizottság a Barrère-javaslat előzetes tárgyalásával és azon kérdéssel fog foglalkozni, vajjon meghosszabbitandók-e meghatalmazásai.

Galacz, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A nemzetközi dunai bizottság megkezdett tanácskozásaiban előbb a folyó ügyeket intézik el. A Barrère-féle javaslatot a dunai bizottság rendkivüli ülésszakában fogják tárgyalni, a mely a nélkül, hogy annak határideje meg lenne határozva, azonnal a rendes ülésszak után fog következni, br. Hahn osztrák-magyar delegátus, tekintet nélkül az időközben konstantinápolyi főkonzullá történt kinevezésére, ugy a rendes ülésszakban mint a Barrère-féle javaslat tárgyalásánál képviselni fogja Ausztria-Magyarországot.

Galacz, máj. 11. Pol. Corr. A dunai bizottság folyó ügyek elintézése végett, rendes félévi ülésszakra összeült. Azt még nem tudni, vajjon a Barrère-féle javaslat is tárgyalás alá fog-e kerülni. A bizottságban még Haan báró képviseli Ausztria-Magyarországot.

Bukarest, máj. 11. A szenátus folytatá a tárgyalást Gradisteano interpellácziója felett a dunai kérdésről és végül elfogadta az egyszerü napirendet. Az ellenzék, daczára Bratianu és Statescu kérelmének, vonakodott kifejteni nézeteit.

Pétervár, máj. 11. A Journal de St.-Pétersbourg irja: Barrère javaslata változásokat idéz elő a nemzetközi egyezségekben, ennélfogva azt a hatalmaknak tárgyalniok kell.

Az egyiptomi válság.

London, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Az egyiptomi katasztrófa, ugy látszik, bekövetkezett. Egyiptom most forradalom előtt áll. A miniszterek a törvény s az alkirály akarata ellenére egybehivták a nemzetgyülést. *Arabi* pasa nyiltan kijelenti, hogy ő nem látja szükségét annak, hogy Tevfik a trónon maradjon, mert ennek letétele által évenkint 300,000 frtot takaritana meg az ország. Az idegen konzulok azt javasolják, hogy a nagyhatalmak mindegyike küldjön Alexandriába hadihajót s oldják meg a kérdést vagy a *töröknek*, vagy más valakinek *fegyveres intervencziójával.*

Kairo, máj. 11. A kedive és a miniszterek közt, kik nem ismerik el a kedive tekintélyét és most már nyiltan tárják fel szándékaikat, megszünt az érintkezés. Mahmud és Musztafa pasák lemondásáról szó sincs többé. A szultán táviró utján tudatá a kedivével, hogy helyesli magatartását és ne tartson semmitől; a porta a hatalmakkal egyetértve haladéktalanul beavatkozik.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az egyiptomi ügyben ugy monarchiánk, mint Németország a nyugati hatalmaknak engedik át a kezdeményezés szerepét.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az osztrák magyar kormánynak az egyiptomi ügyben elfoglalt álláspontja a kairói legujabb események következtében semmi lényegesebb változást sem szenvedett. Ausztria-Magyarország és Németország mindig a mellett voltak, hogy az egyptomi kérdés Európa közös ügye s e szerint az összes nagyhatalmak közös megegyezésével intézendő el. Francziaország és Anglia is, némi vonakodás után, e felfogást elfogadták. Ausztria-Magyarország a nyugati hatalmakra bizza ez ügyben a kezdeményezést és javaslatait kész figyelembe venni.

Páris, máj. 11. A képviselőház mai ülésén **Villeneuve** kérdést tesz az egyiptomi ügyekről és kérdi, milyen most a helyzet, és a török-közbelépés esetén minő politika fog felülkerekedni? **Freycinet** jelenti, hogy a kormány 14 nap mulva fogja előterjeszteni az Egyiptommal erre vonatkozólag folyt levelezést. — A legjutóbbi egyiptomi eseményekre utalva a miniszter konstatálja, hogy a helyzet valóban kivételes és a miniszterium fellázadt a kedive ellen. Francziaország Egyiptom önállóságát kivánja fentartani; nem fogja adni beleegyezését olyan lépéshez, mely tán szükebb korlátok közészoritaná Egyptom önállóságát, mely a Francziaország és Angolország közt uralkodó teljes egyetértés segélyével fen fog tartatni. Ez az egyetértés nem fog megszünni. Az események oly alakot ölthetnek, mely az európai egyensulyt érintheti; tehát a hatalmakkal praependeráló állást kell Egyiptomban elfoglalni. A hatalmakkal való érintkezés csak öregbiteni fogja Francziaország hatalmát, hogy az esetlegességekkel szembe szálljon. A miniszter végül kijelenti, hogy a kormány kötelességei magaslatán áll és előre elvállalja azokért a felelősséget az ország előtt. — *Villeneuve* köszönetet mond a kormányelnöknek az adott felvilágositásokért. Ezzel az inczidens véget ért.

Az oroszországi zsidóüldözések.

Pétervár, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A baltai zsidóüldözésre vonatkozólag elrendelt vizsgálatokat még nem fejezték be, s ezért a tettesek közül még egyetlenegy sem kapta meg büntetését, a rendőrségnek azonban az ujabb zavargások megakadályozása felelősség mellett való szigoru kötelességévé tétetett. A parasztok és földesuraik közt Kurlandban kitört viszály kiegyenlitésére Ignatiev egy tábornokot küldött volt, s ez most azt jelenti, hogy neki a dolgot békés uton sikerült elintézni.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A képviselőházben ma az ülés elején *Schönerer* lovag az orosz zsidók bevándorlása ellen benyujtott kérvények mellett beszédet tartott s kivánta azok felolvasását s teljes szövegükben való jegyzőkönyvbe vezetését. Az inditvány mellett csak 22 képviselő emelkedett fel, s igy a képviselőház felette napirendre tért.

Newyork, máj. 11. A zsidók kivándorlását előmozditó társulat igazgatóját az orosz menekültek közül számosan tettleg bántalmazták, mert vonakodott tulzott követeléseiket teljesiteni. Nyolcz egyént elfogtak.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma délután hire terjedt, hogy a lipótvárosi kerületben zsidóhajsza kerekedett. E hirre az adott okot, hogy a lengyel orthodoxok imaházát, mely árverés utján eladatott, raktárrá alakitották át s az ott dolgozó munkások az imaház körül járkáló lengyel zsidókkal incselkedtek imaházuk sorsa felett. Csakhamar összetüztek, egymást kövel dobálták s a munkásoknak véres fejjel az imaházba kellett menekülniök. A közbelépő rendőrség gátolta meg a további verekedést, és 5 egyént elfogott.

Lemberg, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A felségárulás miatt elfogottak közül szabadon eresztették *Naumovicz* orvost és *Lahol* egyetemi hallgatót, minthogy az államügyész az ellenök emelt vádat visszavonta.

Bécs, máj. 11. Jovanovics altábornagy jelenti május 11-én. A Krivosja délnyugati részének átfürkészése végett Zubcsából portyázások rendeltettek el. Az osztályok Monari alezredes parancsnoksága alatt má us 8-án a Vucsi-Zub alatti vidékre jutottak, egy másik osztály az Orient szállotta meg. A felkelők nagy számban szállották meg a Vucsi-Zubot, kikkel Monari alezredes május 9-én reggel harczba bocsátkozott, mi délután 3½ óráig tartott. A midőn ekkor a Visikóból, Glairczából és Zubarból Vucsi-Zub irányában előnyomult osztályok a harcz szinhelyére érték és az Orienen át Rovcze felől előnyomult osztály megmászta a Páznát és a felkelők háta mögé került, ezek megfutamodtak. Veszteségök nagysága ismeretlen, mert további részletek még hiányoznak. Veszteségünk a 22. gyalogezred legénysége közül: *egy gyalogos elesett*, egy sulyos sebet kapott és hárman könnyü sebet kaptak.

Berlin, máj. 11. Az országgyülést ma délután Puttkammer miniszter királyi üzenettel berekeszté. A miniszter azzal indokolta a kormány elhatározását, hogy a képviselőház nem eléggé behatóan tárgyalta a dohányjövedék hovaforditásáról szóló törvényt, tehát a kormány a többi előterjesztés tárgyalásától sem vár sikert.

Odeszsza, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma ért véget az orosz katonai intendaturának az a botrányos pöre, melyet az orosz-török háboru alatt elkövetett óriás sikkasztásai miatt inditottak ellene. A pör tárgyalása három napot vett igénybe. A főügyész arra a nyilatkozatra fakadt vádbeszében, hogy az orosz intendatura több kárt okozott az országnak, mint az ellenségnek valamennyi golyója. A fővádlottat, *Popiel* intendaturai felügyelőt minden jogától megfosztották és számüzték a tomszki kormányzóságba.

Bochum, máj. 11. A Pluto bányában ma reggel 4 órakor sujtó lég meggyuladása következtében robbanás volt. A munkások éjjeli csapata veszélyben forog. Eddig **56** *halottat* szállitottak fel a bányából.

Bukarest, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mayr báró ma fogadta a magyar egylet küldöttségét. A küldöttség tagjaival a legszivélyesebb módon társalgott és hangsulyozta, hogy tartsanak össze és magyar szellemben neveljék gyermekeiket; ő maga pedig egész erejével fogja támogatni a magyarok érdekeit és tanügyi és egyleti dolgaikban is segiteni fogja őket. A követ az egylet rendes tagjainak sorába lépett.

Belgrád, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Itt attól tartanak, hogy *Szófiában* oly mozgalom tör ki, mely Sándor fejedelem visszatérését lehetetlenné teheti, általában a fejedelem elutazása óta szaporodni kezdenek a jelek, melyek arra engednek következtetni, hogy a bolgár kérdés a lehető legkomolyabb fordulatot fogja venni.

Konstantinápoly, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Diplomacziai körökben valószinünek tartják, hogy lord Dufferin itteni állomását rövid idő alatt elhagyja; állitólag azért, hogy az angol kabinetbe lépjen, vagy hogy más nagy államhivatalt vállaljon. Tény, hogy lord Dufferin maga, kinek a portához intézett jegyzékeit hónapok óta vagy válasz nélkül hagyják, vagy pedig eredménytelenek, tarthatatlannak jelezte konstantinápolyi állását, és ilyen értelemben ismételten jelentést tett Londonba. A Selby-ügyre vonatkozó jegyzékére sem kapott lord Dufferin Athénbe való utazásáig semmi feleletet.

London, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Dublinból jelentik, hogy Morris lord főbiró a gyilkosság idején *Barry* biróval a fönix-parkban sétált. A liget közepén egy marczona ember állt eléjük s igy szolt: «Morrio Mihály! Cavendisht és Burkét megölték. Legközelebb önt is ez a sors éri». A két biró részegnek tartotta a különös embert s tudomásul sem vették szavait. De Morris azóta családostul odahagyta Irországot.

Páris, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Az Elyseémontmartre negyedben, Clémenceau választókerületében tegnap nagy lakoma volt a becsületrenddel feldiszitett *Griessel* mozdonyvezető tiszteletére. A lakomában mintegy 1500-an vettek részt. Képviselők, szenátorok, hirlapirók, polgárok és különösen gépészek voltak jelen egész Francziaországból, valamint küldöttségek Belgiumból és Angolországból. — Az emelvényen tizennégy tiszteletbeli vendég — köztük *Hugo* Viktor foglalt helyet. Hugo Viktort, mikor a helyiségbe lépett, vikaros tüntetésekkel fogadták; a kertben Gambetta fogadta. Mikor a nagy költő ószbe borult fejét megpillantották, dörgő taps hangzott fel, mely még erősebb lett, mikor Gambetta elfoglalta helyét. A lakoma vigan folyt, s csak akkor támadtak viharosabb jelenetek, mikor a pohárköszöntők megeredtek. Hugo Viktor az előkelő kinézésü Grisselhez intézett beszédében dicséretet mondott a bátor munkásra, ki egy nagy szerencsétlenséget akadályozott meg. A nagy költő a köztársaság éltetésével végezte beszédét. Grissel beszédében kifejté, hogy ha az utasok életét megmentette, ezzel egyszerüen kötelességét teljesitette. (Tetszés.) Végül arra kérte a képviselőket, hogy védelmezzék a munkás-testületet. Még többen szólottak, köztük *Nadaud* képviselő is. Midőn ez Gambettát a proletariatus védőjének mondta, egy fiatal ember közbekiáltott: «Hallgasson! Nem Gambettáért, hanem Grisselért jöttünk ide!» (Zaj.) Több biztos ki akarja távolitani a fiatal embert. Ez ellen hevesen tiltakozik szomszédja: Cloves Hughes képviselő. A zaj erre leirhatatlanná lesz. Valamennyien a székekre és asztalokra ugrálnak s a biztosok és Cloves Hughes közt tettlegességre kerül a dolog. Több képviselő. Gambetta barátjai legnagyobb felindulásban törnek ki azonban a «Marseillaise» egyszerre véget vet legalább félig-meddig a roppant zavarnak. Gambetta megkisértette azt a nehéz feladatot, hogy tulkiáltsa a zajt, és ez csakugyan sikerült is neki; nemcsak csöndet csinált, hanem egyuttal itt Clémenceau választókerületében nagy hatású beszédet tartott. Békére s egyetértésre figyelmeztetve a hallgatóságot, Gambetta poharát a lángészért és munkáért, Hugo Viktor és Grisselért üritette. Beszéde közben ezeket mondá: Huszonöt év óta működöm azon, hogy törvényes eszközökkel és rendszeres politika által a munkások és birtokosok között feloldhatlan szövetséget hozzak létre — a proletariátus és bourgeoisie közti szövetséget. Ha most látjuk, hogy a lángész kezet fog a munkással, ki szólhatna föl ilyen szövetség ellen? (Tetszés). A birtokosoknak végre el kell türniök azt, hogy a munkások teljes egyesülési joga érdekeiknek védelmezése czéljából megengedtessék. — Grissel hősi bátorsága elhomályositja a mások bátorságáról szóló legendákat. — Ő nem azért mondja ezt, hogy kicsinyelje a katonai hősiséget, mely Francziaországban mindig dicsőség marad, azonban a harcztéren, vagy a tenger hullámaival való küzdelemben elesetteket a hirnév koronája ékiti. Nem ilyen ám azoknak a sorsa, kik a mindennapi élet küzdelmei között tesznek tanuságot hősi bátorságuk felől, az ő nevök feledésbe vész. Grissel arra kért minket, hogy védelmezzük munkástársait. Ez helytelen kifejezés, én mást mondok: Nem a mi védelmünkre van szükségök nekik, hanem együttmüködésünkre. (Zajos tetszés.) A nemzeti munkának minden ágában való együttmüködésünk által meg lehet oldani a fenforgó problemákat, és ebben az értelemben mondom, nincsen határozott szocziális kérdés, mert csak megoldandó szocziális kérdések vannak. (Tetszés.) E kérdéseket a nép iránt való szeretettel kell megoldani; ezt a szeretetet pedig nem lehet tanulni. (Mellére üt). Daczára minden sértésnek és gyanusitásnak, keblünkben hordjuk azt. (Viharos tetszés). *Hugo* Viktor fölemelkedve, kezét nyujtá Gambettának s ezeket mondta: «Vegye figyelembe szavaimat. Bármilyenek legyenek a politikai és parlamenti esélyek, egy politika uralkodik valamennyi fölött: ez a suffrage universelle politikája, vagyis a küzdő, élő működés és szuverén demokráczia. Ajánlom figyelmébe ezt a politikát s ha akarja, ugy ismét csak az ismeretes utat kell választania, azt az utat, mely az ön őszinte barátjaihoz vezet, — és önnek igazságot fognak szolgáltatni. (Tetszés.) Ha azt akarjuk, hogy a békében rend és haladás legyen, akkor szabadelvü törvényhozást kell szerveznünk. Én itt is csak az vagyok, a mi vagyok máshol, a mi akarok lenni mindenütt: hüséges ügynöke az egyetértésnek és egyesülésnek, és jelmondatom ez: «Mindent Francziaországért, mindent a köztársaságért és a köztársaság által!» (Hosszan tartó zajos helyeslés). Ez után a gyülés feloszlott. Hugo Viktor két gépész karján, zajos éljenzés közt távozik a főajtón, Gambetta pedig barátai kiséretében egy mellékajtón át.

Páris, máj. 11. A **kamara** első olvasásban elfogadta a külföldiek kiutasitásáról szóló előterjesztést. A kormány javaslatot terjeszt elő 3 millióny hitelről, mely összeg több rendbeli szolgálati ágaknak Tunéziában való szervezésére fog forditattni. A kamara elhatározta, hogy egy külön bizottsághoz utasitja az előterjesztést. A **szenátus** elfogadta a Spanyolországgal, Portugáliával, Svédországgal és a Svajczczal kötött kereskedelmi szerződést és az Angolországgal kötött kereskedelmi egyezményt.

A vámtarifa tárgyalása az osztrák képviselőházban.

Távirat.

Bécs, máj. 11.

A **vámtarifa** részletes vitájának folytatása. A gépek tarifa-osztálya **Wiesenburg** azon inditványának elvetése után, hogy varró- és kötőgépek állványnyal 10 frt, állvány nélkül 40 frt vámot fizessenek, a bizottság inditványa szerint elfogadtatott. A járművek tarifaosztálya és a nemes fémek és érczpénzek szabad behozatala vita nélkül elfogadtatott. A szerszámok, órák és rövidáruk tarifaosztálya elfogadtatott, a különféle inditványokat elvetették.

A vegyészi anyagok tarifaosztályánál **Gomperz** vámmentes behozatalt kér a hamuzsir, **Matseko** pedig a csontliszt számára, ellenben egyes tételek vámemelését és végül, hogy a dextringyártáshoz szükségelt keményitő 1½ frtnál kevesebb vámot fizessen.

Kalchberg osztálytanácsos hangsulyozza, hogy előterjesztés tételei irányadó testületek véleménye szerint állapittattak meg; azon óhajra nézve, hogy a dextringyártáshoz szükségelt keményitő 1½ frt vámot fizessen, megegyezést kisérlettek meg. Hallwich inditványára Kalchberg kijelenti, hogy ő tekintettel a sörélesztő nagy behozatalára a belföldi gyártmány védelmére proponálta a vámot. Az utóbbi tarifaosztály elfogadtatott, Gomperz, Matseko és Hallwich inditványai elvettettek.

A vegyészi termények osztálya Schmidt inditványa elvetése után a bizottság inditványa elfogadtatott, ugyszintén a gyertya, szappan és gyufaáruk, irodalmi és müvészeti tárgyak és végül a hulladékok osztályai változatlanul elfogadtattak.

Löblich kivánja, hogy a jövő tarifaszabályozás alkalmával vámot vessenek ki a bekötött könyvekre.

A kivitel osztály elfogadtatott. **Hevera** óhajtja, hogy a földmivelés érdekében tekintetbe vétessék a csontokra kivetett kiviteli vám.

Erre a *behozatali* törvényt tárgyalták. **Schwab** kéri, hogy a törvény hatályba lépése junius 1-ről julius 1-re halasztassék; ez inditvány elvettetett és az egész törvény czimmel és bevezetéssel válltoztatlanul elfogadtatott. Holnap lesz a harmadik olvavasás.

KÖZGAZDASÁG.

Zágráb, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az országos kormány *Zágráb városának* megengedte, hogy 4½ millió frt magasságig *kölcsönt* vegyen fel.

Bécs, máj. 11. *Az osztrák-magyar bank főtanácsának* ma tartott ülésén a f. évi junius elején eszközlendő *bank-záloglevelek kisorsolásai* számára a kisorsolási összegek állapittattak meg. A deczemberi utolsó kisorsolás óta a bank jelzálog-kölcsöneiben beállott vagy folyamatban levő változások eredménye szerint f. évi *junius 3-án* a rendes kisorsolásban 570,000 forint, az osztrák-magyar-bank ötszázalékos kisorsolható zálogleveleinek rendkivüli kisorselásában pedig 7,100.000 forint sorsolandó ki, és pedig mindkét huzásnál az összes forgalomban levő ötszázalékos záloglevelekből sorsoltatnak ki a visszafizetés czéljából ezen összegek. Közvetlenül ezután, ugyanazon a napon történik az osztrák-magyar bank 4½%-os és 4%-os kisorsolható zálogleveleinek második huzása; ez alkalommal 350,000 frt 4½%-os és 66,000 frt 4%-os záloglevelekben, és pedig ezen huzások mindegyikénél az illető záloglevél nem összes forgalomban levő zálogleveleiből fog visszafizetés végett kisorsoltatni.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Ma délben járt le a határidő, a meddig a közös pénzügyminiszter által a *közös aktivák* között levő 32,500 darab *Ferencz-József-vasut-részvények* átvétele iránt az ajánlatokat be kellett nyujtani. A meghivott intézetek közül pályáztak: az *osztrák földhitelintézet*, az *osztrák tartományi bank* és az *uniobank*. Az *osztrák hitelintézet* nem nyujtott be ajánlatot, de egy képviselője, bár nem igazgatósági tag, megjelent a tárgyaláson. Az osztrák földhitelintézet részéről ott volt *Taussig* igazgató, az uniobank részéről *Minkus* igazgató és az osztrák tartományi bank részéről *Hahn* vezérigazgató. Az ajánlatokat pontban 12 órakor *Mérey* osztályfőnök vette át, mire *Szlávy* közös pénzügyminiszter tanácsosaival hoszszabb értekezésre vonult vissza.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *közös aktivák* átvétele iránt az *osztrák hitelintézet* ugyan nyujtott be a közös pénzügyminiszternek ajánlatot, de különös feltételeket szabott. Délután az átengedési határidőre vonatkozólag *Szlávy* közös pénzügyminiszter és *Dunajewszky* pénzügyminiszter között tanácskozások folytak.

Pétervár, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A miniszteri bizottság ma elfogadta a *szibériai vasutvonal* épitésének tervét a jekaterinenburg-tjumeni irányban.

A szövetkezetekről.

Gr. Keglevich István értekezése, benyujtatott az orsz. magyar gazd. egyesülethez.

I.

Az országos magyar gazdasági egylet ez évi február hó 23-án 399. sz. a. nyilatkozásra szólitott fel, vajjon az ez előtt 2 évvel átküldött szövetkezeti minta-alapszabályzat alapján létesültek-e ilyen szövetkezetek és minők; ha pedig nem, vajjon ez az alapszabályok fogyatkozásának, vagy más oknak tulajdonitandó-e?

Midőn az e kérdésekre adandó válasznál első sorban egyletünk működési területét és az ott történteket tartandom szem előtt; másrészt mégis, általánosabb, országos szempontból is, bátor leszek a szövetkezet kérdése és az annak megoldására vezetendő rendszer feletti nézeteimet előadni.

Egyletünk működési területén a mintalapszabályok alapján, nem jött létre szövetkezet.

Az ez irányban régebben meginditott ujabb időben felelevenedett, azonban mindég hézagos, rendszernélküli és nehézkes törekvések nem vezettek czélra. Megkiséreltetett a Garam völgyében egy ármentesitő czélokra törekvő érdektársulatot összehozni Bars, Hont és Esztergom megyék lakóiból.

E törekvések eredményre nem vezettek, daczára egyes érdekeltek fáradhatlan törekvése- és áldozatkészségének és daczára annak, hogy a földmivelési ministerium által kiküldött kultur-mérnökök a legnagyobb önfeláldozással működtek, mind technikai irányban, mind a társulás érdekében.

Mintegy 22 év óta legégetőbb szükségét képezi Barsmegye gazdasági fejlődésének, a közlekedésnek sin-uton való közvetitése.

E hosszu időszak lefolyta alatt számtalanszor, sőt a legujabb időben is megkiséreltett az érdekeltek csoportositása és a Garam és Zsitva völgyeiben vidéki vasutak létesitésére czélzó társulatok alakitása, mindeddig azonban eredménytelenül.

Ujabb időben alakittatott Kis-Tapolcsányban egy mezőgazdasági előleg-egylet és jelenleg alakul ugyanily intézmény Verebélyen; mindkettő feladatául tüzte ki, hogy szövetkezve a kisbirtokosok orsz. földhitelintézetével, tagjainak hiteligényeit két irányban elégithesse ki: egyrészt hosszu lejáratu törlesztési jelzálog-kölcsönöknek közvetitése, másrészt rövid lejáratu személyes hitel nyitása által, váltóra, egy aláirásra, továbbá hogy tagjait az öntőkegyüjtésre serkentse és a takarékosságot előmozditsa; a nyerészkedés ezen intézetnél ab ovo kizárva van és minden tiszta jövedelem, felesleg tartalékalap-képzésre fordittatni terveztetik. A kistapolcsányi előlegegylet alapszabályai a belügyministeriumhoz jóváhagyás végett beterjesztessék.

Elmondható hogy e két egylet működése és működésének sikere biztositva van. Nem volt azonban lehetséges az alakulásnál ezen egyleteket mindazon kellékekkel felruházni, melyek szükségesek lettek volna, hogy azok minden igényei kielégittethessenek és ugyanazon akadályok, melyek itt szerepelnek, nagy részben hozzájárultak ahhoz is, hogy a szövetkezés téren mindössze ily csekély eredmény érettett el; — ámbár Barsmegye területén mindazon tényezők meg vannak, melyek egyrészt a szövetkezés szükségességét előidézik, másrészt annak életbeléptetését megkönnyebbithetik.

Ugyan e stagnacziót gazdászati viszonyaink fejlődésében általában nálunk is, országszerte is, kénytelen vagyok fájdalmasan konstatálni.

Bár mennyire örvendetes az a lendület, melyet nehány év óta észleltünk, az mégis csak kezdetnek nevezhető és inkább a jóakarat nyilvánulásának, mint tényleges működésnek, — a részvétnek általános terjedése örvendetes jelenség, mint első lépés a javulás felé, de tényleges javulásról még szó nem lehet.

Ha egy beteg a gyógykezelésnek hosszabb ideig ellenszegül, majd azután késznek nyilatkozik a gyógyszer elfogadására, bizonyosan örvendetes tényként veendi ezt az orvos, mert akkor megkezdheti a gyógymód alkalmazását. Ez gazdászati viszonyainknak, a jelenlegi fejlődésnek stádiuma. Gazdáink érzik erőfogyatkozásukat, felismerték a veszélyt, készek mindenre, csakhogy megmentessenek: készek a legkeserübb orvosság elfogadására is: de a gyógykezelés eddig még nem kezdeményeztetett, annak rendszere még nem lett felismerve, sőt a helyes diagnosis sem lett még megállapitva. Egyes irányokban történt haladás; a kormány és törvényhozás előbbi időkben nem szokásos buzgó tevékenységgel és áldozatkészséggel működött közre gazdászati viszonyaink emelésére; itt-ott erélyesen támogatva egy helyes felfogásu, és önzetlen gazdaközönség által. Azonban fájdalom, mindezen elismerendő szorgalom és nemes erőfeszitésnek eredménye csekély és sikere kevés, mert mindezen elszigetelt eredmények csak egyes irányok felé terjeszkedtek, szerves összefüggés nélkül, a kellő egymásután mellőzésével, egy szóval egy átgondolt rendszer megállapitása és következetes alkalmazása nélkül, mely egyedül biztosithatja az eredményt; és mert nem sikerült minden szellemi és anyagi erőnek azon csoportositása a közreműködésben, melynek utján egyedül lehetséges nagyszerü haladást eredményezni.

Az utóbbi évek alatt kifejtett tevékenység két főirányból vette eredetét. Az egyik az *olcsóbb termelés* jelszava alatt, terményeink szállitásának olcsóbbitására, a másik irány a *magasabb értékesités* jelszava alatt a gazdászati ipar létesitésére és gazdászati terményeinknek finomitás, raktározás és a vásári viszonyok rendezése általi emelésére törekedett.

Ez volt a két főirány, a melyben törekvés mutatkozott, némely téren tagadhatatlan sikerrel is. Minden más, a mi történt, csak isolált, hézagos, sőt néha kicsinyes törekvésnek nevezhető és inkább kisérletnek, legfeljebb kezdeményezésnek tekinthető.

Ezen két főirányt helyesnek és szükségesnek tartom ugyan, de mindazáltal nem oly intézkedésnek, mely bajainknak gyökeres orvoslást nyujtana. Kétséget nem szenved, hogy a szállitási költségek apasztása által egy részt, a vámtarifa rendezése által másrészt, az előállitási költségeket csökkenteni, az értékesitést fokozni és ezen két eszköz által a tiszta jövedelmet emelni lehetne. Veszélyes illuziónak tartom azonban azon nézetet, hogy ily eszközök alkalmazása által versenyképessé válhatnának terményeink azon országokkal szemben, melyeknek termelése évről-évre fokozódik s fokozódni fog a jövőben is, melyek a szállitás olcsóbbá tételében még azt lehet mondani in finitum haladhatnak és pedig sokkal nagyobb mérvben, és sokkal gyorsabban, mint a mint az kontinentális viszonyainknál fogva nálunk lehetséges.

Az értékesités emelése nagyfontosságu tényező a tiszta jövedelem fokozásához, és e téren gazdászati ipar létesitése, mely termelési viszonyaink fejlődésére más irányban is életkérdés, kétségkivül áldásos hatásu lesz. Ennek nagyobb mérvü megállapitása azonban ma még nagyobb mérvü küzdelmek nélkül alig lehetséges és igy nem fogja előidézhetni azon gyors haladást, mely termelési viszonyaink hanyatlását sürgősen orvosolhatná. Az értékesités fokozásának jelszava alatt létesült társulási törekvések első sorban mindig a nyerészkedést fogják szem előtt tartani, tehát részvényeseink hasznát. nem pedig a termelő gazdaközönség érdekeit, vagy legalább csak oly mértékben, a mennyire azt az üzlet prosperitása kivánatossá teendi.

Nem ezen két iránybani működéstől várom én bajaink orvoslását és azoknak jelszavait tévesnek tartom, vagy legalább is olyanoknál, a melyeknek tulságos fontosság tulajdonittatik és melyek csak másod- és harmad sorban veendők figyelembe.

Nem olcsóbban termelni és *nem magasabban értékesiteni*, hanem *többet termelni*, ez az egyetlen helyes jelszó, melynek alkalmazása által *gyökeres* és nagyszerü eredmény várható.

A meddig az évek óta üzött rablógazdálkodás vétkeit jóvá nem teszszük és vissza nem adjuk hazai földünknek buza alakjában exportált erejét; a meddig e czélból marha-állományunkat nagy mérvben nem szaporitjuk, a meddig az ismét e czélra szükségelt nagy takarmánymennyiségeket elő nem teremtjük, egyrészt az öntözési rendszer nagymérvü és általános alkalmazása, másrészt a gazdászati ipar fejlesztése által; a meddig a *termelésnek* az ez uton való *fokozása* által nem *emeljük tisztajövedelmünket és állandósitjuk annak átlagát*: addig gyors és nagymérvü haladás nem remélhető. *Többet termelni*, erre kell törekednünk; ez uton elérendjük azon czélt is, mely az olcsóbb termelés téves kifejezése alatt értetik; olcsóbban termelni nem igen lehet, sem a napszámos, sem az igavonómarha számát, sem az épitkezési költségeket lejebb szállitani mai viszonyaink közt nem lehet, de ha többet termelünk, akkor magasabb szállitási költség és csekélyebb értékesités mellett is még mindig magasabb lesz a tisztajövedelem, mint volt azelőtt. *Többet termelni*, azaz nemcsak buzát és tengerit, hanem oly czikkeket is, melyekben nem győzhet le bennünket oly könnyen sem Oroszország, sem Amerika, sem Ausztrália: *hust, szeszt, bort*. Ez az egyetlen mód, a melylyel gabonatermelésünk ideiglenes megszoritásával többféle, biztosabban értékesithető czikkek termelését, nemsokára a régi számokat tulhaladó gabona termelését is, és ez által tiszta jövedelmeink fokozását és állandósitását elérhetjük. Ezen czéloknak elérésére az egyetlen ut a *talajjavitás*.

Sokféle ennek módja és alkalmazása, öntözés, gőzművelés, alagcsövezés, mesterséges trágya stb.

Mindez kisebb vagy nagyobb összegü befektetést igényel, mely rendszerint az egyes gazdának erejét tulhaladja, hogy ez tehát alkalmaztassék, az egyesnek pénzt, vagy ami majdnem ugyanaz, hitelt kell nyujtani, ez pedig oly mértékben, mint az szükséges lenne, az államtól követelni nem lehetvén, csak is társulás és szövetkezés utján érhető el; *termelésünk nagy mérvü és általános emelkedésének főfeltétele: a talajjavitás, csak is szövetkezés utján mozditható elő.*

Gazdászati viszonyaink hanyatlásának egy aggasztó következménye, szimpthomája és ismét oka is a pénzhiány, és eladósodás. Feleslegesnek tartom azon szomoru haladást bizonyitgatni, mely eladósodásban az utolsó évtized folyamán észlelhetővé s telekkönyvi bekeblezések és birtokváltozások által köztudomásuvá vált; — felesleges bizonyitgatni azt, hogy mennyire nélkülözik gazdáink a befektetés és forgótőkére szükséges pénzt; és hogy minő káros visszahatással van ismét ezen két körülmény termelésünk fokozatos hanyatlására.

E szomoru állapoton ismét csak pénz vagy hitelnyujtás által lehet segiteni és pedig nem országos hitelintézetek és takarékpénztárak által, melyek eddig is működtek, de az általam kontemplát czélt elő nem mozditották, sőt talán az eladósodás proczesszusát gyorsitották, hanem ismét csak *társulás és szövetkezés* utján, az érdekeltek csoportositása által alakitandó *hitelegyletek* utján, melyeknek *nem a nyerészkedés* főfeladatuk, hanem az, hogy tagjaiknak *olcsó hitelt szerezzenek*.

Két főbaj tehát az, a melynek viszonyaink hanyatlását tulajdonitom, a melytől gyökeres orvoslást várok: a *talajjavitás* és *a hitel rendezése*; mindkét irányban intézkedést pedig *csak is a szövetkezés utján* tartom kivihetőnek.

Eljutottam most már ezen hosszas, de talán nem felesleges digrettio után jelentésemnek tulajdonképi tárgyához.

Hogy történjék e szövetkezés?

Kétségtelen, hogy első sorban és bárminő téren szükséges az érdekeltek egyesülése, azaz, hogy az érdekeltekből meghatározott czélu egyletek alakittassanak; *képesek* lesznek-e azonban *ezek* mindig a czélt elérni? Nézetem szerint *nem!*

Lesznek igen is képesitve oly kisebb mérvü és helyi érdekü czélok elérhetésére, melyek az egyes tagjai erejét tulhaladták, azoknak csoportositása által azonban kivíva, bizonyosan nagy haszonnal fognak járni; oly nagyszabásu intézkedések foganatositására azonban, és oly általános és gyors haladás előidézésére, mint a minőket én kontemplálok, és szükségeseknek is elégséges, hanem kénytelenek lesznek az erőegyesités eszméjét továbbra is követve: ismét *más egyletek, társulatok, vagy intézetekkel szövetségi viszonyba lépni*, és minél tágabb lesz ezen egyletek csoportositásának köre, azon határig, a melyen tul az organikus összefüggés és összműködés veszélyeztetve lenne, annál nagyobb lesz az összesitett erők fokozása és a veszteségi esélyeknek elosztás általi csökkentése.

Itt kénytelen vagyok egy parenthésist nyitni és egy nyelvészeti kérdéssel foglalkozni.

Nézetem szerint nemcsak a jelszavak, hanem a szavak és elnevezések is gyakran tévesen alkalmaztatnak; ezek közt a «szövetkezés» kifejezés is, mely általánosan és törvényeink által is a német «Genossenschaften» fogalmának kifejezéseül ismertetik el, pedig azon egyesülések, mely a «Genossenschaften» szó által fejeztetik ki, főkellékei hazai egyesületeinknél eddig nem alkalmaztattak soha; az általam tervezett egyesüléseknél talán czélszerü, de nem szükséges annak alkalmazása; az országos gazdasági egylet által tervezett szövetkezeti alapszabályokban pedig egyáltalán nem is emlittetik, és ez az, hogy a «Genossenschaft» *egy törvényes alapon álló* társulat, melynek összes működése körülirva és a törvény által szabadságában korlátozva van, mely *fel nem oszolhat;* melynek bizonyos közegei kineveztetnek és mely az ezen kötelezettségeknek megfelelő jogokat is gyakorolja, és gyakorolni ismét köteles; igy például a mezőgazdák ezen szövetkezetei (Genossenschaften) véleményt mondanak, a földmivelési ministerium előirányzata felett, saját kezdeményezésökből javaslatokat adhatnak be, melyeket a ministerium köteles a törvényhozás eleibe terjeszteni. Egy ily organizmusnak megteremtése nálunk eddig tudtommal nem terveztetett; nem akarok most avval foglalkozni, vajjon ez a jövőben czélszerü lenne-e vagy nem; hanem csak konstatálni akarom e helyen, hogy a «Genossenschaften» kifejezést és mint annak forditását, a szövetkezet szót akkor alkalmazni helytelennek tartom, a midőn az annak megfelelő fogalmat és organizmust elfogadni és alkalmazni nem kivánjuk.

Minthogy tehát az általam tervezett egyesüléseknél ama nagyfontosságu kérdést idő előtt érinteni nem kivánom, az eszmezavarok elkerülése végett nem a *szövetkezet*, hanem a *szövetség* szót fogom alkalmazni, — mint a mely még leginkább megfelel a hasontermészetü «Verband» elnevezés alatti társulatoknak, *egyletek* és *intézetek* között.

Az egyletek vagy társulatok szövetségét tartom tehát azon egyetlen utnak, a melyen az egyes egyletek erejét tulhaladó nagyszabásu czélok is elérhetők lesznek, megoldásával azon nehézségeknek és leküzdésével azon akadályoknak, melyek az egyleti működést korlátolják; ezen nélkülözhetlen szükséget képező szövetség kérdése eddig megoldva nem lett; pedig csakis ezen kérdés megoldása után és utján lesz kezdeményezhető azon rendszernek következetes alkalmazása, melynek czéljait fentebb jelezni óhajtottam.

A mezőgazdasági szövetkezetek minta-alapszabályai ötféle működés létesitésére kisérli meg az alapnyujtást társulás utján: hitel, talajjavitási, gépbeszerző, tejtermelő és értékesitő, és borértékesitő szövetkezetek alapitásával; mind az öt társulás, nézetem szerint, egyszerüen egyleteknek nevezendő és helytelennek tartanám ezekre a szövetkezet kifejezést alkalmazni. Vannak ezek közt olyanok, a melyek egyszerü egylet vagy üzérkedő társulat létesitése által elérhetők, de ezek helyi érdeküek, ennélfogva országos intézkedés tárgyát nem szükséges, hogy képezzék, hanem a gazdasági egyletekre bizandó azoknak életbeléptetése minden chablonszerü alapszabály-minta mellőzésével, csakis a helyi viszonyok figyelembevétele mellett Azon czélok pedig, a melyek országos érdeküeknek és általánosan alkalmazhatóknak mondhatók, tisztán az egyleti működés keretében nem érhetők el és azért az alapszabály-minta ezen czéloknak nem felel meg.

Főhibája a mintaalapszabályoknak az, hogy chablonszerüleg megállapitva s körvonalazva a formákat, két főnehézségnek leküzdésével egyátalán nem foglalkozik, melyek elseje azon *pénzösszegek* előállitása, melyek befektetésre és forgó tőkére szükségeltetnek, második pedig az *értékesités* kérdése; pedig épen ezen két nehézségnek megoldása az, a mire szerintem az *egylet nem képes*, hanem csakis az *egyletek vagy intézetek* szövetsége, mely egyszersmind a *pénznek kutforrása* és az *értékesitésnek* közvetitője, szemben az egylettel, mely a termelők csoportositását, buzditását és felvilágositását vállalja magára, főtörekvését oda irányitván, hogy minél több és minél jobb terményt produkáljon; az erre szükséges pénzeszközöket szövetségesétől kölcsön veszi és ismét arra bizza értékesitését, kizárva nem lévén az, hogy a termelő a termények magasabb értékesitése által elért haszonban ne részesülhessen.

Az első czél, a melynek elérésére a mintaalapszabály módot szolgáltatni akar:

I. a hitelnyujtásnak kérdése. A minta alapján létesithető egyesülés, mely tévesen szövetkezetnek neveztetik, de tényleg csak hitelegylet, csak is nagyon korlátolt mértékben és csak is egyoldalulag elégithetné ki a gazdák hiteligényeit, korlátolt mértékben, mert csak is azon összegekkel rendelkezhetnék, melyek saját tagjai által tényleg be lettek fizetve, és csak egyoldalulag, mert egyedül személyes hitelt nyithatna, a jelzáloghitel és terményhitel kihagyásával, már pedig nézetem szerint a jelzáloghitel fő és első fontosságu minden viszonyok közt, a nálunk annyira elterjedt eladósodással szemben pedig égető szükség.

Ha sorba nevezzük gazdáink telekkönyveit, ijesztő nagy számban találjuk ott a bekebelezett uzsora-adósságot 30%-jával, vagy pedig takarékpénztárak és kereskedelmi bankok tőkekövetelését 8—10%-tólival és 5—8—10% tőketörlesztéssel együtt. Az ilyen tartozás előbb vagy utóbb, de feltartóztathatlanul tönkreteszi a gazdát, mert nincs az a föld, a mely a rajta fekvő teher után 15 vagy több százalékot fizethetne. Hogy ezen 15 vagy több százaléktól 5 vagy több százalék törlesztésre fordittatik, avval a gazdán segitve nincsen, mert a törlesztés lejártát nem fogja megélni, hanem sokkal előbb — árverés utján válik meg birtokától. Egy további veszélye ezen adósságoknak abban rejlik, hogy ezen takarékpénztári vagy kereskedelmi bankok kölcsönei legnagyobb részben negyedévenként felmondhatók; tehát ezen Damokles kardja is függ a gazda feje fölött, még akkor is, ha pontosan fizeti ezen alig elviselhető kamatokat.

Vannak azután vidékek, a melyek lakói idegenkednek a telekkönyvi bekeblezéstől; ott azt fogjuk tapasztalni, hogy minden községben van egy ember, zsidó vagy keresztény korcsmáros vagy mészáros, a ki rövid idő alatt gazdagodott és müveli a határnak javát, mert azt vagy zálogban birja, vagy árverésen összevásárolta, azonkivül még elhelyezett pénzei után zsiros kamatot huz; a telekkönyv tiszta, hanem azért hetenként mégis árvereznek birtokot, és hitelező vagy adóvégrehajtó a család utolsó falatját is elharácsolja, magával vivén az utolsó tehenet vagy malaczot az istállóból.

Ezen adósság az, melytől első sorban és minden áron szabaditani kell a gazdát, és melytől szabaditani csakis *felmondhatlan, hosszu lejáratu, olcsó jelzálogkölcsön* utján lehet, melyet váratlanul kedvező esetekben, egészben bármikor visszafizethet, kedvezőtlen évben pedig csak a folyó évit, és melynek felmondásától semmit sem kell félnie mindaddig, mig a kamatokat pontosan fizeti, hogy pedig ezeket pontosan fizethesse, mely oly évszakban is, a melyben kész pénze nem igen van, arról ismét a személyes hitel utján kell gondoskodni a hitelegyletnek az által, hogy tagjainak bár magasabb kamatlábu, de rövid lejáratu kölcsönt nyujt, melyet még az év folytában terméséből vagy munkadijából visszafizethet.

De még az esetben is, ha az eladósodás nem lenne annyira elterjedve, s rendes pénzviszonyok között élnének gazdáink, még akkor is szükéges lenne a jelzáloghitelről gondoskodni és azáltal arra képesiteni a gazdát, hogy földbirtokát egyik fiára hagyva, a többi gyermeknek járó értékrészletet kifizethesse. Ez az egyetlen alkalmazható és hatásos óvszer a birtok tulságos feldarabolása ellen, mely feldarabolásra gazdáink rendszerint az által vannak kényszeritve, hogy az osztályosok kifizetésére pénzzel nem rendelkeznek.

Nem kellene félni az esetben az eladósodástól, mert a földbirtok örököse iparkodna mielőbb jobb terméseiből adósságát törleszteni; még kevésbbé helyes a félelem, a proletariátus szaporodásától, mert ez csak oly országban létezhet, és csak akkor veszélyes, a hol és a mikor a munkaerőben nagyobb a kinálat a keresletnél. Az ilyen ifjabbik fiugyermek kifizetett részletével, vagy uj birtotot fog szerezni és szaporitani, vagy olyant bérbe venni, vagy végre ha iparosvidéken él, saját házában lakva kézimunkája után tisztességes existentiát alapithat. Minden más tntézkedés a tulságos feldarabolás ellen, csakis veszélyes és káros lehet; ha akkor, midőn a kis gazda feltétlen urává lett birtokának, egyszersmind ennek feloszthatlansága kimondatott és esetleg még tőle a váltóképesség is megtagadtatott volna, akkor ezen «atyainak» nevezett intézkedést, de melyet én csak lealacsonyitónak tartok, talán még elfogadhattam volna, de ha ma, a midőn a mi hibáink által csökkent a jövedelem, emelkedett az adó és a hitel rendezve nincs, ma a midőn számos gazda csak ugy mentheti meg magát a végpusztulástól, ha vagy birtokának egy részét eladja, vagy váltóra pénzt vesz fel, ezen két óvszertől őt megfosztani akarják a birtokminimum törvény utjáni behozatala és a váltóképesség megszoritása által, akkor ezen eljárás viszonyaiban megingatott gazdára nézve halálos döfés lenne. Azon fiskális szempontot pedig, hogy — «pusztuljon a birtokos, mentsük meg a birtokot» — soha sem fogom akczeptálni, hanem ellenkezőleg kötelességünknek tartom, lehetőleg jóvá tenni azt, a mit vétettünk, és módot nyujtani a kis gazdának, hogy felszabadulva terheitől ujolag kezdhesse a vagyonosodás utjáni haladást.

Van egy harmadik neme a hitelnek, a mely, ha nem is oly fontosságu, mint a jelzálog és személyes hitel, de mindenesetre nagy haszonnal jár, kivált a földmives osztály legszegényebb tagjaira, és ez a *terményhitel*, a melyet ennélfogva mindenesetre a hitelegyletek működése keretébe felveendőnek tartok. Ertem ez alatt a *takarékmagtári intézményt*, ugyanazon elvek alapján létesitve, mint és minőket az általam életbeléptetett hitelegyleteknél emlitettem mint irányadókat; e magtárba a vagyonosabb gazda ad be kisebb gabonamennyiséget, termés után, mely megszünik tulajdona lenni, de melynek pénzértéke számlájára iratik, szükség esetében aztán a szegényebbeknek gabona kölcsönöztetik, melyet a cséplés után természetben adnak vissza.a mérsékelt kamatot készpénzben kifizetve. A ki azt tudja, hogy hány ember ment akkor először életében az uzsoráshoz, mikor tavaszkor kenyérre vagy pedig vetőmagnak kellett gabona, az el fogja ismerni, hogy e neme a hitelnek is nagy fontossággal bir. A kivitel pedig ép oly egyszerü, mint a személyes hitelegyleteknél, és az is ugy, mint amazok, a legszerényebb viszonyok közt is létesithető, csak kizárva legyen a nyerészkedés és megállapitva a kölcsönös szavatosság elve, mely mindig kell, hogy az érdekeltek egyesüléseinek sarköve legyen.

Ilyen hitelegyletek, melyek mindhárom nemét a hiteligénynek kielégitenék, minél nagyobb számban, mind szükebb működési területre lennének létesitendők, igen természetes, hogy saját erejükből nem lennének képesek megfelelni hivatásuknak, hanem csakis szövetkezve egy központi pénzintézettel, mely velök visszleszámitolási viszonyban állván, a kellő pénzt olcsó kamatért előlegezi, az egyleti tagok szolidáris jótállása mellett, az általuk aláirt üzlettőke összegén tul is.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ A **budapest-szőnyi vasutvonal** kiépitéséről szóló törvényjavaslat *az őszi ülésszak folyamában fog* az osztrák államvasuttal létrejött szerződésre vonatkozó törvényjavaslattal egyidejüleg *az országgyülés elé terjesztetni.* A törvényjavaslat korábbi benyujtására nincs is szükség, mig ellenben a közlekedési ministerium addig keresztülviheti a megkivántató előmunkálatokat s kidolgoztathatja a pályavonal részletes terveit.

⁂ **Az osztrák-magyar Lloyd** tegnap tartotta közgyülését Triesztben. Képviselve volt 3595 részvény 718 szavazattal. A *Bruck* igazgató által előterjesztett évi jelentés szerint az 1881-dik évi bevételek 6 százalékkal szaporodtak az előző éviekkel szemben, mely többlet a levantei, dalmácziai és visdiai utak nagyobb jövedelméből ered, mig ellenben az Archipelagus- és Pontusba való járatok minust eredményezték. A khinai utak számát erre az évre tizenkettőre emelték föl. Az arzenálban épülő félben levő «Daphne», «Lelios», «Selene», «Pandora» és «Medusa» hajók nemsokára elkészülnek. Az 1881-ik év elején felvett, három millió erejéig szóló elsőbbségi kölcsön második felét a bécsi Rothschild-ház vette át pari-árfolyamon. A mérlegnyereség 1.275,548 frtot tesz ki, mely összegből a gőzösök, valamint biztositási összegek, nyugdijalap, stb. leirása után 905.142 frt marad. A közgyülés elhatározta, hogy részvényenkint 35 frt fizettessék, s a dijazások levonása után fennmaradó 54.642 frt uj számlára irassék. A biztositási alap 260 ezer frtra rug, a tartalékalap 1.420,000 frtra, a leltári levonás 1.341,409 frtra. A közgyülés elfogadta a jelentést s az igazgatótanácsnak bizalmat szavazott.

⁂ **A Szuez-csatorna kibővitése.** A Szuez-csatorna keskenysége miatt folyton megujuló panaszoknak végre az lett az eredménye, hogy elhatározták, hogy a bajon, melynél fogva e csatornán való forgalom gyakori zavaroknak és akadályozásnak volt kitéve, segiteni fognak. Egyelőre két alternativ tervet vettek szemügyre, az egyik szerint a Szuez-csatorna több helyén kitérési öblöket kellene késziteni, melyek lehetővé tennék, hogy a hajók egymás mellett elhaladjanak. A második terv szerint a csatorna egész hosszában való szélesbitését czélozza. — Lesseps a második tervet fogadta el s ezt fogja legközelebb a részvényesek közgyülése elé terjeszteni. Lesseps a kiszélesitési munkálatok foganatositására 30—35 millió franknyi hitelt szándékozik magának a közgyülés által megszavaztatni. Az átmeneti vám mindamellett sem fogna felemeltetni. Hogy mily uton fog a kiszélesités költsége törlesztetni, arról majd a közgyülés elé terjesztendő jelentés fog szólni.

⁂ **A Ferencz-csatorna legmagasabb (maximális) vizárszabályzata.** A) *Öntözésre.* I. Másodperczenkint 1 liternyi vizsugárért (mennyiségért), mely akár szakadatlanul folyva, akár ezen mennyiségnek megfelelő adagokban időszakonkint szolgáltatik ki, fizetendő 100 literig: a) a nyári időszakban (ápr. 1. szept. 30.) literenkint 14 frt. b) a téli időszakban (okt. 1. márcz. 31.) literenkint 70 kr. II. Másodperczenkint 1 liternyi vizsugárért (mennyiségért) fizetendő 100 literen felül: a) a nyári időszakban (ápr. 1. szept. 30.) literenkint 12 frt. b) a téli időszakban (okt. 1. márcz. 31.) literenkint 60 kr. III. Ha az öntöző vizet az illető vizhasználónak emelni kellene, a fentebbi dijtételeknek 4 méter magasságig való felemelés mellett fele, még magasabbra való emelés mellett csak negyede fizetendő. B) *Lecsapolásra.* IV. Az öntözött területekről lecsapolt viznek a társulat csatornájába való bebocsátásáért dij nem fizettetik. Egyéb területekről lecsapolt vizek bebocsátásáért: *a)* ha a terület fekvése olyan, hogy arról a viz a csatorna bármely vizállása mellett bebocsátható, egy egész évre hektáronkint 3 frt — kr, (kat. holdankint) (1 frt 73 kr.) *b)* ha pedig az illető terület tulajdonosának a vizet még emelni kell, hogy a csatornába befolyhasson, egy egész évre hektáronkint 1 frt 50 kr., (kat. holdankint 87 kr.) fizetendő. — *C) Határozmányok.* 1. A vizkivitel másodperczenkint 10 litertől 100 literig terjedő vizmennyiségnél időszakos (vizforgóra beosztott) vagy folytonos lehet. Azon vizvevők között, a kik a megvett vizmennyiséget időszakonkint kivánják felhasználni, a használati sorrendet, illetőleg vizforgót (ruota) a társulat állapitja meg. Másodperczenkint 100 literen felül időszakos vizkivétel nem követelhető. 2. Vizmérő-készülékkel el nem látott szabad nyilások csak kivételkép engedtetnek meg, s a társulat felhivására tartozik a vizvevő a ily nyilásokba a társulat által előirt mérő-készüléket alkalmazni. 3. A vizmennyiség tizzel osztható számu literekben szolgáltatik ki, 10 liternél kisebb vizmennyiség eladására a társulat nem kényszerithető. 4. Az öntöző dijak két egyenlő részletben és pedig a nyári öntözésért április és julius 1-én, a téli öntözésért október és január 1-én előre fizetendők. A lecsapolási dijak mindenkor egészben előre fizetendők. 5. Ha valaki a fentebb megállapitott legmagasabb árakat fizeti az öntöző vizért, azt maga teljesen felhasználhatja vagy másoknak eladhatja, épen ugy annak csurgalékával is tetszés szerint rendelkezhetik, ha azonban a vizet már beeresztette a társulat valamely csatornájába, ahhoz minden további jogát elveszíti. Kisebb árszabás mellett a társulat a vizhasználókkal a csurgalékra nézve szabadon egyezkedik. Ezek beeresztéseért a társulati csatornákba a birtokos külön dijat nem fizet; ha azonban a birtokos az öntözött területeken kivül még más területeket is akar lecsapolni, ezt csupán a társulat beleegyezésével teheti, mely esetben az ekként mentesitett területről lecsapolt viznek a társulat csatornájába való bebocsátásért a fentebbi árszabályban megállapitott dij fizetendő. 6. A magánosoknak öntözési és lecsapolási berendezéseiről és a mérő zsilipekről készitett tervezetei, a munkálatok megkezdése előtt jóváhagyás végett a társulathoz három példányban (1870. évi XXXIV. t.-cz. 2. szakasz engedélyokmány 4. szakasz g) pont utolsó bekezdés) beterjesztendők. Egy példány közülök oly záradékkal látandó el, miszerint az illető birtokos a fenálló vizárszabályzatot és határozmányokat ismeri és magát azoknak aláveti. A Ferencz-csatorna társulat fentartja magának az egyesekkel szemben a terv szerint való vizhasználatnak mindenkori ellenőrzését. 7. A csatorna oldalán fekvő külső (viz-beeresztő) tiltó-táblák kezelése csupán a csatornai személyzetet illeti. 8. Minden, a csatornai viz ki- vagy beeresztésénél előforduló visszaélések, nevezetesen a külső tiltó-táblák állásának önkényes megváltoztatása, vagy pedig a zsilipen, vagy a mérőkészüléken elkövetett módositások esetén a Ferencz-csatorna társulat ugy az öntözést, mint a lecsapolást a csatorna-torkok rögtöni elzárásával beszüntetheti s ezenfelül jogositva van birság fejében a közmunka- és közlekedésügyi m. k. ministérium által 1872. évi julius 14-én 11,544. sz. alatt jóváhagyott Ferencz-csatornai hajózási rendszabályok 44. §-ának értelmében az áthágás mértékéhez képest az egész időszakra eső dijaknak 3-szorosát rövid uton beszedni. 9. A vizhasználatot vagy lecsapolást élvező birtokosság mindennemü panasza, akár a vizkiszolgáltatást, akár a lecsapoló zsilipek kezelését illetőleg, első sorban magának a csatorna-társulatnak jelentendő be és csak a mennyiben ott kiegyenlitést nem találna, terjesztendő fel a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez végleges határozat végett. 10. A Ferencz-csatorna társulat fentartja magának, hogy — a szükséghez képest — ezen árszabály és határozmányok módositását a törvényben kijelölt módon kieszközölhesse.

⁂ **Szerbia vámbevételei.** A legujabb hivatalos kimutatás szerint a belgrádi vámhivatal az ez évi márciusban 254,097 frank bevételt mutatott ki. A behozatalon, mely márciusban 5.686,611 frankot képviselt, Ausztria-Magyarország 2.484,131 frankkal, s igy körülbelül 45 százalékkal vett részt. A mi a többi országokat illeti, ugy a bevitelen részt vettek: Olaszország 611,600 frankkal, Németország 778,900 frankkal, Angolország 1.223,585 frankkal és Francziaország közel 56,000 frankkal. A kivitel következőképen oszlik meg: Ausztria-Magyarországba 377,609 frank, Boszniába 5653 frank, Romániába 8922 frank, Bulgáriába 3466 frank. Összesen 395,650 frank. A föntebbi adatokból az tünik ki, hogy az ez évi vámbevételek a költségvetési előirányzatot jóval felülmulták.

⁂ **A kettős érték Belgiumban.** Az «Association pour le Bimetallisme international» már jelzett alakitása Belgiumban ténynyé vált, s programmja, mely a nagyobb részt képviselők-, iparosok- és tanárokból alakult bizottság alelnökétől, *Laveleyes* Emiltől ered, a következő pontokat tartalmazza: Az egyesület czélja: a) az egyérték-rendszer ellen küzdeni, mely rendszer az aranyért és ennek minden káros, többnyire a bankkamatlábban és vámtarifa felemelésekben mutatkozó következményeiért való harczot idézte elő; b) oda törekedni, hogy oly nemzetközi pénz-rendszer teremtessék, melynek alapját az aranynak és ezüstnek egyidejü alkalmazása a mindkét fémnek szabad verése mellett nemzetközi szerződések által megállapitandó értékreleváczióval képezze. E módon el lehetne érni: 1. oly csereeszközt, mely lehetőleg állandó volna; 2. az idegen váltóárfolyamok ingadozásának korlátozását; 3. a bankkamatlábak változásának kevesbitését; 4. könnyitést a nemzetközi kereskedelmi üzletek rendezésében oly csereeszközök elfogadása által, melyek denomináczójukon kivül, a pénzunió minden államában tényleg azonosak volnának; 5. a müvelt népek közti öszszetartozóság érzetének növelése, ugy ahogy az a nemzetközi postai, távirdai és vasuti egyezségek utján eszközöltetett.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Orosz gabonakivitel a tengeren.** Varsóból jelentik, hogy a délnyugat-oroszországi vasutak az orosz kereskedelmi és hajózási társaság képviselőivel még ebben a hónapban konferencziát fognak tartani Odeszszában, oly czélból, hogy közvetlen olcsó árutarifákat állapitsanak meg a nevezett vasutaktól az európai kikötőkbe Odeszszán át való forgalom részére.

** **Az oroszországi zsidóüldözések és a kereskedelem.** Az oroszországi zsidóüldözések nemcsak hogy ezer meg ezer családot koldusbotra juttattak, hanem azon kivül ugy a belföldi ipart és kereskedelmet, valamint a külkereskedelmet is jelentékenyen megkárositották számos üzleti ház, különösen pedig angol, franczia, német és ausztria-magyarországi gyárak, melyek Oroszországgal üzleti összeköttetésben álltak, a jelenlegi oroszországi állapotok s a zsidóknak tömeges kivándorlása következtében jelentékeny károkat szenvedtek; ugy hogy különösen Németországban ennek következtében régi czégek kénytelenek voltak fizetéseiket beszüntetni. Igy irnak többek közt Lipcséből a jelenlegi vásárról: «Hogyha harmincz évi időszakból a legroszabb vásári évet áttekintjük, ugy, különösen oly czikkeket illetőleg, melyek kivált Oroszországba kivitetni vagy onnan behozatni szoktak, ugy a kelendőségre, mint a fizetésre nézve egyetlen egy évet sem találunk, mely oly szomoru képet nyujtana, mint a mostani. Régen esedékes tartozások vagy lejárt váltók fizetéséről, akármily valláshoz tartozzék is az adós, szó sincs. Sőt az is megtörténik, hogy a jelenleg jól álló oroszországi üzleti czégek, melyek kiviteli czikkek szállitására kötelezték magukat s a vevőktől már régen előlegeket is felvettek, kötelezettségeiket egyszerüen minden kényszeritő ok nélkül nem teljesithetik. Hasonló panaszokat Ausztria-Magyarországban is lehet hallani, a hol különösen gyapjukereskedők, akik nagy összegek előlegezése mellett jelentékeny kötéseket eszközöltek és üveggyárak, melyeknek szállitott áruért igen nagy követeléseik vannak Oroszországban, nagy károkat szenvedtek. Ily jelentések érkeznek Odeszszából is, melyek közt egy a többi közt ezeket tartalmazza: «A földrész szabad államainak közbelépésével, nemcsak a zsidók jövője biztosittatik s az oroszországi ipar és kereskedelem a bukástól megmentetik, hanem más államok kereskedelme és üzleti körei is, melyek az oroszországi állapotok következtében veszteségeket szenvednek, ujabb veszteségektől megmentetnek. Konstatálhatjuk, hogy osztrák, magyar, franczia és angol kereskedelmi utazók, a kik most Oroszországba jöttek, hogy pénzt beszedjenek s a mi még megmenthető, megmentsenek, nagyobbrészt eredmény nélkül hagyták el az országot.»

** **Csőd.** *Pollacsek* Ferencz budapesti bej. asztalos és fakereskedő (VII. ker. kerepesi ut 92. sz. a.) ellen a budapesti kir. kereskedelmi váltótörvényszéknél 1882. évi 23746 sz. a. a csőd megnyittatott. Csődbiztos: *Ujhelyi* Károly törvényszéki biró. Tömmeggondnok *Unger* Alajos ügyvéd. Helyettes: dr. *Preyer* Hugó ügyvéd. Bejelentési határidő 1882. julius hó 12-ik. Csődválasztmegválasztására 1881. augusztus 1-ső napja tüzetett ki határidőül.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Reitlechner Karolina kalmár Salzburgban; Herman Hugo kereskedő Bialában; Morberger Mór gallér- és kézelőgyára Bécsben, Mariahilferstrasse 62.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

Május 11.

Gabonatőzsde.

A *buza* üzlet iránya ma ismét ellanyhult. A kinálat mérsékelt volt és többnyire alárendelt áruból állott és bár a vételkedv is korlátolt maradt, a forgalom mégis körülbelül 12,000 métermázsára rugott, mi alig tartott tegnapi árakon, sőt több esetben pár krajczárral alább is adatott el. — *Rozs* lanyha volt és pár krajczárral gyengült, a többi gabonanemüek gyenge forgalom mellett ugy árban, mint irányban teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 100 mm. 78 k. 12.65 frt, sárga, 200 mm. 77 k. 11.75 frt, 1700 mm. 74·5 k. 12.50 frt, mind három hóra.

Fehérmegyei 800 mm. 70.3 k. 11.50 frt, három hóra.

Bácsmegyei 800 mm. 73.8 k. 12.30 frt, három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 78 k. 12.25 frt, 100 mm. 75.2 k. 12 frt, 100 mm. 74.5 k. 11.80 frt, 100 mm. 71 k. 10.75 frt, 100 mm. 70 k. 11 frt, mind három hóra.

Szokvány minőségü 2500 mm. 75 k. 11.75 frt, három hóra.

Oláhországi 400 mm. 73.2 k. 11.25 frt, 1400 mm. 71.2 k. 10.90 frt, 500 mm. 70 k. 10.20 frt, mind három hóra.

Rozs 200 mm. 7.80 frt, 100 mm. 8 frt, mindkettő készpénzen.

Árpa 950 mm. 7.25 frt, 400 mm. 7.25 frt, 100 mm. 7.40 frt, mind készpénzen.

Zab 2300 mm. 7.67 frt, 400 mm. 7.75 frt, mindkettő készpénzen.

Tengeri 2500 mm. 7.28 frt, 2500 mm. 7.29 frt, mindkettő készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	ó, bánsági	74—79 k/g	frt —.— — —.—
—	ó, tiszavidéki	74—79 k/g	« 12.20 — 12.85
—	ó, pestvidéki	74—79 k/g	« 11.95 — 12.60
—	ó, fehérmegyei	74—79 k/g	« 12.05 — 12.75
—	ó, északmagyarországi	74—79 k/g	« 11.50 — 12.25
Rozs	ó	70—72 k/g	« 8.— — 8.30
Árpa	ó, takarmány	60—62 k/g	« 7.20 — 7.40
—	ó, égetni való	62—64 k/g	« 7.60 — 8.10
—	ó, sörfőzdei	64—66 k/g	« —.— — —.—
Zab	ó	37—40 k/g	« 7.75 — 8.20
Tengeri	uj, bánsági	75 k/g	« 7.25 — 7.30
—	uj, másnemü	73 k/g	« 7.20 — 7.25
Köles	ó	— k/g	« 5.90 — 6.15
Repcze	uj, káposzta	— k/g	« —.— — —.—
—	uj, bánsági	— k/g	« —.— — —.—

Határidőüzletben a kedvezőbb időjárás következtében gyenge forgalom mellett lanyha irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.70 frt.

B.-tengeri május-juniusra 2500 mm. 7.28 frt.

B.-tengeri junius-juliusra 2500 mm. 7.38 frt.

Hivatalosan felmondatott ma 5000 mm. *bánsági tengeri* átveendő e hó 16-án.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde mérsékelt forgalom mellett valamivel kedvezőbb irányt követett. — Köttetett:

B.-tengeri május-juniusra 2500 mm. 7.29 frt. 2500 mm. 7.30 frt, 2500 mm. 7.28 frt.

B.-tengeri julius-augusztusra 5000 mm. 7.48.

Szokványzab őszre 1400 mm. 6.61 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	10.68 — 10.70—
Bánsági tengeri május—juniusra	«	7.28 — 7.30—
Szokványzab őszre	«	6.60 — 6.63—
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	«	13.— — 13.1/8—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom csendes irány mellett mérsékelt volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.74, 2500 mm. 10.71 frt.

B.-tengeri május-juniusra 2500 mm. 7.29 frt, 2500 mm. 7.31 frt, 2500 mm. (egy lejárt kötvény) 7.30 frt.

Esti forgalom.

Az esti forgalom teljesen üzlettelen volt, az irány buzában, zabban és repczében csendes, tengeriben szilárd.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	10.70 — 10.72—
Bánsági tengeri május—juniusra	«	7.30 — 7.33 -
Bánsági tengeri juniusra—juliusra	«	7.36 — 7.38—
Bánsági tengeri julius—augusztusra	»	7.47 — 7.50—
Szokványzab őszre	«	6.60 — 6.62—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	13.— — 13.1/8—

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.

Szilva szilárd, bosznjai zsákáru október—novemberi szállitásra 13 frton, szerbiai zsákáru október—novemberre 12½ frton köttetett 56 kilókint.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilókint.

Különféle termény	Irányzat	F a j	Pénz frt	Áru frt
Heremag	lanyha	luczerna magyar	44.—	50.—
	lanyha	franczia	—.—	—
	lanyha	olasz	60.—	64.—
		vörös	55—62	56—63
Repczeolaj	csendes	nyers azonnali száll.	— —	— —
	csendes	finomitott	33.75	34.—
	csendes	őszi, kétszer finomitott	— —	— —
Lenmagolaj	hiányzik	— — —	— —	— —
Olajpogácsa	lanyha	repcze, egysz. préselt	6.25	6.30
Disznózsir ingyen hordó netto tara	csendes	pesti	75.—	75.50
	»	vidéki	— —	— —
Szalonna	szilárd	m. Ia légensz. árum. sz.	65.50	66.—
		városi légensz.	68.—	68.50
		füstölt, azonnal	71.—	72.—
Fagygyu	csendes	olvasztott	46.—	47.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordó és zsákokban	csendes	bosznjai, hordóban	22.50	23.—
	csendes	bosznjai, zsákokban	22.25	22.75
	csendes	szerbiai, hordóban	22 75	23.—
	csendes	szerbiai, zsákokban	22.25	22.75
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	csendes	szlavoniai Ia uj	17.—	18.—
	csendes	bánsági uj	15.—	16.—
Dió	lanyha	magyar min. szerint	— —	— —
	lanyha	szerbiai	— —	— —
Gubacs burok nélkül	szilárd	magyar Ia	17.—	— —
	szilárd	szerbiai	14.50	15 —
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	csendes	magyar, fehér	24.—	26.—
	csendes	magyar, kékes	18.—	20.—
	csendes	házi, kék	—.—	—.—
	csendes	illiriai	—.—	—.—
	csendes	erdélyi	—.—	—.—
Borkő (term.) hordó nélkül	szilárd	fehér Ia	68.—	70.—
	szilárd	fehér IIa	54.—	58.—
	szilárd	vörös	65.—	68.—
Méz netto tara	szilárd	nyers, min. szerint	—.—	—.—
	szilárd	sárga, csurgatott	—.—	—.—
	szilárd	fehér	—.—	—.—
	szilárd	apró hordókban	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	rozsnyói	118.—	120.—
	szilárd	bánáti	123.—	124.—
Szesz 100 liter százalékonkint	lanyha	szesz	30.75	31.—
	lanyha	szesz-élesztő	33.50	33.75

Értéktőzsde.

A lanyha irány ma ujabb haladást tett, ugy hogy ama jelentésekkel szemben, hogy Kairóban kitört a lázadás, a kedvező időjárás is eltévesztette hatását. Ugy hitelrészvények, mint járadékok e körülmények befolyása alatt jelentékenyebb árfolyamveszteségeket szenvedtek, ugy hogy némi javulás csak az utótőzsdén állt be kedvezőbb berlini jegyzésekre.

Előtőzsde.

A valamivel jobb időjárás benyomása alatt ugy látszott mintha a tőzsdén javulás akarna beállni, midőn azonban hire jött, hogy Kairóban zavarok támadtak ala hausse-irány keletkezett, ugy hogy a hangulat csak a zárlatfelé javult némiképen. A forgalom csekély volt. Osztrák hitelrészvények indultak 345.10-en, estek 344.60-ra, és javultak 345.70-re, mire aztán ismét 344.90-re estek; magyar hitelbank 340-en, magyar 4%-os aranyjáradék ultimora 89.27½-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 344.90—345.

Déli tőzsde.

Tartósan lanyha irány és csekély forgalom mellett az üzérkedési papirok árfolyamai ujabbi veszteségeket szenvedtek, javulás a tőzsde zárultáig nem állhatott be, kivált miután a berlini jegyzések sem szolgáltattak hozzá okot. A forgalom csekély volt. Osztrák hitelrészvények indultak 345.10-en, estek 343.30-ra, és javultak végre 343.70-re, magyar hitelbank 340—339-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 107⅜—107-ig, magy. iparbank 180.75-ön köttetett. Befektetési értékek közül: magyar 4%-os aranyjáradék 89.12½, magyar papirjáradék 87.15—87.12½-ig köttetett. Malmok közül csak Lujza-malom köttetett 203-on; molnárok és sütők malma 326-on kináltatott. Bányaértékek közül: Ganz- és társa-féle vasöntőde 629-en, rimamurányi vasmű 126-on, Drasche-féle téglagyár 168.50-en köttetett. Más értékek közül forgalomba jöttek: osztrák államvasut 335.50—335-ig, kőbányai sertéshizlaló 308-on. Váltók és valuták lanyhábbak kelet nélkül.

1 óra 30 perczkor zárulnak: osztrák hitelrészvények 343.70—343.90, magyar hitelbank 339—339.50, magyar 4%-os aranyjáradék 15.89—89.20, magyar papirjáradék 87.15—87.20, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 106.75—107.

Utótőzsde.

Valamivel nyugodtabb hangulat és mérsékelt forgalom mellett osztrák hitelrészvények 344.70 és 344.30 közt váltakoztak. Más értékekben nem volt üzlet.

4 órakor zárulnak: osztrák hitelrészvények 344.70—344.80.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde kezdetén a javulás ujabb jelei mutatkoztak, melyek azonban az üzlettelenség benyomása alatt nem bizonyulhattak be egészen. Osztrák hitelrészvények megnyiltak 344·70-en, emelkedtek 345·40-re és estek ismét 344·50-re; magyar hitelbank névleg 339—339·50, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 107—107·25 névleg, magyar 4%-os aranyjáradék 89·25 névleg.

6 órakor zárulnak: osztrák hitelrészvények 344·80—344·90, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 107—107·25.

Felszámolási árfolyamok.

Magyar papirjáradék	87.—	Magyar jelzálogbank	—.—
Magy. 4%-os aranyjár.	89.—	Osztrák hitel...	344.—
Magy. által. hitelbank	339.—	Anglo-osztrák	—.—
Magyar leszámitoló	107.—	Unio-bank	—.—
Magyar földhitel	—.—	Tiszai s szegedi kölcs.	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, május 11. Az üzlet változatlan. Magyar öreg nehéz 59—60, fiatal nehéz 63—63½, közép 62—63, könnyü 60—62. — Szedett nehéz —.—, szedett közép 59—60, könnyü —.—. — Romániai bakonyi nehéz 62— átmeneti, közép 59—60 átmeneti, könnyü 57½—58½ átmeneti. — Eredeti nehéz 54—55 átmeneti. — Szerbiai nehéz 61—62½ átmenetei, közép 60—61 átmeneti, könnyü 58—59 átmeneti. — Hizó éves élő suly 50—54 per 4% vasutról mérve. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4%-os levonással kilogrammonkint értendők. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak el, vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megtérittetik.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai előtőzsde jellemzésére elég lesz azt konstatálni, hogy csak egyes kötések történtek egyes és nem minden üzérkedési papirban, ez jellemzi nem csak az üzlet helyzetét, hanem azt is, mily kevés érdeklődéssel vesz részt jelenleg az üzérkedés a tőzsde forgalmában. E teljes tartózkodás ép ugy nem hagyott bizonyos irányt érvényesülhetni, mint a hogy az árfolyamokat is a tegnapi esti tőzsde mérsékelt szinvonalán megállapodásra kényszerité, a történt csekély variáczió teljesen jelentéktelen. Valuták szilárdabbul tartattak.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvények 344.90—344 10, *magyar hitelbank* 339.75—339.25, angol-osztrák bank 128.50—128.25, osztrák államvasut 335.90—335.60, déli vasut 145—144.75, Károly Lajos vasut 312, tramway részvények 227.60—227, alpesi bányatársaság 64, májusi járadék 76.67—76.65, osztrák ezüstjáradék 77.60—77.50. *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.17½—89.15, tiszai sorsjegy 111.25, török sorsjegy 28.25, birodalmi márka 58.65—58.67½.

11 órakor zárulnak: osztrák hitelrészvények 344.50, *magyar hitelbank* 339.25, unió-bank 128.25, osztrák államvasut 335.50, déli vasut 144.50, májusi járadék 76.65, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.15, huszfrankos arany 9.53.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde az Egyiptomból érkező hirekre határozottan lanyha iránynyal indult meg, a legfontosabb koulissza-papirok árfolyamai erősen hanyatlottak.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 343.30, angol osztrák bank 129.50, uniobank 128.—, bankegyesület 118.50, *magyar hitelbank* 338.50, tramway 227.—, osztrák államvaspálya 334.75, májusi járadék 76.62½, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.67½, márcziusi járadék 92.70, huszfrankos arany 9.53, birodalmi márka 58.67½.

A lanyhaság s a hanyatló irány folyton tart, minthogy az üzérkedés attól tart, hogy az egyptomi hirek a párisi tőzsdére nagyon rosz hatásuak lesznek; a kontremine kezd erélyesen fellépni, s az osztr. hitelrészvény árfolyamának hanyatlása kihat a többi értékekre is. A sorompónál a forgalom teljesen fenakadt, az irány lanyha. Valuták merevebben állnak.

Jegyeznek: osztrák hitelrészvény 342.80, angol-osztr. bank 128·75, Uniobank 127.30, bankegyesül. 117.75, *magyar hitelbank* 338, osztrák államvaspálya 334, déli vasut 143.50, Károly-Lajos vasut 310.75, északnyugoti vasut 208, elbavölgyi vasut 219, *kassa-oderbergi vasut* 149.50, gőzhajózási részvények 547, északkeleti vasut 153.75, prága-duxi vasut 63.50, tramway 226.30, alpesi bányat. 64, *pesti waggon-kölcsönző intézet* 79, májusi járadék 76.57, osztr. aranyjáradék 94.60, márcziusi járadék 92.65, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89, *magyar papirjáradék* 87, husz frankos arany 9.53, birodalmi márka 58.67, rubel 1.21½, váltó Londonra 120—120.20.

Arfolyamok 1 óra 20 perczkor: Osztrák hitelrészvény 343,20, angol-osztrák bank 129, uniobank 127.60, bankegyesület 117.80, *magy. hitelbank* 339, osztrák államvaspálya 334.50, déli vasut 143.50, Károly-Lajos vasut 311, északnyugati vasut 208, elbavölgyi vasut 218.75, északi vasut 2670, északkeleti vasut 164.25, *alföldi vasut* 172, *magyar galicziai vasut* 159.50, tramway 226.30, márcziusi járadék 92.65, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.02½, husz frankos arany 9.53, német birodalmi márka 58.67½, váltó Londonra 120.—120.20. Kedvezőbb, a hangulat nyugodtabb.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 343·70, angol-osztr. bank 128.75, uniobank 127.80, bankegyesület 118·25, *magyar hitelbank* 339·50, államvaspálya 334.50, Károly-Lajos vasut 311.25, gőzhajózási részvények 549, Lloyd-részvények 660, elbavölgyi vasut 219, észak-keleti vasut —.—, tramway 226.40, déli vasut 144.—, májusi járadék 76.62, osztrák aranyjáradék 94.60, *magyar 4% aranyjáradék* 89.07, 1864-ki sorsjegyek 174.—, községi sorsjegyek 126.50, husz frankos arany 9.53, német birodalmi márka 58.65. Szilárd.

Bécs, máj. 11. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 98.50. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 98.50. Magyar földh. záloglevél 101.—. Erdélyi vasut 164.50. Magyar keleti vasut 95.75. Magyar nyereménykölcsön 117.50. Szőlődézsmaváltsági kötvények 96.75. Magyar aranyjáradék 119.85. Tiszavölgyi sorsjegyek 111.20, Magyar 4%-os aranyjáradék —.—. Magyar vasuti kölcsön 134.—. Magyar hitelbank 339.50. Alföldi vasut 172.50. Magyar északkeleti vasut 164.25. Keleti vasuti elsőbbség 91.40. Tiszai vasut 248.50. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 107.—. Kassa-oderbergi vasut 149.50. Magyar papirjáradék 87.—.

Bécs, máj. 11. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 343.75. Lombard 143.75. Osztrák aranyjáradék 94.60. Váltó Londonra 120.—. Galicziai vasut 310.50. 1864-es sorsjegy 174.—. 1860-as sorsjegy 130.75. Osztrák ezüst-járadék 77.55. Török sorsjegy 28.25. Angol-osztrák bank 128.75. Allamvasut 335.—. Napoleondor 9.53. Osztrák papirjáradék 76.60. Hitelsorsjegy 176.75. Váltó német bankhelyekre 58.70. Cs. kir. arany 5.62. Osztr.-magyar bank 826.—. Javult.

Esti tőzsde.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata. Az esti tőzsde tartott árfolyamokkal nyilt meg. Jegyeznek: osztr. hitelrészvény 344.50, *magyar hitelbank* 339 uniobank 127.50, bankegyesület 118, osztrák államvaspálya 334.60, Károly-Lajos vasut 311.— déli vasut 144, májusi járadék 76.62,⅞ *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.07½.

Fél hat órakor zárulnak: osztrák hitelrészvény 344.34, *magyar hitelbank* 339.—, angol-osztrák bank 128.75, uniobank 127.70, bankegyesület 118.20, tramway 226.40, osztr. államvasp. 335.25, Károly-Lajos vasut 311.50, déli vasut 143.60, elbavölgyi vasut 219.25, husz frankos arany 9.52½, birodalmi márka 58.65, májusi járadék 76.63½,*magyar 4%-os aranyjáradék* 89.02½, alpesi bányatársaság 64, osztrák földhitelintézet 243, morva ha.árvasut 40,75.

Bécs, máj. 11. *(Hivat. esti zárlat.)* Osztr. hitelrészv. 344.—. *Magy. hitelrészv.* 339.—. Déli vasut 144.—: 1864-es sorsjegy —.—. *Magyar 6%-os aranyjáradék* —.— Osztrák papirjáradék 76.62. Galicziai vasut 311.—. *Magyar papirjáradék* —.—. Angol-osztrák bank 129.10. Osztrák államvasut 335.25. 1860-as sorsjegy—.—. *Magyar nyereménykölcsön* —.—. Husz frankos arany 9.53. Uniobank —.—. Osztrák aranyjáradék 94.60. *Magyar 4%-os aranyjáradék* 89.02. Csendes.

Utótőzsde: *(Kilencz órai zárlat.)* Osztrák hitelrészvény 344.10, májusi járadék 76.60, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.05.

Praemiumüzlet a bécsi tőzsdén.

Bécs, máj. 10. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Prämium-üzlet**. Osztrák hitelrészvény holnapra 3½—4 frt, nyolcz napra 12—13 frt, egy hóra 24—25, három hóra 41—42, májusi járadék egy hóra 1½—1¾ százalék; *magyar 4%-os aranyjáradék* egy hóra 2½ százalék.

Magánkamatláb: első helyi váltóra 3¼—3½ százalék, távolabbi látra 3¾—4 százalék.

Pénz bőven.

BÉCSI GABONATOZSDE.

Bécs, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tegnapi hideg által elöidézett szilárdság a mai tőzsdén is uralkodó maradt egy darabig, de mivel a legujabbi tudósitások a vetések állásáról lehető legkedvezőbbek, délfelé gyengülni kezdtek az árak és lassankint meglehetősen lemorzsolódtak, **Buza** tavaszra már lejártnak tekintendő és mai 12.17—12.20 frtnyi ára teljesen névleges jelentőségü. Buza május-juniusra 12.20 frton indult, de 12.17 frton zárul. Buza őszre 11.05-töl lefelé 11 frtig élénken köttetett, zárul az utóbbi áron inkább kinálva és 10.97 frton keresve. **Zab** tavaszra 7.85—7.90, őszre 7.05 frton fizettetett, maradt utóbbi 7.—7.03 frt. **Tengeri** május—juniusra 7.65 frton nyilt meg, de szintén ellanyhult és 7.57—7.60 frtig esett. Julius—augusztusra 7.70 frt áru.

Kész buzában egész héten át igen kevés üzlet volt, az árak szombathoz képest 5—10 krrai alacsonyabbak. *Rozs* változatlan lanyha. A többi magvakban is igen gyér a forgalom.

Szesz üzlettelen. Kész gabonaáru 32.50 frton jegyeztetik.

Hivatalosan jegyeztetett: **Buza** tavaszra 12.15—12.20, május—juniusra 12.15—12.20 frt, buza őszre 10.97—11.— frt, **Tengeri** május—juniusra 7.57—7.60, julius—augusztusra 7.70—7.75 frt, kész áru 7.65—7.70. **Zab** tavaszra 7.85—7.90 frt, május—juniusra 7.85—7.90 frt, zab őszre 7—7.07 frt, kereskedelmi áru 8.15—8.25. **Rozs** magyar 9—9.25, rozs tavaszra 8.45—8.50, rozs őszre 8.35—8.40 forint.

Délután változatlanul lanyha. **Buza** őszre 10.95, frtig köttetett, marad igy pénz, 10.97½ frt áru, egyéb üzlettelen. **Tengeri** május—juniusra 7.58 frton kinálva, 7.60 frt áru. **Buza** tavaszra valamint május—juniusra 12.15—12.20-on, **zab** tavaszra 7.90. **rozs** őszre 8.40 mindkettő inkább áru; **zab** őszre 6.95—7, **tengeri** julius—augusztusra 7.70.

Kész áru lanyha, csak alárendelt minőségek kerültek forgalomba. — Eladatott: 300 mm. *gácsországi rozs* 71 k. 8.30 frton, *zab* oroszországi 7.50—7.70 frt, gácsországi 7.90 frt, mind Bécs.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai tőzstére a külföldi árjegyzések nyomasztólag hatottak, de zárlatra ujra javult. Váltó Londonra 120, olasz piaczokra 46.35, husz frankos arany 9.52½, májusi járadék 76.55, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.15, osztrák hitelrészvény 344, Lloyd részv. 662, olasz járadék 88.25, olasz bankjegy 46.40.

Berlin, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Kezdetben az üzérkedők erősen tartózkodók, minden téren az egyiptomi hirekre lanyhább. A marienburgi részvényekben jelentkező hausse a többi értékek árfolyamára is kihat: később az üzletben beálló csend nyomta az árfolyamokat. *Magyar 4% aranyjáradék* tartva, osztrák hitelrészvény és kommandit, idegen vasutak, bánya értékek az üzlettelenség folytán ellanyhultak. A tőzsde további forgalmában javulás áll be, különösen vasuti részvényekben, frankfurti vásárlásokra, majd osztrák hitelrészvény is. Orosz lanyha. Osztr. hitelrészvény 588, Károly-Lajos vasut 133, osztr. államvaspálya 572, déli vasut 254.50, román járadék 103.25, kommandit 214, orosz 71, második keleti kölcsön 57,37½, harmadik keleti kölcsön 58,25, felső-sziléziai vasut 247.87, olasz járadék 89.37½.

Frankfurt, május 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Külföldi árjegyzések gyengitőleg hatottak, mindamellett a tőzsde mai iránya nem lanyha, hanem inkább csak csendes. Egyiptomiakban élénk forgalom, aránylag szilárdan állnak 68.81, orosz gyenge 70.87, járadék és kisebb vasutak figyelmen kivül maradtak, Ferencz-József vasut 167.25, osztrák hitelrészvények 293.12, osztrák államvaspálya 285.25, Károly-Lajos vasut 265.25, váltó Bécsre 170.35, Londonra 20.43 1/8, Párisra 81.10.

Frankfurt, máj. 11. *(Esti zárlat.)* Papirjár. —.— Osztr. aranyjár. —.—. Osztr. hitelrészv. 293.37. Osztr. államv.-részv. —.—. Déli vasut részv. 127.—. Magyar galicz. vasut —.—. Váltóár Bécsre —.—. 5% osztr. papirjár. —.—. Magyar leszám. és váltóbank —.—. Ezüst. járad. —.—. 6% magy. aranyjáradék —.—. Osztr.-magy. bankrészv. —.—. Galicziai 265.37. Erzsébet nyug. vasut —.—. Tisza v. vas. elsőbbs. kötv. —.—. Magyar papirjárad. —.—. 4½% földh. zálogl. Gyenge.

Páris, máj. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Kairóból jövő leverő hirekre támaszkodva, a kontermine rést törendő a mai üzlet kezdetén támadást próbált — de sikertelenül. Igaz, hogy járadékok gyengén állnak, de egyes játékpapirok a forgalom további folyamában némileg javultak is. Egyiptomi csak 2 frankkal esett, legtöbbet veszitettek a szuezrészvények és ottomán bank, az első 23 frankkal, utóbbi 9 frankkal esett, rio tinto 8 frankkal. A franczia bank kimutatása, a bankjegyforgalomnak 228 millionyi és a tárczának 107 millióny csökkenése — kedvező hatással volt.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 5% évi járadék 117.22, 3% járadék 83.90, törleszthető járadék 84.10, olasz járadék 89.95, szuez-részvény 2712, egyptomi 339 36, ottomán bank 812, török 13.50, spanyol exterieurs 28.32, rio tintó 666.25, osztrák tartományi bank 505, osztr. déli vasut 311.

New-York, máj. 10. (Kabelsürgöny). Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra). 95⅜. — Váltó Londonra 4.86¾. — Ötszázalékos tőkésitett kölcsön 101⅜. — Erie-vasut 35⅝. — Váltó Párisra 5.15. — Négyszázalékos tőkésitett kölcsön 121.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek.

Május 11.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.				
*3%-os évjáradék		83.90	—.—	—.—
*Törlesztési évjáradék		84.05	—.—	—.—
Lombard	M	312.—	148·25	— 1.90
Magyar aranyjáradék 6%	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	K	—.—	—.—	—.—
Becsi Unio bank	K	—.—	—.—	—.—
*5%-os évjáradék	U	117.22	—.—	—.—
Osztrák államvasut	M	710.—	334.57	— 2.38
*Osztrák földhitel		825.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4% aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	47.65	
BERLIN.				
Osztrák papirjáradék	K	65.10	76.55	— 0.18
Osztrák ezüstjáradék	K	65.80	77.44	— 0.11
Magyar 4% aranyjáradék	K	76.—	89.40	— 0.16
Magyar államkötvény	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	588.50	344.89	— 1.77
Osztrák államvasut	U	572.50	336.45	— 1.95
Galicziai vasut	K	133.—	311.62	— 1.73
*Romániai		—.—	—.—	—.—
Orosz papirpénz		207.—	121.40	+ 1.06
Osztrák 5% papirjáradék	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 6% aranyjáradék	U	102.30	120.42	+ 0.08
Magyar papirjáradék	K	73.90	87.07	— 0.22
Keleti vasut elsőbbségi kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelrészvény	U	—.—	—.—	—.—
Déli vasut	K	254.50	149.24	— 0.39
Kassa-oderbergi vasut		63.90	150.42	+ 0.79
Váltó Bécsre		169.50	58.62	— 0.12
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.65	
FRANKFURT.				
Papirjáradék	K	64.93	76.35	— 0.29
Osztrák aranyjáradék	K	80.75	94.80	— 0.16
Osztrák hitelrészvény	U	292.75	344.—	— 2.29
Osztrák államvasut	U	285.—	336.05	— 2.72
Déli vasut	K	127.25	149.30	— 1.89
Magyar-galicziai vasut	K	135.62	159.71	— 1.68
Váltó Bécsre		170.35	58.66	— 0.09
Osztrák 5% papirjáradék	K	78.81	92.59	— 0.01
Osztrák ezüstjáradék	K	65.81	77.44	— 0.09
Magyar aranyjáradék 6%	U	102.25	120.36	+ 0.02
Osztrák-magyar bank	K	702.—	825.20	— 2.32
Galicziai vasut	K	265.—	311.27	— 2.00
Erzsébet nyugoti vasut	K	180.—	211.59	— 0.22
Tiszai vasuti elsőbbségek	K	—.—	—.—	—.—
Magyar papirjáradék	K	74.—	87.18	+ 0.10
4½% földhitel záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Átszámitási árfolyam		100.—	58.65	

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Paris, máj. 11. *Buza liszt* és *olaj* nyugodt. *Szesz* szilárd. Időjárás szép.

Prága, máj. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) *Gabnapiacz*. Buza forgalma tespedő, az árak változatlanok. Repeze uj raccolta 14.25. *Czukorpiacz* lanyha, finomitott 46.55. *Szesz* szilárd, 31.50.

London, máj. 10. Külföldi *buza* nagyon csendes és az ár változatlan, hasonlóan a többi gabnanemüek. *Olaj* helyben 28.25. Felhozatal *buza* 16.740, *árpa* 12,020, *zab* 40,680 quarter. — Időjárás: kedvező.

New-York, máj. 10. (Kabelsürgöny). *Gyapot* New-Yorkban 12.3/16, New-Orleansban 12.—. — *Petroleum* New-Yorkban 7½, Philadelphiában 7⅜. — *Liszt* januári szállitás 5.15. Piros őszi buza helyben 146.25, májusra 146.—, (= 13·21 frt), juniusra 145⅜, juliusra 131.½. — *Tengeri* 83.50. — *Czukor* (Fair részvény Muscovedos) 7⅞. — Rio *kávé* 9⅛. — *Zsir* (Wilcox) 11¾, (Fairbank) 11.13/16. — *Gabonafuvardij* imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és ez ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe ⅛. — Napı *felhozatal* 3000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggon-rakományokban 100 kilokint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért és bükkönyért ½ márka, lisztért 3 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0.30 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 58 forint 65 kr. Párisra 100 fr. vista 47 frt 65 kr. Amsterdam 100 hollandi frt vista 99 frt 50 kr.

Május hó 11.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárlathoz képest osztrák ért.
PÁRIS.				
Buza	folyó hóra	30.10	14.34	—.—
—	juniusra	29.90	14.25	+ 0.05
—	julius—augusztusra	28.80	13.72	+ 0.09
—	utolsó 4 hóra	27.60	13.15	—.—
Liszt	folyó hóra	63.—	18.88	+ 0.07
—	juniusra	63.10	18.91	+ 0.06
—	julius—augusztusra	62.25	18.66	+ 0.08
—	utolsó 4 hóra	59.25	17.76	+ 0.08
Olaj	folyó hóra	69.—	32.88	+ 0.13
—	juniusra	69.75	31.24	+ 0.47
—	julius—augusztusra	70.75	33.71	+ 0.07
—	utolsó 4 hóra	73.—	34.78	— 0.12
Szesz	folyó hóra	62.75	32.57	—.—
—	juniusra	62.50	32.43	— 0.27
—	julius—augusztusra	61.50	31.92	— 0.13
—	utolsó 4 hóra	57.25	29.71	— 0.13
Szállitási dij:	Budapestről	8.27	3.93	
—	« Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.				
Buza	májusra	227.—	13.31	— 0.15
—	szept.—oktoberre	203.50	11.93	— 0.07
Rozs	helyben	154.—	9.03	— 0.12
—	májusra	151.—	8.86	— 0.17
—	május—juniusra	147.—	8.62	— 0.15
—	szept.—oktoberre	144.—	8.45	— 0.05
Zab	májusra	135.50	7.95	— 0.01
—	junius—juliusra	135.50	7.95	— 0.01
Olaj	helyben	56.30	33.02	— 0.12
—	májusra	56.—	32.84	—.—
—	szept.—oktoberre	55.10	32.32	— 0.11
Szesz	helyben	46.—	26.98	— 0.15
—	májusra	47.25	27.71	— 0.09
—	junius—juliusra	47.50	27.86	+ 0.06
—	aug.—szeptemberre	48.90	28 68	— 0.18
Szállitási dij:	Budapestről	3.93	2.30	
—	« Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.				
Buza	májusra	220.50	12.93	— 0.03
—	május-juniusra	218.50	12.82	— 0.05
—	szept.—októberre	205.—	12.02	— 0.15
Rozs	májusra	151.—	8.86	— 0.03
—	május—juniusra	148.—	8.68	— 0.03
—	szept.—októberre	144.50	8.47	+ 0.02
Olaj	májusra	56.20	32.96	+ 0.71
—	szept.—októberre	55.20	32.37	—.—
Szesz	helyben	44.80	26.27	— 0.12
—	május—juniusra	46.—	26.98	— 0.12
—	julius—augusztusra	47.40	27.80	— 0.12
—	aug.—szeptemberre	48.10	28.21	— 0.18
Repcze	szept.—októberre	256.—	15.01	—.—
Szállitási dij:	Budapestről	4.81	2.50	
—	« Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:				
Buza	májusra	22.40	13.14	+ 0.12
—	juliusra	21.70	12.73	—.—
Rozs	májusra	15.50	9.09	—.—
—	juliusra	14.80	8.68	—.—
Olaj	helyben	30.50	35.78	—.—
—	májusra	29.80	34.96	—.—
Szállitási dij:	Budapestről	5.95	3.45	
AMSTERDAM.				
Buza	májusra	—.—	—.—	—.—
—	novemberre	—.—	—.—	—.—
Rozs	májusra	—.—	—.—	—.—
—	oktoberre	—.—	—.—	—.—
Olaj	májusra	—.—	—.—	—.—
—	őszre	—.—	—.—	—.—
—	tavaszra	—.—	—.—	—.—
Repcze	tavaszra	—.—	—.—	—.—
—	őszre	—.—	—.—	—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Budapesti húsárak.

Budapest, május 11.

Ökörhus 100 kilogramm	50—54 frt 50 krt
Tehénhus » »	48—51 » — »
Borjuhus » »	58—72 » — »
Bivalyhus » »	46—49 » — »
Nyers szalonna 100 kilogr.	72—76 » — »
Sertés zsir »	76—80 » — »

Marhavásár.

Budapest, május 11. A ma tartott hetivásárra felhajtatott összesen 1460 drb nagy és 745 drb aprómarha. Ebből eladatott u. m.: 15 bika, drbja 54 frttól 190 frtig, 770 ökör, párja 194 frttól 325 frtig, 300 vágótehén, párja 145 frttól 274 frtig, 106 fejőstehén, drbja 80 frttól 168 frtig, 96 bival, párja 159 frttól 235 frtig, 656 borju, darabja 13 frttól 28 frtig, 89 bárány, párja 4 frt 50 krtól 8 frtig.

Bécs, máj. 11. (Messing-testvérek távirati jelentése az «Egyetértés» részére.) *St-marxi szuró marhavásár.* Felhozatal 3703 darab *borju*, 1214 élő és 345 darab leszurt *sertés*, 134 leszurt s 2762 élő *juh* és 1421 drb *bárány*. Általán a pár nap óta tartósan hüvös időjárás következtében leszurt árura élénkebb volt a kereslet és leszurt borju ára 1—2 krral, leszurt sertésé szintén 1—2 krral javult. Élő sertés keddhez képest változatlan. Juhok a kedvezőbb párisi jelentések következtében szilárdabb irányt követtek, de az árak nagyon kevéssé változtak. — Jegyzünk: leszurt borjuért 38—54 (56) frtot, élő borjuért 34—46 frtot, élő sertésért 42—58 frtot, leszurt sertésért 50—58 frtot, leszurt juhokért 50—60 frtért, élő nyirott juhokért 40—56 frtot 100 kilókint. Kiviteli juhok élve, páronkint és nyirva 20—30 (38) frt; egy tétel silány juhokért páronkint 13—18 frtot; bárányok páronkint 5—12 frtért.

Páris, (La Villette), máj. 8. A vásárra felhajtatott 3431 db ökör és 24,218 db juh. Az üzlet a nagy felhozatal folytán igen lanyha, az ökrök ára darabonkint 15—20 frankkal, a juhoké 1—2 frankkal csökkent. Jegyeznek: ökrök ára 62—84 centimes, juhokért átlagosan 80—1 frk 3 centimesig. Különlegesen magyar juhokért (4912 db) 92—98 centimes ½ kilója után. 360 db ökör és 3200 db juh eladatlan maradt,

Szesz.

Prága, máj. 8. E héten igen élénk vételkedv kiséretében nyilt meg a szesz-üzlet, de a tulajdonosok most sem szakitottak tartózkodó maguktartásával s igy történt, hogy ma az igen nagy kereslettel szemben a kinálat fölöttébb csekély volt. Ennek természetes következménye az árak emelkedése volt, melyek nemcsak névlegesek voltak, hanem le is fizettettek. Nyers szesz 31.75—32 frttal köttetett, szorpáru 31.50—31⅝ s finomitott 33.25—33.50 frton Prága, tranzito 10,000 liter százalék.

A vaspiaczról.

A vasüzletbeli viszonyok Ausztria-Magyarországon általában nem igen változtak. Nehéz czikkek iránt a piacz nem mutat nagy érdeklődést s különösen a rudvas és a nyers vas van elhanyagolva. A jegyzések e czikkben mindamellett is meglehetős szilárdságról tanuskodnak, minek oka első sorban az, mert a vasmüvek korábbi szerződésekből eredő kötelezettségeiknek még nem egészen feleltek meg s igy eddigelé munkájok is volt. A szilárd hangulat remélhetőleg a lanyhább hónapok alatt s meg fog maradni, habár forgalmi redukczióknak kellene is beállniok. Bécsben jegyeznek: rudvasért 11.50—12.50, 100 kilónkint, azonban egyes kereskedők olcsóbb ajánlatokat is tesznek. Bécsben egy konzorcium vashengermü alapitását szándékolja, mely csupán ócska vasat dolgozna fel. Nyers vas után a kereslet csekély, de az irány nagyon szilárd. Jegyzések: stájer vas 53—54 frt, stájer öntött vas 55—56, magyar és cseh 45—46. Épitkezési vasanyagokban a forgalom élénk. A kőszénpiacz nagyon nyugodt s mindenütt az árukészlet tulhalmozottsága észlelhető. Csupán északi Csehország munkaszünetelő kerületeiben érezhető a tüzelő anyagnak némi hiánya. Az árak ingadozók.

Németország vaspiaczain a forgalom — eltekintve egyes tavaszi czikkektől és korábbi megrendelésekben alapuló szállitásoktól — nem fölötte élénk. A kinálat ugyan ma még nem sürgős, de a termelők egy nagy része készséggel tenne engedményeket uj kötéseknél. — Ez idő szerint az épitkezési és vasutépitési vas-áruczikkek keresete első sorban emlitendő, főképen kapcsok, tengelyek, rudak, vasoszlopok stb. vannak forgalomban. A rudvas irányzata folytonosan nyugodt s kevés a remény, hogy ebben élénkebb hangulat fog kifejlődni. Rudvasért Felső-Sziléziában tonnánkint 135—137 m. jegyeztetett. — A vasmüveknek nyersvasban még most van dolguk, mintfhogy azonban elfoglaltatásuk a második félévre még nincs biztositva, ennélfogva az árak hanyatlanak. Felső-Sziléziában jegyeznek: kavart vasért 63—65 m. tonnánkint. A szénpiacz nagyon nyugodt, minthogy az ipar szükséglete kevesbült. — Az árak hajlandóságot mutatnak a hanyatlásra, sőt e hanyatlás részben már meg is valósult.

Angolország vaspiacza folytonosan esik. A termelők ugyan mindent elkövetnek, hogy az árakat az eddigi szinvonalon vagy legalább ahoz közel tartsák, minthogy azonban a kereskedők, kik még mindig nagyobb mennyiségü áru felett rendelkeznek, áraikat leszállitották, ők is kénytelenek hasonlót cselekedni. A csekély kivitel fölötte érezhető s alig várható egyhamar javulás. Öntődei nyers vasáruért Middlesboroughban 42 sh.—42 sh. 10 d. jegyeznek. A glasgowi piacz élettelen. Hematit nyersvas tovább hanyatlott, ugy, hogy a legjobb hematit vasért 54 sh. 6 d. fizetnek. Kész vasban a kereslet lanyha, Lancashire, Cleveland és Skótország hanyatlást mutat; jegyeznek általában rudvasért 6.8—6.15 font sterlinget, hajólemezért 7—7.10 ft. st. tonnánkint. Az aczél iránya kielégitő.

Pamut és czérna.

Prága, máj. 8. A mult héten keletindiai pamutban az üzlet igen élénk volt, mert e czikk ára bár szilárd, de az amerikai pamuténál mégis sokkal alacsonyabb volt. — Cseh szövőgyárosok több száz bál «Good Dsollerah»-t vásároltak 5 1/16—5 3/32 dollárjával; a többi fajok jegyzései a következők: «Good Dharwar» 5 11/16 dollár és «Good Fair Dharwar» 5¼ dollár. New-Yorkban az irányzat a mult héten változatlanul szilárd maradt. A czérna árak e szerint alakultak, a finom minőségü czérna folytonosan igen drága, mig a kevésbé finom aránylag olcsóbb s igy nagyon keresett. — Osztrák szövőgyárosok termelvényei a 20-as számban 49—51 frton keltek, a 30 számban pedig 60 frton angolfontonkint. Északi Csehországban a takácsoknak még meglehetős nagy fonálkészletők van s igy e czikkből most csak keveset vásárolnak.

Vidéki üzlet.

Nagy-Kanizsa, máj. 7. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Az üzleti forgalom nálunk jelenleg teljes pangást jelez; áruhiánynyal vételkedvtelenség is jár, és igy a forgalom a legszükebb korlátokra van szoritva. Buzában még meglehetős készletekkel rendelkezünk; de vevő nem jelentkezvén, a szállitásra kerülő tételek számba sem vehetők és az árak csak nehezen birják magukat tartani. Rozsban a tudakozódás nagyon élénk; készletek azonban kimerülvék, még a helyi fogyasztás szükségletét sem fedezik. Tengeriben még igénytelen müveletek jöttek létre; e czikk nagyobb mérvü sikeréhez nincs különös bizalom, mert kukoriczanemeink az idén sok kivánni valót engednek; a száradás nem haladott annyira még most sem, hogy készleteink nagyobb része kivitelképessé vált volna. *Árpa* és *zabban* szintén üzlettelenség uralkodik. Mai jegyzésünk: *buza* 75 kgr. sulyu 11.50 frt, 76—77 kgr. sulyu 11.60—11.65 frt, *tengeri* 7.90 frt, *zab* 8 frt, *árpa* minőség szerint 7.50—7.75 frt.

O-Kanizsa, máj. 8. (Az «Egyetértés» tudósitása). A gabonaüzlet szilárd árak mellett élénk, jegyzünk: buza 11.40—11.50, tengeri 6.60, árpa 7.20—7.30, zab 7.20—7.30, paszuly 8.—9.20 mmkint.

IPARÜGYEK.

— **Fővárosi robbantószergyár**. A *Lederer* Sándor és *Jaulusz* urak által a főváros közelében fölállitott «Carboisotine»-robbantószergyárban a végleges gyártási engedély kiadhatása czéljából a belügyminiszterium által elrendelt szakértői szemle, f. hó 10-én lőn megtartva. A bizottság *Rózsa* Péter tanácsjegyző vezetése alatt a főorvos, főmérnök, tüzoltó-főfelügyelő, fővárosi vegyész, és főkapitánysági képviselőből, továbbá *Bobula* János épitész, mint középitési bizottmányi tagból és a mérnöki hivatal magánépitészeti és gépészeti osztályainak képviselőiből, nemkülönben a X. kerületi iparhatóságot képviselő jegyző és kerületi helyettes elöljáróból állt. A bizottság feladata volt a gyárat tüzetes vizsgálat alá venni, annak megállapitása végett, vajjon a gyártelep berendezése a tüzbiztonsági és épitészrendőri tekinteteknek általában megfelel-e, másrészt pedig megtartattak-e azon feltételek, melyeket a berendezés és gyártási eljárás tárgyában a belügyminiszterium, nemkülönben az iparhatóság megállapitottak. A szemle ennélfogva kiterjedt nem csak a telep összes épületeinek s az azokban létező berendezések tüzetes megvizsgálására, hanem magára a gyártási eljárásra is. Ezen felette érdekes eljárás a bizottság teljes megelégedésére lőn megejtve, mert a megszabott feltételek szigoruan teljesitve lettek, s az igazgató Guttmann Oszkár által gőzerőre berendezett, valamint a biztonság fokozására szolgáló különböző gépi felszerelvénynyel ellátott gyár a jelenlevőknél azon osztatlan meggyőződést szülte, hogy a «Carboisotine» gyártás — tekintettel az itt alkalmazott készülékekre és az egyes gyári berendezésre, teljesen veszély nélkül fog eszközöltetni. A vizsgálat részleteiből helyszüke miatt csak a sikerült próbagyártást emeljük még ki, melynél a főkatlanoknak nyilt tüz mellőzésével — gőzzel való fütése s a hévfokot szabályozó készülékek, a mechanika ujabb vivmányairól tettek tanuságot, melyek segélyével minden gyuladási veszély biztosan elhárítva lőn. Az eddigi tapasztalatok alapján tehát mondhatjuk, hogy a főváros egy hézagpótló gyárteleppel gazdagodott, mely különben iparczéloknál s különösen a bányászat terén fontos szerepre van hivatva. Hogy pedig a gyár hivatásának és föladatának meg fog felelni, arra nézve biztositékot nyujt, egyrészt a tulajdonosok jó hirneve, másrészt az igazgató *Guttmann* Oszkárnak kiváló szakértelme és e téren való avatottsága. Guttmann ur e téren külföldön is hosszabb ideig működött és fiatal kora daczára oly szaktekintélyre tett szert, hogy a hazai ipar számára való acquirálása iparunkra nézve határozott nyereségnek tekinthető.

— **A késmárki müszövő-iskolában** május 1-én nyilt meg az uj iskolai év. Naponta, mint eddig, ugy ezután is 8 órán át tanitanak; a növendékek száma 9, kik közül négy késmárki, négy a Szepesség más vidékéről és egy Erdélyből való. Eperjesről és Kisszebenről a városi hatóság kérelmére még 5—5 növendék fog az állam költségén ez iskolában oktatást nyerni. A mult évben kiképzett növendék valamennyien el vannak foglalva és pedig egy B.-Csabán, mint szövő-ipari tanitó, kettő mint posztókészitő Késmárkon, kettő mint vászonszövő Podolinban, és egy ugyanily minőségben Liptó-Szent-Miklóson. Az iskola különben ez évben uj tanerővel is gyarapodott. — A késmárki vászonfehéritő-intézet, mint nekünk irják, teljesen el van foglalva s most már rendszeresen müködik.

— **A soproni ipariskolának** legközelebb megtartott zárvizsgálatairól, illetőleg annak eredményeiről az ottani lapban egy polgár a következő figyelemre méltó megjegyzéseket közli: A mi a vizsgálat eredményét illeti, ugy elég csak általánosságban megjegyeznem, hogy a mult évekhez képest fokozatos haladás mutatkozik, mi az iskola életrevalóságáról tesz tanuságot. Nagyon örvendetes, hogy a tanulók a magyar nyelv gyakorlati elsajátitásában megelégedésünkre haladtak; az ügyiratok magyar fogalmazásában kellő jártasságot tanusitottak s a történet kiválóbb mozzanatait magyarul is képesek elbeszélni. E magyar nyelv és a nemzeti történet iránt való rokonszenv, szeretet ébresztése legyen is egyik főczélja az iparos tanulók oktatásának. — A vizsgálat 3 óráig tartott, mely idő alatt a jelenlevők meggyőződhettek, hogy az egyes tantárgyakban való eredmény — természetesen a tanitás elé gördülő akadályokhoz viszonyitva — egészen kielégitő volt. A soproni iparos osztály csak örülhet ezen iskola fenállásának s amennyiben Sopron e tekintetben is megelőzte Magyarország sok városát (mert ipariskola ritka helyen van) büszke is lehet reá. A vizsgálat az egyesület elnökének, Flandorffer Henrik urnak és Salamin Leo igazgatónak alkalmi buzdító beszédeivel ért véget, mi közben az egyesület részéről adott 5 és a kömüves stb. urak részéről felajánlott két jutalom a legszorgalmasabb tanulóknak kiosztatott. Legyen közös óhajunk, hogy az ipariskola virágzásnak induljon; mert meg lehetünk győzödve, hogy a helybeli iparosok müvelődésének és magyarosodásának ez leend egyik fő tényezője.

— **Az országos iparegyesület** malomipari szakosztálya, holnap délután 6 órakor az iparegyesület helyiségében (Ferencziek bazára) ülést tart, melyen a munkaprogrammot fogják megállapitani. Ugyanez időben tart ülést ugyanott (az igazg. teremben) az egyesület *iparszakoktatási* bizottsága több függőben levő fontos ügy végleges elintézése tárgyában.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A barsmegyei gazdasági egylet** ez évi május hó 18-án délután 2 órakor Aranyos-Maróthon, a nagyvendéglőben évnegyedes rendes közgyülését tartja. Tárgyak: I. Az 1881. évi számadások beterjesztése. II. Az aranyos-maróthi árverésen el nem adott kilencz darab mariahofi bika-borja; — s a földmivelési miniszter által engedélyezett hat darab Romaszkán-féle tenyészkos feletti további intézkedés. III. A gyümölcsfatenyésztés tárgyában kiküldött bizottság által tett inditványra vonatkozó további határozat. IV. Folyó ügyek. V. Inditványok.

* **A bácsmegyei gazd. egylet** által e hó végén Zomborban rendezendő *állat- és gépkiállitásra*, mint velünk a titkári hivatal tudatja, bejelentések várakozáson felül történtek, s a kiállitás előre is sikerültnek jelezhető. A palánkai ekeversenyről hozott tudósitásról pótlólag megemlitjük, hogy *Kohn* Adolf földbirtokos is jury tag volt, sőt ő a versenyhez saját igavonó fogatait dijtalanul átengedte.

* **Cséplés-próba amerikai, angol és magyar gőzcséplőgépekkel** czim alatt lapunk mult számában ugyan e helyen megjelent közleményben tévesen 18 kévéről volt emlités téve, holott mindegyik gépen 54 kévét csépeltek ki; a midőn ezt helyreigazitjuk, egyuttal a következőkkel pótoljuk tegnapi tudósitásunkat: Végül a J. A. Pitts buffalói gépgyárában készült amerikai cséplőgép állittatott munkába, melyet egy 3 lóerejü kis lokomobil hajtott. Ez amerikai cséplőgép egész szerkezetére nézve lényegesen eltér az angol rendszerü gépektől. Dobja nem verőléczes, de szöges, az egész gép hosszában végig terjed a fogazott faléczekből álló szalma- és törekrázó, oldalán egy elevátor van, mely a szalmarázón és rostán áthullott kalászokat ismét a dobhoz viszi. A gép igen egyszerü szerkezetü szalmaemelővel is el van látva. A szemet nem osztályozza, valamint a töveket sem választja el a szalmától. A próba e géppel — daczára annak, hogy az illetők a kezelésébe még nem gyakorolhatták be magukat — igen jól sikerült, s a jelenvoltak egyetértőleg konstatálták a gép tiszta munkáját. Összefoglalva röviden a csépléspróba eredményét, konstatálhatjuk, hogy az minden tekintetben sikerültnek mondható s meggyőzött a bemutatott gépek kitünőségéről, de meggyőzött különösen arról, hogy a magyar államvasutak gépgyárában készült cséplőgép sikerrel mérkőzik a legjobb angol gőzcséplőkkel. A mi pedig az amerikai gőzcséplőgépet illeti, erre nézve konstatálhatjuk, hogy ez főleg oly helyeken, a hol a mag osztályozására s a szalma és törek különválasztására sulyt nem fektetnek, hanem az egyszerü szerkezetet, a könnyü szállitást és kezelést s a munkaképességet ennek főléje helyezik, ott ez amerikai cséplőgép előnynyel alkalmazható.

* **Növények bevitele Szerbiába**. A szerb kir. pénzügyministerium a fillokszera behurczolásának megakadályozása czéljából az osztrák-magyar monarchia, valamint az elfoglalt tartományok területéről származó mindennemü növényeknek és kerti terményeknek Szerbiába való bevitelét eltiltotta. E rendeletet közbevetett felszólalás folytán a szerb királyi pénzügyminiszter visszavonta, csupán a szőlőre és ennek alkatrészeire s a szőlőmiveléshez használt eszközökre nézve addig is fennállott tilalom maradt érvényben.

* **Tenyészjuhok mérsékelt szállitási dijtétele.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. ministérium által közhirré tételik, hogy mindazon tenyészjuhszállitmányoknál, melyek a nevezett minisztérium rendeletéből vagy közvetitése mellett, az általa kiadandó külön igazo ványok mellett történnek, az összes hazai vasutakon mérsékelt szállitási dijtétel fog alkalmaztatni, mely darabonkint és kilométerenkint 0·26 krajczárban állapittatott meg, melyhez még a szállitási adó hozzá számittatik.

* **Ménes-anyag és tenyészmarha-állomány évi osztályozása.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium a következő felhivást intézte az összes magyarországi lótenyész-bizottmányok elnökeihez: A magyar kir. állami ménesintézetek ménesanyaga, nemkülönben tenyészmarha-állományának szokásos évi osztályozása ez idén a következő sorrendben és határidőkben fog az országos lótenyésztési ügyek vezetője által eszközöltetni, u. m.: Bábolnán: (érkezés Nagy-Igmándra május hó 31-én déli 1 órakor) kezdetét veszi máj. 31-én délután 4 órakor s folytattatik junius hó 1., 2., 3. és 4-én délig. Kisbéren: (érkezés Bábolnáról jun. hó 4-kén este, esetleg jun. hó 5-én a vasuton éjfélután 2 órakor) osztályozás leend junius 5., 6., 7., 8. és 9-én délig. Mezőhegyesen: (érkezés a vasuton Orosházára jun. hó 12-én d. u. 5 órakor) 13-án reggeltől kezdve tart az osztályozás 20-án délig; végre Fogarason; és pedig: Lupsán junius hó 28-án, Veniczén 29-én, Alsó-Szombatfalván 30-án és julius 1-én, végül julius hó 2-án Ucsán eszközöltetik az osztályozás. (Érkezés Kőhalom Homorodra vasuttal jun. hó 28-án d. u. 1 és fél órakor.) A lótenyésztésügyi osztály örömmel veendi, ha a fenti alkalmakkor a megyei lótenyész-bizottmányok elnökei, valamint az ügy iránt érdeklődő bizottmányi tagok, valamint magántenyésztők is az állami méneseket jelenlétükkel megtisztelik s arra kéri a tisztelt elnök urakat, hogy e meghivást köröztetvén, az ezt elfogadó urak neveit azon ménesintézettel, hol megjelenni szándékoznak, az érkezés előtt már legalább 3—4 nappal előbb közölni sziveskedjenek azon czélból, hogy az illető ménesintézet a vendégek szállitása és elhelyezése iránt magát eleve tájékozhassa s a kellő intézkedéseket ehhez képest megtehesse.

A vetések állásáról.

Uj-Kécske, máj. 9. (Az «Egyetértés» tudósitása.) E hó 8-án este fél hét órakor erős szél és mennydörgéssel mintegy fél óráig tartó jégesőnk volt, mely községünk határának nagy részében a vetésekben és szőlőkben nagy károkat okozott, némely gazda őszi, különösen rozs vetését teljesen megsemmisitette.

H.-Hadház, máj. 10. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Végre az annyira óhajtott eső megérkezett, két napig kielégitő mértékben esett, mi a már nagyon szomjas vetésekre valódi áldásnak tekinthető. A dohányültetés már mindenütt kezdetét vette. Jelenlegi időjárásunk hüvös és szeles.

Verpelét, máj. 10. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A várva várt esőt végre hétfőn este felé megkaptuk. Az eső ugyan nagy zivatarral köszöntött be, de kárt épen nem tett. Tegnap (kedden) délelőtt még mindig esett. Az őszi vetések eddig is igen szépek voltak, a tavasziakra igen jó hatással volt az eső. A gazdák teljesen meg vannak elégedve a vetések állásával. A szőlő, melyről áprilban azt hittük, hogy kárt szenvedett, szintén reménynyel kecsegtet. A kukoriczát már kapálják. A dohánypalántát szintén kiültetik már.

Liptó-Szent-Miklós, máj. 9. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Tegnap végre egy jó meleg esővel áldattunk meg, melyre igen nagy szükség volt, mert terményeink érezni kezdték a szárazságot. Őszi vetéseink kitünően állanak, tavasziak szépen kikeltek. A burgonyarakást bevégeztük nagyobbára.

P.-Pél, máj. 9. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Ma több órán tartó esőnk van, az ég el van borulva s igy reményünk lehet, hogy ma egész nap fog esni. Az eső nagyon szükséges volt, mert már a nyolcz napig tartó meleg szél és a juniusi melegséghez hasonló meleg nagyon kiszáritotta a földeket, ugy, hogy e rendellenes időjárás, mi eddig volt, annyiban ártott mindennek, hogy nagyon ritkák lettek a vetések, különösen pedig az árpa. Mindazonáltal e mai eső jótékonyan hatott, habár kissé későn, mert takarmányunk kevés lesz, a zabos bükköny nem jól kelt ki, here és luczerna a fagytól sokat szenvedtek, különösen az utóbbi, baltaczimnek azonban nem ártott. A répa szintén rosszul kelt ki, a mi kikelt, azt a balha ette meg, ugy, hogy most is ujra kell azt vetni, a mi már későn van és ha az időjárás nem kedvez, akkor kevés répánk lesz. A kukoriczák nagyon szépen keltek ki. Az ugarolást már elkezdtük s meglehetős jó szántás esik. Ökreink zöld takarmányt — rozsot — kapnak eledelül, gulyabeli marhának s juhnak nagyon jó legelőjük van. Rétjeinknek is jót tett az eső, mert már kezdett a fü vénülni s sárgulni s e miatt gyenge szénatermés lesz. Hőmérték nappal 10·5° R., éjjel 6·7° R, Légsulymérő 737 m/m. (= 28"). Gyenge északi szél.

Szombathely, máj. 10. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Hetivásáraink élénksége itt is mindig jobban-jobban csökken, az elsőrendü *árpából* való behozatal már egészen megszünt, az alábbvalóak nagyon jó keresetnek örvendenek, *zab* helyi szükség következtében drágán vétetik, daczára, hogy a *bécsi* ár 8·40—8·45. *Repczében* és uj buzában már nehány kötés jött létre, repcze aug., buza augusztus—szeptember hóban szállitva. Köttetett: repcze 12 frt mm., uj buza 10 frt mm, Gabnaárak: buza 75—76 kl. 11·40—11·60, 77—79 kl. 11·70—11·90, 12·15; rozs: prima 8·60—8·70, közép 8·35—8·50, alábbvaló 8; árpa: közép: 7·30—7·35, etető 7·25; zab: fehér 8·25—8·30, sárgás 8—8·05; hajdina 5—6.

Szentmárton (Szatmár), máj. 10. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Az ápril 28. és 29-ki jótékony eső után, *május* elsőjén reggel szokatlan nagy köddel, később gyönyörü, csendes, derült tiszta idővel köszöntött be, mintha maga az ég ünnepet szentelt volna a természetben. Szebb és kellemesb májust — mint a minő volt 1—9-ig — óhajtani, vagy képzelni sem lehet. Azonban máj. 9-én délután 1 és 2 óra közt délnyugotról, Szatmár és Pálfalva felől hirtelen vészes felleg tornyosult össze a vidékünkön és rendkivüli villámlás, mennydörgés és vihar kiséretében mintegy 10 perczig mogyoró nagyságu sürü jégeső esett, mely a földet egészen elboritá, a fák ágait összetördelte, a növények leveleit meghasgatta. A virágzó repczében, fejét kihányt gabnában, szőlőhajtásban némi kárt tett. Szerencse, hogy a jég sürü esővel jött, mert ha magában esett volna, sokkal több kárt tett volna! Csak ezután több elemi csapás ne lenne, hogy egészen tönkre ne tenné a szegény földmives osztály reményét, a gazdag aratásra való kilátást. Midőn e sorokat irom, déli szél dühöng, a nap ki-ki buvik a barnás szürke vészes fellegek

közül, melyek összetornyosultan ujabb elemi csapással fenyegetik a láthatárt, az évi termést vagy kilátást. Különben mind az őszi, mind a tavaszi vetés szép, örvendetes aratással kecsegtetne bennünket, ha több és nagyobb elemi csapás meg nem semmisitené aratás felőli reményünket! — A tengeri többnyire el van vetve, s kikelve kapálásra vár. Gyümölcs az ápr. fagy, — széna az eddigi szárazság miatt az idén kevés leend.

Sárköz-Ujlak, máj. 10. (Az «Egyetértés» tudósitása). A repcze a mult heti esőtlen időben nagyon sokat szenvedett a balhától, mert a balha többnyire a fakadni induló bimbót pusztitotta el. Csövek még csak nagy ritkán láthatók. Az a kevés remény, mit eddig a repczéhez kötöttünk, megdőlt, alig számithatunk többre ¼—⅕ termésnél. A tengeri javában kél, sok helyt a korábbi vetések kikeltek, de van még sok mi földben van. Május 8-án este kevés viharnál jó esőnk jött, mi 9-én szakaszonkint egész nap tartott, sőt délután 3 óra tájban apró de sürü jég is volt, mi a repczében némi kárt okozott. Az eső jó hatással volt mind a kalászos, mind a kapás növényekre, valamint a takarmánynövényeknek is használt. Ma a fagyos szentek előpostájául, hideg szél fuj.

Szántód, máj. 10. (Az «Egyetértés» tudósitása). Tegnapelőtt este, folytatólag tegnap délig, csendes, meleg esőnk volt, mely a vetésekre nézve, már csakugyan nagyon szükségeltetett. De épen, mint az utolsó esőnk után, melyről sürgönyileg tettünk jelentést, ugy jelenleg is tegnap dél óta folyton zúg-búg a hideg szél és főkép ma reggel oly hideg volt a légmérséklet, hogy már csakugyan a fagytól lehetett tartani, mi különben még mindig beállhat, mihelyt csak a szél lecsillapul. A vetések állása mindeddig még nagyon kielégitő, de mindamellett egy tartósb eső és utána mérsékelt időjárás nagy előny volna.

—

* **A vetések állása Francziaországban.** A marseillei konzul április havi jelentése. E hónap első felében, mint mindenütt, ugy Francziaország déli részében is igen sok panasz volt a kedvezőtlen időjárás miatt hallható. Ambár nem könnyü a különböző vidékről beérkező s egymásnak gyakran ellentmondó jelentések alapján, a vetések jelenlegi állására, ugyszintén a bor- és gyümölcstermés jövőjére nézve itélni, noha az iránt még sem lehet kétség, hogy az időjárásnak oly hirtelen változása a buza-, árpa- és tengeri vetésnek helyenkint némileg ártott, általában pedig a növényzet fejlődésére akadályozólag hatott, mely utóbbi körülmény, a májusi fagyok lehetőségét figyelembe véve, tulajdonképen kedvezőtlennek nem mondható. A takarmányok közül a lóhere leginkább szenvedett. Bab és borsó, a mennyiben előhaladtabb állapotban volt, sok lehullott. Burgonya csupán a fejlődésben maradt vissza. A szőlőtőke korai hajtásai megperzselődtek, de remélhető, hogy az ujból kihajt. Jelentékeny a kár a magvas gyümölcsökben, melyek bár a virágzáson tul jártak, de a fejlésben levő gyümölcskék még sokkal gyengébbek voltak, hogy különösen az éjszak felé nem fedett helyeken ellentállani tudtak volna az időjárás viszontagságainak. Egerektől és férgektől az idén hihetőleg a szokottnál kevesebb kár fogja érni a mezőket és kerteket. A hónap utolsó harmada bővelkedett zivatarokban és záporokban, de szerencsére, ezek nem voltak jéggel vegyesek. A tavaszi vetések, ha nem is buják, de jó eredményt igérők.

NAPIREND: Május 12-én.

Naptár: Péntek. Róm. kath.: Pongrácz. — Prot.: Pongrácz. — Görög-orosz: (ápr. 30.) Jakab apostol. — Zsidó: (ijár 23.) Böjt, Gaza emlékére. — Nap kel 4 ó. 31 p., nyug. 7 ó. 22 p. Hold kel 1 ó. 38 p. reggel, nyug. 1 ó. 55 p. d. u.
Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4.
A horvát-szlavon-dalmát miniszter fogad délelőtt 10-től d. u. 2 óráig.
Az orsz. magyar iparegyesület iparszakoktatási bizottságának ülése d. u. 4 órakor.
Gaetannia Frigeri énekesnő hangversenye 7½ órakor a zenekedvelők termében.
Képárucsarnok a sugáruti műcsarnokban d. e 9-től d. u. 5-ig. Belépti dij 10 kr.
Az orsz. könyvészeti kiállitás az akadémia palotájában d. e. 10-től d. u. 5-ig. Belépti dij 30 kr.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig
Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Muzeumban: régiségtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Margitszigetre hajó indul fél óránkint.
Császárfürdőbe hajó indul óránkint.
Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap máj. 11-ki számából.

Árverések a fővárosban. Almássy Zsigmond 2500 frtra becs. ingatl. junius 7 (torony-utcza 1). Dely Mária 338 frtra becs. ingóságai május 25 (kerepesi ut 46). Schubert Dávid 669 frtra becs. ingóságai május 24 (nagymező-utcza 47).

Árverések a vidéken. Jank Miklós 350 frtra becs. ingatl. junius 7 Vajka (Somorja). Nagy Mihály 2238 frtra becsült ingatl. aug. 7 Kecskemét. B. Szentkereszti Zsigmond 1500 frtra becs. ingatl. julius 15 Csiktusnád (Csik-Szereda). Marton Jónás 1497 frtra becs. ingatl. jun. 21 Kiskomárom (N.-Kanizsa). Krizsán János 2408frtra becs. ingatl. aug. 22 Vedrőd (Nagyszombat). Bocskos Lajos 700 frtra becs. ingatl. junius 7 Gércze (Szombathely). Gábler Tamás 1500 frtra becs. ingatl. május 22 Győrsziget (Győr). Szabó Balázs 361 frtra becs. ingatl. jun. 5 Jóka (Somorja). Malagurszky Lukács 700 frtra becs. ingóságai május 24 Szabadka. Zsurka Jocza 509 frtra becs. ingatl. május 31 Lugos. Kertész Gyula 2600 frtra becs. ingóságai május 23 Homrogd (Szikszó). Reiner Zsigmond 2052 frtra becs. ingatl. május 22 Tisza-Abád (Karczag).

Csődhirdetmények. Rosenfeld Mór budapesti lakos ellen, bej. junius 24. Csődbiztos: Végh János tvszéki biró, tömeggondnok: Rexa Pál ügyvéd. Koron Sándor nyitrai lakos ellen, bej. május 23. Csődbiztos: Szále István tvszéki biró, tömeggondnok: Crausz István ügyvéd.

Pályázatok. A kolozsvári kir. adófelügyelőnél számgyakornoki, — Matheóczon, Keczer-Peklében (Sárosm.) postamesteri, — Hunyadmegyében állatorvosi, — a szathmári pénzügyigazgatóságnál szolgai, — a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál VI. oszt. adótiszti, — a budapesti IV. ker. kir. jbiróságnál albirói, — Ipolyságon jegyzői átlomásokra.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Angol királynő szálloda.
Br. Vay B. főispán Szabolcs.
Gr. Esterházy K. birt. Kolozsvár.
Gr. Almásy K. birt Kétegyház.
Stein A. birtokos Kaposvár.
Biedermann E. aranymüv. Bécs.
Fischer E. kereskedő Bécs.
Weisz S. kereskedő Bécs.
Hampel A. kereskedő Bécs.
Grünwald S. kereskedő Bécs.
Schmidt F. kereskedő Bécs.
Pinkasz M. kereskedő Bécs.
Müller H. kereskedő Bécs.
Pollák E. kereskedő Prága.
Katz A. kereskedő Boroszló.
Bauer F. kereskedő Brünn.
Klein A. kereskedő Gyoma.
Struneo kereskedő Brüsszel.

Arany sas szálloda.
Világhy M. földbirt. P.-Söreg.
Világhy Gy. földbirt. P.-Söreg.
Dessewffy E. szolgabiró N.-Káta.
Kuthy E. orvost. és neje Makó.
Dessewffy O. földbirt. Vanyarcz.
Beöthy L. főispán Heves.
Pilisy B. földb. és neje T.-Csáp.
Mikulka Gy. apát Korpona.
Okolicsányi Gy. fldb. T.-Füred.
Plachy B. tanfelügy. Korpona.
Szarka M. biztos Csongrád.
Császy Gy. kir. jző H.-Szoboszló.
Szilágyi L. állom.-f. M.-Kövesd.
Schalkhház S. mzó Esztergom.

Európa szálloda.
Primrose ezr., ang. követ Bécs.
Br. Brusch kamarai tag Berlin.
Guttmann A. serfőző N.-Várad.
Szabó P. kereskedő K.-Várda.
Kuffler H. kereskedő Bécs.
Recht S. kereskedő Bécs.
Brandsteiner M. kdő Szerajevó.
Szabó Pálné kereskedő K.-Várda.
Kis L.-né kereskedő Kis-Várda.

Fehér hattyu szálloda.
Szücs M. birtokos Fényszaru.
Bereczky J. birtokos Tass.
Bardossy G.-né birtokos Piskolcz.
Farkas H.-né magánzó Baja.
Lang J. kereskedő Tolcsva.
Mahotschek F. kdő Drankova.

Fehér ló szálloda.
Técsi J. ügyv. H.-M.-Vásárhely.
Bernolák N. ügyv. R.-Szombat.
Szeiner G. ügyvéd Bécs.
Weisz A. marhakdő Eperjes.
Hütter B. marhakdő Segesvár.
Reiszner A. utazó München.
Bohánszki H. mzó Lemberg.
Reichl P. kereskedő Apatin.
Bleuer A. kereskedő Kóka.
Füredi J. kereskedő Gyöngyös.
Nagy L. kereskedő B.-Gyarmat.
Bleuer M. kereskedő Süll.
Adamcsik J. iparos Kassa.
Pálka Gy. iparos Szarvas.
Boos M. iparos Szentes.

Holzwarth-Frohner száll.
Tomatschek J. földbirt. Szered.
Szumrak E. gyáros Losoncz.
Haramitz S. ép. vál. Kolozsvár.
Sajó-Szentpétery B. N.-Körös.
Leitner L. keresk. Szt-Gotthardt.
Beck J. kereskedő Békés.
Kotányi S. hivatalnok Miskolcz.
Dworschák N. kdő Freiwald.
Schertlin G. mérnök Ercsi.
Frankl H. kereskedő Bécs.
Blau S. kereskedő Olmütz.
Klein A. kereskedő Pless.

Hungária szálloda.
Krajcsik J. püspök Nyitra.
Konkoly B. birtokos Komárom.
Angloda F. magánzó Madrid.
Völkner K. mérnök Bécs.
Mandl F. mérnök M.-Sziget.
Lesquoy L. mérn. Virton (belga).
Dupont K. mérnök Luxenburg.
März S. mérnök Bécs.
Dr. Bernhard F. orvos Baja.
Wittinger S. épitész Tolna.
Trifunácz M. ügyvéd N.-Kikinda.
Baumgarten M. kereskedő Bécs.
Kornblüh L. kereskedő Bécs.
Stifft R. kereskedő Bécs.
Wengraf K. kereskedő Brünn.
Warga K. kereskedő Villány.
Burianek F. keresk. Frankfurt.
Gehorsam V. kdő Reichenberg.

István főhg. szálloda.
Forster B. honv.-örn. Veszprém.
Dr. Krahl T. urnő Szabadka.
Fischer T. cs. k. hadn. Karánsebes.
Incze J. birtokos Kolozsvár.
Laim Gy. gazd. tanuló M.-Óvár.
Robicsek M. kereskedő Bécs.
Holländer M. kereskedő Szeged.
Blau S. urnő kdő neje T.-Füred.
Eckinger L. keresk. neje Eszék.
Barth K. gyáros Karlsruhe.
Widmann G. gyáros Karlsruhe.
Walzel A. hivatalnok Bécs.
Constantinovics lov. száz. Kalóz.
Westhear A. lov. század. Vaál.
Peregi M. magánzó Győr.
Angyal A. magánzó Győr.
Gábor J. kereskedő Szeged.
Eggenhofer L. hivatalnok Táth.
Dr. Smaicinowsky ezr. orv. Vaál.

London szálloda.
Foglár L. birtokos K.-Malas.
Barouszky S. mérnök Czegléd.
Guttmann K. hivatalnok Bécs.
Klein S. kereskedő Bécs.
Mezey A. kereskedő Szabadka.
Walter A. kereskedő Arad.
French J. kereskedő Chicago.
Deutsch M. kereskedő Brassó.
Mecsinszky J.-né kdő Szélakna.

Magyar király szálloda.
Gr. Lambert A. birtokos Bács.
Szluha F. birtokos Kis-Körös.
Popovics V. képviselő Ó-Becse.
Leonhard P. mérnök Villach.
Dr. Weiss M. ügyv. N.-Becskerek.
Skultéti L. igazgató tanár Győr.
Schlesinger F. kereskedő Bécs.
Lenz O. kereskedő Bécs.
Schachner R. kdő Steinmark.
Singer S. keresk. Sz.-Fehérvár.
Telheim F. kereskedő Manheim.
Angel S. kereskedő Bécs.
Fried D. kereskedő Barcs.
Kis F. szállodás Csáktornya

Nemzeti szálloda.
Br. Bánffy D. főispán Deés
Br. Mászburg J. birt. P.-Fabian.
Br. Mászburg S. birt. P.-Fabian.
Szluha J. birtokos Szt-Iván.
Jankovits A. birtokos Szt-Endre.
Vukasinovits L. képvis. Zágráb.
Varga M. plébános Moholy.
Kuhl J. ügyvéd Kalocsa.
Bogyay Ö. ügyész Győr.
Peregi M. magánzó Győr.
Eggenhoffer L. hivatalnok Tátn.
Walzel A. hivatalnok Bécs.
Widmann Gy. gyáros Karlsruhe.
Bartl K. gyáros Karlsruhe.
Eckinger L. kereskedő Eszék.
Blau S. kereskedőné T.-Füred.

Orient szálloda.
Merlach E. tőkepénzes Antwerp.
Bader L. tőkepénzes Hamburg.
Morgan T. tőkepénzes Basel.
Marton M. földbirt. Sajó-Vadna.
Csorbits K. gazdatiszt Jákfalva.
Mikolay L. ügyv. és neje Igló.
Vecsey H. földbirtokos Szabolcs.
Feiner M. vendéglős Gyöngyös.
Kocsis K. butoraszt. Gyöngyös.
Nagy A. iparos Czegléd.
Grosz J. kereskedő Arad.
Bruckner M. keresk. Debreczen.
Csugányi M. magánzónő Zsolna.

Pannonia szálloda.
Vaáry Szabó J. polg.-m. Halas.
Bay B. alispán Miskolcz.
Rakovszky J. földbirt. N.-Rahó.
Br. Laffert A. fldb. Rákos-Csaba.
Dudrovits K. vendéglősné Eger.
Rosenfeld S. marhakdő Prága.
Kultsár S. kereskedő Szentes.
Lipták J. kalapos B.-Gyarmat.
Kormos M. árvasz. üln. Szolnok.
Antonovich J. kdő Uj-Gradiska.
Károlyi J. kereskedő Ungvár.
Szibner Gy. k. hiv. Zniováralja.
Tóth B. kereskedő Szeged.
Endrényi A. kereskedő Szeged.
Szilágyi Zs. keresk. Kecskemét.

Páris szálloda.
Zota J. magánzó Temesvár.
Molnár J. gazdász Rabely.
Herczeg J. gazdász Szt-Imre.
Jakab J. ügyvéd Brassó.
Peresztes J. jegyző Bóka.
Pap O. jegyző Csány.
Magen D. borkereskedő Szered.
Schreiber T. kereskedő Wallern.
Holzer M. kereskedő Arad.
Braun F. tőzsdes Szt-Miklós.

Vadászkürt szálloda.
Gr. Széchényi J. földb. Tolna.
Br. Ziegler J. cs. k. tbnok Kassa.
Salcher T. magánzó Koland.
Meinrisch J. cs. k. ezr. Ujvidék.
Vigyázó R. földbirtokos Paks.
Jankovics Gy. földbirt. Öreglak.
Eckhard O. földbirtokos Makó.
Hanzelly N. földbirt. Komárom.
Márffy Gy. földbirtokos Somogy.
Burgmann F. fldb. Magyarország.
Hunyady J. földbirtokos Baja.
Schulz J. magánzó Bécs.
Danitz J. ügyvéd Pécs.
Hoffmann L. ügyvéd Kalocsa.
Riesberger K. igazgató Bécs.
Brodmann J. mérnök Bécs.
Varga M. pléb. Magyarország.
Forma L. földbirtokos N.-Kereki.
Mesuil A. magánzó Bécs.
Barthel A. kereskedő Hamburg.
Braunmüller G. kereskedő Bécs.

Elhaltak Budapesten 1882. május 10.

Hoffmann Alajos, 2 é. czipész fia, VIII., n.-templom-u. 30. torokgyík.
Tuma Lipót, 4 é. zenész fia, VIII., kender-u. 26. vörheny.
Norm Mihály, 1 é. napszámos fia, III., Vörösvári-u. 35. agyvizkór.
Erdélyi Karolin, 63 é. szolga neje, VII., Klauzál-u. 23. tüdővész.
Himmer Sebestyén, 62 é. hajókormányos, Szondy-u. 53. agylágyulás.
Bauer Zsigmond, 2 é. gombkötőfia, VII., Wesselényi-u. 39. bélhurut.
Hupfer Simon, 70 é. bérkocsis, VII., Rottenbiller-u. 38. béllob.
Pálinkás Mészáros Róza, 79 é. munkás özv., szegényház, tüdőlob.
Gimprich Salamon, 41 é. szabó, VI., hajós-u. 7. tüdőgümő.
Psibetek Verona, 4 é. napsz. leánya, X., Friedl-ház, hartyás toroklob.
Carlios Mihály, 31 é. napszámos X., Kalapos-ház, tüdővész.
Takács József, 54 é. napszámos, II., Szondy-u. 33. tüdővész.
Zaladek Leopoldina, 28 é. cseléd, VII., nyár-u. 33. tüdővész.
Veres Imre, 22 é. czipész, VII., Kazinczy-u. 43. agyburoklob.
Prossammer Mihály, 41 é. napszámos, IX., tüzoltó-u. 46. tüdővész.
Kovács János, 33 é. munkás, lakástalan, hagymáz.
Ziegelbauer Vilma, 1 é. vendéglős leánya, szövetség-u. 4. himlő.
Pach György, 63 é. földmives, utról, szivhüdés.
Kriston Mária, 2 é. napszámos leánya, VIII., József-u. 1. béllob.
Solyomvári Mandis János, 56 é. min. hiv. VIII. muzeum-u. 5. tüdőhüdés.
Bosonyi Károly, 2 é. czipész fia, VIII., kis stáczió-u. 11. torokgyík.
Szegedy Károly, 55 é. czipész, VIII., Sándor-u. 27. tüdőgümő.
Botki-Talatkovics Anna, 72 é. mzónő, IX., soroksári-u. 34. aggkór.
Blaschek Katalin, 52 é. napsz.-nő Holzpach-féle téglagyár, kimerülés.

NYILT-TÉR.

Igérvények TISZAI sorsjegyekre e hó 15-én tartandó huzásra **főnyeremény 100,000 frt o. é.** elárusitja 1½ frtjával és 50 kr. bélyegdijért
3876 **LUEFF M. illatszerész.**

ZILAHY könyvkereskedése (eddig váczi-utcza 12-ik szám) május hó 1-én a váczi-utczai 27-ik számu Mocsonyi-féle házba helyeztetett át. 3928

HALLEINI anyalugsó a kreutznachi anyalug tökéletes pótléka
3484 mindig friss töltésben kapható
MATTONI ÉS WILLE
cs. k. udv. szállitók *ásványviztelepükben*, **budai király-keserüforrások tulajdonosai,** Budapesten (Dianafürdő-épület).

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, május 12-én.

TARTUFFE.

Vigj. 5 felv. Irta Moliére. Forditotta Kazinczy Gábor.

Személyek:
Pernellené — Szatmáry L.-né
Orgon — Szigeti József
Elmire — Lendvayné
Damis — Mihályfi
Mariána — Márkus E.
Valére — Benedek
Cleant — Komáromy
Tartuffe — Bercsényi
Dorina — Vizváriné
Loyal — Sántha
Rendőrbiztos — Tóth

Ezt követi:

DANDIN GYÖRGY, vagy: a kijátszott férj.

Vigj. 3 felv. Irta Moliére. Forditotta Kazinczy Gábor.

Személyek:
Dandin György — Vizvári
Angelika — Molnárné
Sotenville — Szigeti Imre
Sotenville neje — Szathmáryné
Clitander — Benedek
Klaudina — Vizváriné
Lubin — Hetényi
Colin — Sántha

Kezdete 7 órakor.

Holnap, május 13-án:

MÁRTHA, vagy a richmondi vásár.

Vig opera 4 felv. Irta Fridrich. Forditotta Szerdahelyi. Zenéjét szerzette Flotow.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, május 12-én:

Először:

Orpheus a pokolban.

Operette 4 felv. Irta Hector Crémieux. Forditotta Evva Lajos. Zenéjét szerzette Jacques Offenbach.

Személyek:
Jupiter — Solymosi
Juno — Pártenyiné
Diana — Hervei H.
Venus — Berkiné
Minerva — Vidorné
Flóra — Réti Laura
Amor — Komáromi M.
Aristeus) Pluto) — Vidor
Orpheus — Kápolnai
Euridike — Pálmai Ilka
A közvélemény — Csatai Zsófi
Stix Jankó — Kassai
Mars, hadisten — Szabó
Merkur — Ujvári
Morpheus — Hatvani
Vulkán — Behumi
Saturnus — Izsó
Herkules — Kiss
Apollo — Ridegvári
Aesculap — Marton
Bacchus — Kopácsi
Hebe — Tornyai Anna

Kezdete 7½ órakor.

Holnap, május 13-án:

UGYANEZ.

IDŐJÁRÁS május 11. reggel 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése

Állomások	Légnyomás mm 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	65.4	ENY 4	+ 8.8	—	●
Besztercze	63.8	NY 5	+ 7.5	4	●
Beszterczebánya	65.0	K 5	+ 7.5	—	●
Budapest	66.7	NY 3	+ 9.8	—	●
Csáktornya	68.0	◎	+ 8.0	—	◍
Debreczen	66.3	ENY 2	+ 13.6	—	○
Eger	65.7	EK 2	+ 6.2	2	◑
Eszék	—	—	—.—	—	—
Fiume	67.7	K 1	+ 12.5	—	○
Késmárk	66.5	E 3	+ 6.9	—	●
Keszthely	68.7	NY 4	+ 9.3	1	◍
Kolozsvár	62.3	ENY 3	+ 4.6	—	◔
Magyar-Óvár	67.9	ENY 2	+ 9.8	—	◕
Mármaros-Sziget	—	—	—.—	—	—
Nagy-Enyed	63.1	EK 1	+ 10.5	—	●
Nagy-Szeben	64.5	ENY 2	+ 5.2	10	◍
Nagyvárad	65.8	E 2	+ 7.1	—	○
Orsova	64.1	◎	+ 9.0	—	○
Pancsova	66.5	E 4	+ 9.8	—	○
Selmeczbánya	67.0	ENY 6	+ 7.2	—	◑
Sopron	67.0	E 5	+ 11.8	—	◑
Szatmár-Németi	64.3	ENY 3	+ 4.9	—	◔
Szeged	66.6	ENY 1	+ 9.9	—	◔
Sepsi-Szt-György	62.5	NY 1	+ 12.0	29	◍
Szolnok	65.3	DNY 3	+ 7.4	5	○
Temesvár	65.7	DNY 2	+ 9.0	—	○
Trencsén	65.1	◎	+ 10.0	—	●
Ungvár	64.4	E 5	+ 6.0	—	◔
Zágráb	68.3	DNY 1	+ 9.6	—	◑
Bécs	68.4	ENY 4	+ 10.3	1	◍
Bregenz	72.1	EK 1	+ 11.8	—	○
Lesina	65.7	K 3	+ 14.8	—	○
Pola	68.2	E 1	+ 13.5	—	○
Prága	70.3	ENY 4	+ 7.5	1	◕

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend; ○ = tiszta, derült; ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● = borult; ◍ = eső; ✳ = hóeső; ▲ = jég; ≡ = köd; ∞ = gőz; ↯ = zivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (770—772) a kontinens nyugati, a közepes légnyomás (760—761) annak keleti részében van. Mérsékelt szelekkel az idő nyugaton többnyire derült; keleten változó felhőzetü. A hőmérséklet nagyobbodott. Eső kevés, helyenkint volt.

Hazánkban: Többnyire északnyugati, részben északi és nyugati, mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet nyugaton kissé nagyobb, keleten kisebb lett; a légnyomás inkább keleten nagyobbodott. — Az idő északnyugaton többnyire derül, a nagyobb delkeleti félben változó felhőzettel helyenkint esett.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Általában közepes derült időt várhatni, délen helyenkint csekély esővel; dér éjjel csak a kárpátok vonalát fenyegeti.

Vasut-közlekedési utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvasut indóházából		ó. p.
Budapestről, Érsekujvár, Pozsony, Bécs	személyv. gyorsvon. személyv. futárvon.	9.30 este 8.30 regg. 9.20 regg. 2.10 d. u.
Bpestről, Vácz, Esztergom-Nána, Érsekujvár	vegyes v.	12.05 d. e.
Bpestről, Vácz, Esztergom-Nána	omnibusv.	5.— d. u.
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Verciorova	futárvon.	10.10 este
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Karánsebes	személyv. futárvon. személyv.	6.15 este 10.10 este 6.55 regg.
Budapestről, Czegléd, Debreczen, Miskolcz, Kassa	személyv. személyv.	6.35 este 7.30 regg.
Budapestről, Czegléd	omnibusv.	3.— d. u.
Bpestről, Czegléd, Szolnok, Püspökladány, N.-Várad, Kolozsvár, Brassó, Predeal	futárvon.	10.10 este
Bpestről, Czegléd, Szolnok, Arad, N.-Szeben, Brassó	személyv. személyv.	6.35 este 7.30 regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából		
Budapestről, Hatvan, Salgó-Tarján, Losoncz, Zólyom, Ruttka	gyorsvon. személyv. személyv.	6.34 regg. 7.31 regg. 5.40 d. u.
Bpestről, Gödöllő, Hatvan, Miskolcz, Kassa	személyv. vegyes v. gyorsvon.	7.31 regg. 8.50 este 11.— éjjel
Budapest, Rákos, Ujszász, Szolnok	vegyes v.	5.05 d. u.
A déli vasut (budai) indóházából		
Bpestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof	személyv. gyorsvon. vegyes v.	7.10 regg. 5.— d. u. 7.45 este
Budapest-Székesfehérvár	vegyes v.	2.30 d. u.

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Az osztrák államvasut indóházába		ó. p.
Bécs, Pozsony, Érsekujvár, Budapestre	futárvon. személyv. futárvon. személyv.	2.31 d. u. 5.42 d. u. 9.41 este 5.57 regg.
Érsekujvár, Esztergom-Nána, Vácz, Bpestre	vegyes v.	11.51 d. e.
Esztergom-Nána, Budapestre	omnibusv.	8.30 este
Verciorova, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	futárvon.	7.30 regg.
Karánsebes, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	személyv. futárvon. személyv.	8.40 este 7.30 regg. 8.45 regg.
Kassa, Miskolcz, Debreczen, Czegléd, Bpestre	személyv. személyv.	8.21 este 7.55 regg.
Predeal, Brassó, Kolozsvár, N.-Várad, Püspök-Ladány, Szolnok, Czegléd, Budapestre	futárvon.	7.30 regg.
Brassó, N.-Szeben, Arad, Szolnok, Czegléd, Budapestre	személyv. személyv.	8.21 este 7.55 regg.
Czeglédről-Budapestre	omnibusv.	1.45 d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába		
Ruttka, Zólyom, Losoncz, Salgó-Tarján Hatvan, Budapestre	személyv. személyv. gyorsvon.	8.50 regg. 7.58 este 10.14 este
Kassa, Miskolcz, Hatvan, Gödöllő, Budapestre	személyv. vegyesv. gyorsvon.	7.58 este 6.33 regg. 7.30 regg.
Szolnok, Ujszász, Rákos, Budapest	vegyes v.	10.08 regg.
A déli vasut (budai) indóházába		
Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár, Bpestre	személyv. gyorsvon. személyv.	7.39 regg. 11.35 d. e. 8.47 este
Székesfehérvárról-Budapestre	vegyes v.	4.58 d.u.

VIZÁLLÁS 1882. május 11.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.06	—	áradó	M.-Sziget	0.82	—	apadó
Komárom	1.73	—	—	Beregszász	—		
Budapest	1.91	—	áradó	Sárospatak	1.03	—	áradó
Mohács	2.02	—	áradó	Szatmár	0.60	—	váltlan
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.73	—	apadó
Ujvidék	2.24	—	áradó	Szolnok	1.77	—	áradó
Pancsova	0.89	—	apadó	Szeged	1.18	—	apadó
Orsova	1.88	—	—	**Körös**			
				B.-Gyula	0.26	—	apadó
Dráva							
Barcs	1.10	—	apadó	**Maros**			
Eszék	1.72	—	apadó	Arad	—	—	—
Száva				**Béga**			
Sziszek	0.70	—	áradó	Temesvár	0.19	—	áradó

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései május 11.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 kg frttól	74 kg frtig	75 kg frttól	75 kg frtig	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	80 kg frttól	80 kg frtig	81 kg frttól	81 kg frtig
bánsági buza ó	lanyha	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki «	«	12.20	12.30	12.35	12.40	12.45	12.50	12.55	12.65	12.70	12.75	12.80	12.85	— —	— —	— —	— —
pestvidéki «	«	11.95	12.—	12.05	12.10	12.15	12.25	12.30	12.40	12.45	12.50	12.55	12.60	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei «	«	12.05	12.10	12.15	12.25	12.30	12.40	12.45	12.55	12.60	12.65	12.70	12.75	— —	— —	— —	— —
m. északk. «	«	11.50	11.60	11.65	11.70	11.75	11.85	11.90	12.—	12.05	12.15	12.20	12.25	— —	— —	— —	— —

Gabona	Ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kilogramm ára frt -tól	kr.	frt -ig	kr.
rozs	ó	—	lanyha	70—72	8	—	8	30
árpa	«	takarmány	lanyha	60—62	7	20	7	40
«	«	égetni való	—	62—64	7	60	8	10
«	«	sörfőzdei	szilárd	64—66	—	—	—	—
zab	«	—	«	37—40	7	75	8	20
tengeri	«	bánsági	»	75	7	25	7	30
	«	másnemü	«	73	7	20	7	25
köles	«	—	«	nélkül	5	90	6	15
káposzta-repcze	uj	—	«	—	—	—	—	—
bánsági repcze	«	—	«	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	lanyha	tavaszra	—	—	—	—
	lanyha	őszre	10	68	10	70
	«	—				
tengeri	szilárd	május—juniusra	7	28	7	30
zab	lanyha	tavaszra	—	—	—	—
	«	őszre	6	60	6	63
repcze káposzta	«	aug.—szeptemberre	13	—	13½	—
« bánsági	—	julius—augusztusra	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	119.60	119.90
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	89.15	89.50
Magyar papirjáradék adómentes	5%	87.15	87.50
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	134.—	134.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	134.50	135.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	— —	— —
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	91.25	91.75
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	110.75	111.25
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	95.50	96.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		117.25	117.75
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		116.—	117.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	111.—	111.25
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	— —	— —
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	— —	— —
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	98.25	99.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	98.—	98.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	97.75	98.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	97.50	98.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	— —	— —

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	98.25	98.75
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	93.50	94.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)		100.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	96.75	97.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		— —	— —
Egyesitett államadósság papirban	5%	76.50	76.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat jannár—julius	5%	77.50	77.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	5%	77.50	77.75
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	94.50	95.—
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	92.75	93.25
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	119.50	120.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	131.—	132.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	134.—	135.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		174.25	175.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		172.50	173.50
Pest város kölcsöne 1870-ből	6%	103.75	104.—
Pest város kölcsöne 1871-ből	6%	103.75	104.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne	5%	98.50	99.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	37.—	38.—

Osztal. 1881-re	ÉRTÉKPAPIROK — RÉSZVÉNYEK.	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	a) Bankok.			
12.—	Ált. magyar municipalis hitelint.	200	200.—	210.—
8.—	Angol-osztrák bank	120	— —	— —
9.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	107.25	107.75
—	Franco-magy. bank felszámolás a.	200	— —	— —
—	Horvát leszámitoló bank	200	— —	— —
12.—	Iparbank, budapesti	100	54.50	55.—
—	Központi partársulati hitelintézet	80	— —	— —
21.—	Magyar Általános Hitelbank	200	339.—	340.—
27½ frk	Magyar jelzálog-hitelbank	200	248.—	250.—
5.50	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	128.50	129.—
6.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	106.75	107.—
—	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—.—
17.50	Osztrák hitelintézet	160	343.70	343.90
38.30	Osztrák-magyar bank	300	820.—	830.—
13 —	I. magyar iparbank	150	189.75	190.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	578.—	580.—
7.—	Sziszeki hitelbank	100	— —	— —
8.—	«Unio» bank	100	128.—	129.—
	b) Biztositó társulatok.			
— —	Bécsi biztositó társaság	200	282.—	285.—
— —	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	330.—	335.—
222.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3600.—	3650.—
— —	Foncière pesti hiztositó intézet		47.—	47.25
— —	Magyar-franczia biztos. társaság	50	— —	— —
80.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	1130.—	1150.—
	c) Gőzmalmok.			
— —	Concordia gőzmalom	500	470.—	475.—
50.—	Első budapesti	500	1110.—	1130.—
— —	Erzsébet malom	200	171.—	172.—
— —	Hengermalom	500	540.—	550.—
— —	Lujza	160	203.—	204.—
22.—	Molnárok és sütők	200	325.—	326.—
— —	Pannonia	1000	1000.—	1020.—
16.—	Viktória	300	380.—	383.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
— —	Alföld-fiumei	200	171.50	172.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	165.—	166.—
— —	Déli vasut	200	— —	— —
— —	Észak-keleti vasut	200	164.—	165.—
— —	Erdélyi vasut	200	165.—	166.—
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	— —	— —
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	149.50	150.—
— —	Magyar-galicziai vasut	200	160.—	161 —
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	166.50	167.—
— —	Osztrák államvasut	200	335.—	335.50
— —	Pécs-barcsi vasut	200	— —	— —
— —	Tiszavidéki vasut	200	248.50	249.50
6·—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	— —	— —
28·—	Pesti közuti vaspálya	200	442.—	443.—
18·—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.		265.—	270.—

Osztal. 1881-re	ÉRTÉKPAPIROK	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	e) Takarékpénztárak.			
4.—	Budapest III. kerületi	50	50.—	51.—
4.—	Czeglédi		— —	— —
33.—	Országos központi	300	545.—	548.—
300.—	Pesti első hazai	1000	4650.—	4670.—
35.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	549.—	551.—
30.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	128 —	130 —
— —	Pakracz-daruvár-kutinjai	50	— —	— —
	f) Különféle vállalatok.			
8 —	Alagut	105	110.—	111.—
5 60	Általános ipar-részvény-társulat	100	— —	— —
— —	Általános waggon-kölcsönző társ.	80	— —	— —
— —	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	151.—	152.—
40.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	630.—	633.—
26.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	400.—	405.—
12.—	Gyapjumosó és bizt. első magyar	200	—.—	—.—
25.—	Kereskedelmi testület épülete	210	540.—	550.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	200	550.—	560.—
55.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	765.—	775.—
— —	Köszén- és téglagyár (Drasche)	130	168.—	169.—
— —	Pesti épitő-társaság	85	— —	—.—
— —	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	126.—	126.50
7 —	Salgó-tarjáni köszénbánya	100	—.—	—.—
16.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	226.—	227.—
35.—	Serfőzde első magyar	400	595.—	600.—
30.—	Sertéshizlaló	200	308.—	310.—
— —	Sóskuti kőbánya	200	37.—	40.—
20.—	Spodium és csontlisztgyár	200	282.—	290.—
— —	Szálloda részvény-társaság	200	— —	— —
9.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	105.—	107.—
— —	Téglagyár, kőbányai	160	268.—	270.—

ZÁLOGLEVELEK.		pénz	áru
Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.25	102.25
Magy. földhitelintézet papirérték	5 %	100.—	100.50
Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	94.25	94.75
Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5 %	119.50	119.75
Magyar jelzálogbank	5½%	101.25	101.50
Magyar jelzálogbank	5 %	98.50	98.75
Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	— —	— —
Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5 %	101.—	101.25
Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	100.75	101.—
Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4 %	94.50	94.75
Pesti magyar kereskedelmi bank	6 %	101.20	101.25
Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	5 %	99.—	99.50
«Albina» takarék- és hitelintézet	6 %	98.80	99.30

ÉRTÉKPAPIROK — ELSŐBBSÉGEK.	Befizetett frt		Utolsó árkelet pénz	áru
Alföld-fiumei vasut (nagyvárad-eszéki vonala)	200	5%	96.—	96.50
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	— —	— —
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	93.25	93.75
Dunagőzhajózási társulat	300	5%	— —	— —
Dunagőzhajózási társulat	100/200	6%	— —	— —
Észak-keleti vaspálya	300	5%	91.75	92.25
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	300	5%	— —	— —
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	1000	5%	— —	— —
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	— —	— —
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	— —	— —
Magyar nyugati vasut (székesfehérvár-győr-gráczi vonal)	200	5%	— —	— —
Magyar nyugati vasut 1874. kib.	200	5%	— —	— —
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyban	200/1000	5%	108.25	108.75
I. erdélyi vaspálya	200	5%	92.—	92.75
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	— —	— —
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	300	5%	93.25	93.75
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	— —	— —
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)	100	5%	— —	— —
Osztrák államvasut		5%	— —	— —
Tiszavidéki vasut		5%	— —	— —
Általános ipar-részvény-társulat	100	6%	— —	— —
Budapesti lánczhid	100	6%	103.50	104.—
Köszén- és téglagyár kötvények	100	6%	— —	— —
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	98.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			177.—	178 —
Budavárosi sorsjegy			42.50	43.50
Keglevics sorsjegy			18.—	19.—
Pálffy sorsjegy			38.50	39.50
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.62	5.64
Császári királyi arany (kör.)			5.60	5.62
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.52	9.54
20 frankos arany			9.52	9.54
Török aranylira			— —	— —
Osztrák és magyar ezüst			— —	— —
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			58.60	58.70
Váltók árfolyama (látra).		Bank-kláb		
Német bankpiaczok 100 márk		4 %	58.60	58.75
Amsterdam 100 hollandi frtért		5 %	99.50	99.75
Brüssel 100 frankért		4½%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		4 %	47.60	47.70
Marseille 100 frankért		4 %	— —	— —
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		4½%	47.60	47.70
Zürich 100 frankért		4½%	47.60	47.70
London 10 font sterlingért		4 %	120.—	120.25
Szentpétervár 100 rubelért		6 %	— —	— —
Milano 100 lire nouve ital.		5 %	— —	— —

Bécsi tőzsde május 10.

A) Általános államadósság.		Pénz	Áru
Egységes jár., papir, május—novemb.	5%	76.70	76.75
Egységes járadék, papir, febr.—aug.	5%	76.70	76.85
Egységes járadék, ezüst január—jul.	5%	77.45	77.60
Egységes járadék, ezüstb. ápr.—okt.	5%	77.50	77.65
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorsj. pp.	4%	119.75	120.25
Sorsolással, 1860-ból 500 frt sorsj. o.é.	5%	131.—	131.25
Sorsolással, 1860-ból 100 frt sorsj. o.é.	5%	134.25	134.50
Sorsolással, 1864-ből 100 frt sorsj. o.é.		174.—	174.50
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o.é.		172.50	173.50
Como-járadék 42 lira		35.—	— —
Államjószági jelzáloglevél 120 frt	5%	146.50	—.—
Bécs glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p.	5%	98.—	—.—
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.			
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt	4%	94.55	94.70
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt	5%	92.75	92.90
Osztr. kincst. j. visszafiz. 1882 100 frt	5%	100.15	100.30
C) A magyar korona országainak államadóssága.			
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	6%	119.85	120.—
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	4%	89.15	89.30
Magyar papirjáradék 100 frt	5%	87.—	87.15
Magyar vasuti kölcsön. 120 frt ezüst	5%	134.50	134.75
Magyar vasuti kölcsön. 120 frt ar. k.	5%	134.—	134.50
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	6%	—.—	— —
Keleti vasuti ál. kötv. 1869-ből 300 frt	5%	91.—	91.50
Keleti vasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt	5%	110.75	111.50
Keleti vasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt	5%	95.75	96.—
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt	5%	— —	— —
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt	5%	— —	— —
Magyar urbéri válts. kötvény 100 frt	5%	— —	— —
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt	5%	96.75	97.25
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt		117.25	117.75
Magyar nyeremény-kölcsön à 50 frt		116.—	117.—
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt	4%	111.50	111.40

D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.		Pénz	Áru
Csehországi	5%	107.50	—.—
Bukovinai	5%	99.75	100.25
Galicziai	5%	100.90	101.40
Karinthiai	5%	103.50	— —
Krajna és tengerparti	5%	103.—	— —
Morvaországi	5%	106.—	—.—
Alsó-ausztriai	5%	105.50	107.—
Felső-ausztriai	5%	103.50	104.50
Salzburgi	5%	102.—	— —
Sziléziai	5%	109.—	— —
Stiriai	5%	104.—	— —
Tiroli	5%	99.—	— —
Horvát- és szlavonországi	5%	99.—	102.—
Erdélyi	5%	98.50	99.—
Temesi bánság	5%	98.—	98.50
Temesi 1867-iki sorsolási záradék	5%	97.75	98.25
Magyar	5%	98.25	98.75
Magyar 1867-iki sorsolási záradék	5%	98.—	98.50
E) Más közkölcsönök.			
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt	5%	114.—	114.50
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt	5%	104.—	104.50
Pestvárosi kölcsön 1871	6%	— —	— —
Pestvárosi kölcsön 1880	5%	98.75	99.25
Triesztvárosi kölcs. 1865	6%	—.—	—.—
Triesztvárosi kölcs. 1879	6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867	5%	102.—	102.50
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.)	5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)		126.90	127.30
Olasz járadék 100 lira	5%	—.	—.—
Szerb nyer. kölcs. 100 frk	3%	37.50	38.—
Török vasuti kölcsön 400 frk		28.—	28.40
F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).			
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez.	4½%	119.40	119.80
Osztr. ált. földh.-int. 33 éves visszf.	5 %	—.—	—.—
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	5 %	101.90	102.20
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4½%	98.85	99.15
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4 %	93.75	94.25
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf.	5½%	105.—	106.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	5 %	102.50	102.80

		Pénz	Áru
Központi földhitelint. bank 38 é.	5 %	99.75	100.25
Gácsországi földhitelintézet 18 é.	6 %	—.—	104.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5 %	104.—	104.50
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf.	5½%	100.25	101.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással	5 %	100.—	—.—
Osztrák-magyar bank	5 %	101.05	101.25
Osztrák-magyar bank	4½%	100.95	101.10
Osztrák-magyar bank	4 %	94.60	94.80
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év	5½%	102.40	102.75
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év	5½%	102.40	102.75
Magyar ált. földhitel.-részv.-t. 34 év	5½%	—.—	— —
Magyar földhitelintézet	5½%	101.—	102.50
Magyar földhitelint. sorsolása 39 év	5 %	100.—	101.—
Magyar földhitelint. sorsolása	4½%	94.25	94.60
Magyar földh.-int. sors. 39 év arany	5 %	119.70	120.—
Magyar jelzálogbank 25 évi sors.	5½%	101.—	101.50
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5½%	101.—	101.50
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5 %	99.—	99.50
G) Elsőbbségi kötvények.			
Albrecht pálya 300 frt ezüst	5%	93.90	94.20
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst	5%	96.—	96.50
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst	5%	—.—	— —
Cseh északi vasut 300 frt	5%	102.—	—.—
Cseh nyugati vasut 300 frt	5%	101.—	101.50
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst	5%	— —	— —
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst	6%	107.75	108.25
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany	5%	121.25	— —
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst	5%	93.25	93.50
Erzsébet pálya 100 frt ezüst	5%	99.20	99.50
Erzsébet p. 300 frt o. é. 1862-iki kib.	5%	99.20	99.50
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p.	5%	106.50	107.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é.	5%	101.—	101.75
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez.	5%	108.—	108.50
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	5%	102.30	102.50
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez.	5%	101.—	102.—
Károly-Lajos gácsi pálya 300 frt o.é.	4½%	100.30	100.70
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez.	5%	97.75	98.—
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez.	5%	93.30	93.60
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.		94.—	94.25
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.		99.75	100.25
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib. 300 frt ez.		96.40	96.80
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez.	5%	103.25	103.50

			Pénz	Áru
Rudolf-pálya	300 frt ez.	5%	100.10	100.50
Erdélyi pálya	200 frt ez.	5%	92.—	92.40
Osztrák államvaspálya	500 frank	3%	180.—	181.—
Osztr. állam.-p. 1874. kib.	500 frank	3%	175.—	— —
Déli pálya	500 frank	3%	134.25	134.50
Déli pálya	200 frt ar.	5%	117.50	118.50
Dél-északném. összek.-p.	100 frt o.é.	5%	97.—	97.50
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k.	100 frt o.é.	5%	96.25	96.50
Tiszavidéki pálya	1000 frt o.é.	5%	100.80	101.20
Magyar-gácsorsz. pálya	200 frt o.é.	5%	92.50	92.80
Magyar észak-kel. pálya	300 frt ar.	5%	91.70	92.—
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz)	200 frt	5%	95.60	95.80
H) Különféle sorsjegyek.				
Hitelintézet	100 frt o.é.		176.75	177.25
Clary	40 frt p.p.		41.50	42.—
Dunagőzhajózási	100 frt p.p.		111.75	112.25
Innsbruck városi	20 frt o.é.		23.—	23.50
Keglevich	10 frt p.p.		—.—	— —
Krakkói sorsjegy-kölcsön	20 frt o.é.		19.60	20.—
Laibachi dijsorsjegy	20 frt o.é.		23.50	24.—
Buda város kölcsöne	40 frt o.é.		42.50	— —
Pálffy	40 frt p.p.		38.75	39.25
Rudolf alapitvány	10 frt o.é.		20.50	21.50
Salm	40 frt p.p.		52.50	—.—
Salzburgi dijsorsjegy	20 frt o.é.		24.50	—.—
St.-Genois	40 frt p.g.		47.25	47.75
Stanislau városi	20 frt o.é.		23.—	24.—
Trieszt városi	100 frt p.p.		126.75	127.50
Trieszt városi	50 frt o.é.		63.—	64.—
Waldstein	20 frt p.p.		29.50	30.—
Windischgrätz	20 frt p.p.		39.50	40.—
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön			30.—	31.—
I) Bankok reszvényei.				
Angol-osztrák bank	200 frt	5%	129.60	129.80
Bécsi banktársulat	200 frt	5%	152.—	160.—
Bécsi bankegyesület	100 frt	5%	118.75	119.—
Osztrák által. földhitelintézet	200 frt	5%	243.50	244.50
Pesti magyar keresked. bank	500 frt	5%	— —	— —
Keresked. és ipar hitelintézet	160 frt	5%	345.—	345.25
Magyar általános hitelbank	200 frt	5%	339.50	340.—

			Pénz	Áru
Alsó-ausztriai leszámit. társ.	500 frt	5%	845.—	855.—
Magy. lesz. és pénzváltó bank	100 frt	5%	107.—	107.50
Bécsi giró- és pénztáregylet	200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank	200 frt	5%	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank II. kib.	200 frt	5%	127.—	129.—
Osztrák tartományi bank	200 frt	5%	— —	— —
Magyar országos bank	200 frt	5%	— —	— —
Magyar ált. municip. hit.-int.	200 frt	5%	— —	— —
Osztrák-magyar bank	600 frt	5%	826.—	828.—
Unio-bank	100 frt	5%	128.30	128.60
Általános forgalmi bank	140 frt	5%	146.75	147.—
K) Közleked. vállalatok reszv.				
Albrecht pálya	200 frt o.é.		—.—	—.—
Alföld-fiumei pálya	200 frt o.é.	5%	171.—	171.50
Buschtiehradi vasut	500 frt p.p.	5%	769.—	773.—
Buschtiehradi v. (lit. B.)	200 frt o.é.		174.50	175.50
Dunagőzhajózási társas.	500 frt p.p.		546.—	548.—
Duna-drávai pálya	200 frt ez.	5%	—.—	166.50
Erzsébet pálya	200 frt p.p.	5%	211.—	211.75
Erzséb. p. Lincz-Budweis	200 frt o.é.	5%	189.75	190.25
Ferdinánd északi pálya	1000 frt p.p.	5%	2665.—	2670.—
Ferencz-József pálya	200 frt o.é.	5%	195.50	196.—
Pécs-barcsi pálya	200 frt o.é.	5%	— —	— —
Károly-Lajos galiczicz. p.	200 frt o.é.	5%	311.75	312.50
Kassa-oderbergi pálya	200 frt o.é.	5%	149.75	150.25
Lemberg-czern.-jassii p.	200 frt o.é.	3%	172.75	173.25
Osztrák-magyar Lloyd	500 frt p.p.	5%	662.—	664.—
Osztrák északnyugati p.	300 frt o.é.	3%	208.50	209.50
Rudolf-pálya	200 frt o.é.	5%	167.75	168.—
Első erdélyi pálya	200 frt o.é.	5%	164.75	165.25
Osztrák államvasut társ.	200 frt o.é.	5%	336.25	336.75
Déli pálya	200 frt o.é.	5%	145.—	145.50
Délészak-ném. összek. p.	200 frt p.p.	5%	151.50	152.50
Tiszavidéki pálya	200 frt o.é.	5%	248.—	249.—
Bécsi Tramway	200 frt o.é.	5%	226.75	227.25
Magy. gácsországi pálya	200 frt o.é.	5%	160.—	160.50
Magyar északkeleti pálya	200 frt o.é.	5%	164.25	164.75
M. nyug. székesf.-gráczi	200 frt o.é.	5%	166.50	167.—
L) Iparvállalatok részvényei.				
Osztr. általán. épitő-társaság	200 frt		82.—	84.—
Innerbergi bányatársaság	200 frt		— —	— —
Judenburgi vasmü	70 frt		— —	— —

			Pénz	Áru
Liesingi serfőzöde	100 frt	4%	67.50	68.—
Nezsideri papirgyár részv.-t.	200 frt	5%	— —	— —
Prágai vasipar-társulat	200 frt		168.—	170.—
Rima-murányi vas.-társ.	100 frt	5%	126.50	127.—
Salgó-tarjáni köszénbánya	100 frt	5%	120.50	121.—
Bécsi fegyvergyár társaság	100 frt	5%	152.—	154.—
Által. waggon-kölcs.-t. Bpest	80 frt	5%	78.75	79.50
Bécsi épitő-társaság	100 frt		80.—	81.—
Assicurazioni gen. com.	1000 frt p.p.	5%	1950.—	— —
Azienda assicuratrice	1000 frt o. é.		— —	— —
«Duna» osztr. bizt.-r.-társ.	200 frt	5%	300.—	—.—
Viszontbiztositó-társ. bécsi	200 frt	5%	— —	— —
«Securitas» viszontbizt.-társ.	250 frt		— —	205.—
Bécsi élet- és járad.-bizt.-int.	200 frt	5%	— —	— —
Bécsi biztositó társaság	200 frt	5%	— —	— —
M) Váltók (látra).				
Amsterdamra	100 hol. frt	5 %	99.55	99.70
Brüsseli	100 frank	4½%	— —	— —
Német bankpiaczok	100 márka	4 %	58.60	58.70
London	10 font st.	4 %	119.95	120.15
Milano	100 ol. lira	5 %	— —	— —
Franczia bankpiaczok	100 frank	4 %	— —	— —
Páris	100 frank	4 %	47.60	47.65
Pétervár	100 rubel	6 %	— —	— —
Svájczi piaczok	100 frank	4½%	47.55	47.65
Zürich	100 frank	4½%	47.55	47.65
N) Valuták.				
Császári és királyi arany	darabja		5.62	5.65
Császári és kir. reczés arany	darabja		5.62	5.64
Osztrák-magyar 8 frtos arany	darabja		9.52	9.53
30 frankos arany	darabja		9.52	9.53
20 márkás arany	darabja		11.71	11.74
Orosz imperiale	darabja		9.81	9.83
Sovereigns	darabja		11.97	12.02
Török arany lira	darabja		10.83	10.85
Mária-Terézia (Levant) tallér	darabja		— —	— —
Ezüst	100 frt o.é.		— —	— —
Ezüstjáradék-szelvény	100 frt o.é.		— —	— —
Német birodalmi bankjegy	100 márka		58.60	58.70
Olasz bankjegy	100 ol. lira		46.40	46.50
Orosz papir rubel	darabja		1.21¼	1.22

HELYISÉGVÁLTOZTATÁS.

Vevőimnek és üzleti barátaimnak szolgáljon tudomásul, hogy

érczöntödémet s súlygyáromat

f. évi május hó 10-én VII. Istvántér 4. sz. a. saját házamba helyeztem át. **Kölbl Ignácz Budapesten.**
3985

Nagy Butorvégeladás.

BERNSTEIN K. hagyatékából.

Nádor-utca 16. **Nádor-utca 16.**
3932 **Béla utcza sarkán.**
Mindennemü fa- és kárpitosbutor **leszállitott áron** eladatik.

JAHNCKE CSÁSZ. ÉS KIR. SZABADALM. LEGFINOM. KÁMFORRAL TÖLTÖTT

PATENT ÉRCZ-KÁMFOR-DOBOZOK

ÓVSZER

ragályos betegségek ellen zsebben hordandók. **Felnőtteknek** és **gyermekeknek** egyaránt fontos.

moly-ét ellen. **Nélkülözhetlen** minden **háztartásban** **szőrmék** **téli ruhák** és női kalapok, karmantyuk, szőnyegek stb. megtartására.

Csinos. *Tartós.*

Darabja 6 krajczár.

Ezen díszes, csinos, a zsebben rendkívül kényelmesen hordható, átlyukasztott cs. és kir. szab. töltött kámfor-dobozok, ugy gyermekek- mint felnőtteknek legjobb óvszerét képezik minden ragályos betegség ellen. Angolországban a társadalom minden osztálya általában használja. Londonban, hol a himlő-járvány uralkodik, egy gyermeknek sem szabad az iskolát látogatni anélkül, hogy egy Jahncke-féle Patent-kámfor-dobozt ne hordana magánál. Minden doboz saját zár-jegyemmel van ellátva, mely használat előtt leszakitandó. A dobozok könnyen nyilnak s minden időben, tetszés szerint, ismét megtölthetők. Minden doboz és jegy nevemet viseli.

Tuczatonkint 72 kr. 3 tuczaton alul bérmentesen, 3 tuczat bérmentve } Csomagolás ingyen.

JAHNCKE ERNŐ, 3766
egyedüli gyáros és szabadalomtulajdonos, Bécs, II, Obere Donaustrasse 55.

3907 **IGÉRVÉNYEK**

Tiszai-sorsjegyekre,

főnyeremény 100.000 frt.

Huzás már május 15-én!!!

csak 1 frt 50 kr. és 50 kr. bélyeg.

LŐRY J. bankháza,

Budapesten, hatvani-utcza 17. sz.

A **Magyar Mercur** pénzügyi közl. kiadó-tulajdonosa.

Báttaszék-Dombovár-Zákányi (Duna-Drávai) vasút

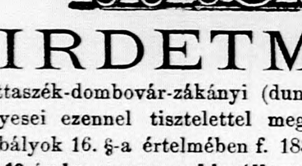

HIRDETMÉNY.

A báttaszék-dombovár-zákányi (duna-drávai) vasut t. cz. részvényesei ezennel tisztelettel meghivatnak a társulati alapszabályok 16. §-a értelmében f. 1882. évi **junius hó 11-én délelőtt 10 órakor a magyar kir. államvasutak igazgatóságának** tanácsi termében (Budapesten, sugár-ut 87. sz., I. emelet 11. sz. a.) tartandó

kilenczedik rendes közgyülésre

Napirend:

1. Az 1881 évi üzleti jelentés.
2. A felügyelő bizottság jelentése kapcsán az 1881 évi zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapitása és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok megváltoztatása, illetve azok 47. §-ának kihagyása.
4. Két igazgatósági és egy felügyelő bizottsági tag választása.

Felkéretnek mindazon t. cz. részvényubirtokosok, kik a közgyülésben részt venni szándékoznak, hogy részvényeiket, az alapszabályok 22-ik §-hoz képest a közgyülést megelőzőleg nyolcz nappal, tehát legkésőbb 1882 évi **junius hó 3-ik** napjának déli 12 órájáig **Budapesten a m. kir. államvasutak főpénztáránál** (sugárut 87.), **Bécsben** pedig az **angol-osztrák banknál** letenni és a nevökre kiállitandó s a közgyülésbe való belépésre szolgáló igazolási jegyeket átvenni sziveskedjenek.

Budapesten, 1882. évi april hó 30-án.

Az igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

SZINYÉRVÁRALJAI SEGÉLYEGYLET-SZÖVETKEZET

MÉRLEGE

Tartozik (Vagyon) 1881. év deczember 31-én, 11) ingóságok 475 frt 21 kr. 14) Kamat-átvitel 970 frt 38 kr. 28) Kétes követelések 2740 frt 41 kr. 39) Perköltség 222 frt 63 kr. 72) Pénztári számla 1434 frt 20 kr. 67) Nyomtatványok 371 frt 50 kr. 64) Fizetés-előleg 252 frt 87 kr. 58) Alapitványok 350 frt. 70) Váltókölcsön tőke 82,735 frt. 62) Kötvénykölcsön tőke 15,650 frt 10 kr. Összesen 105,202 frt 30 kr. (Teher) Követel: 4) Tartaléktőke 8540 frt 76 kr. 6) Szinyérváraljai kisdedóvoda 150 frt. 17) Jótékony czélok 220 frt 28½ kr. 15) 1875. évi osztalék 15 frt 60 kr. 31) 1876. évi osztalék 59 frt 50 kr. 32) 1877. évi osztalék 97 frt 20 kr. 34) 1878. évi osztalék 15 frt 60 kr. 26) 1879. évi osztalék 68 frt 20 kr. 65) 1880. évi osztalék 253 frt 60 kr. 23) Vegyes üzleti tőke 98 kr. 42) Alaptőke 17,603 frt 80 kr. 43) Törzsbetéti tőke 2026 frt 95 kr. 66) Idegen betéti tőke 7489 frt 80 kr. 68) Váltóviszleszámitolási tőke 64,304 frt 76 kr. 44) Törzsbetéti kamat 63 frt 40 kr. Tiszta haszon 4250 frt 46 kr. — Kávásy László, elnök. Gerber Ödön, pénztárnok. Nagy Lajos, h. ellenőr. Bojthor Károly, h. könyvelő. Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság: Koroknay Károly, Bikfalvi Nagy Sándor, Marosán Mihály. Volt a szinyérváraljai segélyegylet-szövetzetnek 1881 decz. 31-én 299 tagja, 1881. évben kilépett 53 tag, belépett 10 tag.

MEGHIVÁS.

A szinyérváraljai segélyegylet-szövetkezet rendes évi közgyülését 1882. évi május hó 26-án délelőtt 9 órakor Szinyérváralján a Casinó termében megtartja.

Tárgyai:

1. Az 1881. évi zárszámadás és ezzel kapcsolatban a felügyelő-bizottsági és igazgatósági jelentés bemutatása s a kezelő személyzet felmentése.
2. Az igazgatóságnak választás utjáni kiegészitése.
3. A 40. §. módositása s ezzel kapcsolatban az igazgatósági tagok tiszteletdijának megállapitása.
4. Az ellenőr napi biztos fizetésének módositása.
5. Egyéb inditványok és beadványok tárgyalása,

melyre a segélyegylet-szövetkezet t. tagjai tisztelettel meghivatnak.

Szinyérváralja 1882. május 9.

KÁVÁSY LÁSZLÓ m. k. elnök.

ERECTEUR.

Ujonnan feltalált chirug. készülék **minden férfinak,** ki magát gyengének érzi, **biztos segélyt** nyujt. Bővebb prospektus s egyéb **párisi különlegességekről** árjegyzéket boritékban bérmentve 20 krnak bélyegben való beküldése mellett.

Pariser Agentur, Prag, Carlsgasse No. 22. I. Stock. 3181

Kiadó!

F. é. november 1-re 3 nagy utczai, 2 udvari, elő- és 1 vakszobából álló első emeleti lakás IX. Üllői ut 7. sz. a. — Továbbá ugyanott f. é. junius 1-től egy nagy magtár. — Bővebb értesités a házmesternél.

ROYKO VIKTOR

TISZAUJLAKI GYÓGYSZERÉSZ

fehér, barna és fekete szinü

közkedvelt magyar bajuszpedrője.

Hamis készitmények elkerülése végett figyelmeztetik a t. vásárló, hogy csak a **Royko Viktor** gyógysz. készitményét kérje és fogadja el, ennek dobozai fehér alapon zöld nyomatu czimkét viselnek s azon **piros,** belül a fedélben pedig **kék** szinü betükkel, a késztő névaláirásával vannak ellátva.

Ezen, már 63 év óta kitünőnek ismert bajuszpedrő iránt évről évre növekszik a t. közönség dicsérő elismerése s ennélfogva az kiváló jó tulajdonaira nézve magasztalásra nem szorul.

Nagy doboz 35, kis doboz 20 kr.

Kapható fönti egyedüli késztőnél Tiszaujlakon.

BUDAPESTEN: Török József, király-u. 12; Thalmayer és Seitz, nádor-u. 10; Kochmeister Frigy. utódai, nagykorona-u. 32; Müller J. L. illatszerész; Lueff illatszerész; Kertész T.; Tunner J. M.; Profuma V. utóda, egyetem-tér; Havas, fodrász, uj bécsi u.; Csech, fodrász, egyetem-u.; Réthly, fodr., kecskeméti-u.; Berán, fodr., sütő-u.; Kaltenbach, fodrász, ujvilág-u. és Brukk Gyula uraknál, valamint az ország több gyógyszerészei, kereskedői és fodrászainál.

A viszont eladók illő százalékban és 24 nagy, vagy 36 kis doboz vételénél már bérmentes megküldésben részesülnek.

Postán csak 2 doboz rendelhető meg. 3329

2 kitüntetés **2 kitüntetés**

a Budapesten april 22—24-én tartott **II. tenyészállat-vásáron.**

Még 70 darab importált

TENYÉSZKOS

Anglia és Németország leghiresebb törzsnyájaiból, Southdown, Hampshiredown, Improved Kent, Cotswold és Rambouillet fajtáju, 14 napig V. ker. **(Zoltán-utcza 8.)** eladás végett fel van állitva.

Árjegyzékek ugyanott, valamint átellenben fekvő iroda helyiségemben, Akademia-utcza 16. sz. a. 3680

ROSENTHAL ALFRED.

6277/1882. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Szeged szab. kir. város közönsége jelenlegi egy emeletes székképületét részben átalakitás mellett egy emelettel fölemelni, részben pedig egészen ujonnan hasonlókép egy emeletre a 106/882. számu közgyülési határozattal épitési alapul elfogadott tervek alapján fölépiteni elhatározván, eme épitkezésnek egységi árak szerinti, valamint a jelenlegi épület elbontási munkálatai elvállalására Zombory Antal tanácsnok hivatalhelyiségében **f. évi májusho 13-án** d. e. 10½ órakor zárt ajánlati verseny-tárgyalás fog tartatni.

Ezen épitkezésnél egyelőre a következő költségekkel előirányzott munkálatok adatnak ki, nevezetesen:

I.	1. Föld-, kőmives és elsziget. munka	105.901	frt	77 kr.
	2. Kőfaragó-munkálat	12.201	«	30 «
	3. Ács-munka	13.409	«	36 «
II.	4. Bádogos-munka	8.332	«	47 «
III.	5. Asztalos- «	12.809	«	94 «
	6. Lakatos «	2.864	«	— «
	7. Mázoló- «	2.951	«	10 «
	8. Üveges- «	1.857	«	56 «
IV.	9. Vas- «	8.864	«	— «
	összesen	169.101	frt	50 kr.

Az ajánlatok a jelenleg kiirt összes munkákra, vagy az I-ső csoportra, melyhez a föld-, kőmives- és elszigetelési, kőfaragó- és ácsmunkák tartoznak, külön; vagy a II-ik csoport alatti bádogosmunkára külön; vagy a III-ik csoportra, melyhez az asztalos-, lakatos-, mázoló- és üvegesmunkák tartoznak, külön; végül a IV. csoport alatti vasmunkálatra ismét külön szintén megtehetők.

Az ajánlattevők bánompénz fejében az elvállalandó összes munkák után 8000 frtot, vagy az I-ső csoportbeli munkák után 6500 frtot, a II. tétel alatti munka után 500 frtot, a III. csoportbeli munka után 1000 frtot, végül a IV. tétel alatti munkálat után 500 frtot vagy készpénzben, vagy pedig az osztrák-magyar állam által kamatbiztositással ellátott papirokban, vagy osztrák-magyar állampapirokban a városi tanácsi letéti hivatalnál az ajánlat benyujtás előtti napon letenni s az erről szóló hivatalos letéti nyugtát ajánlatukhoz felcsatolni kötelesek.

A papirok a budapesti a tőzsde benyujtás előtti napon érvényes árfolyam szerint számitva fogadtatnak el.

A csoportok szerinti ajánlattételnél, ha az egy csoport alá tartozó különböző munkanemekre nézve az ezzel külön-külön foglalkozók az egész csoportra nézve együttes és egyetemleges (solidaris) kötelezettség melletti ajánlatot tesznek, az ekkénti ajánlat előnyben részesittetik.

Az irásbeli ajánlatban határozottan kijelölendő, hogy ajánlattevő az e részbeni ajánlati általános és különleges föltételeket ösmeri s azoknak magát mindenben aláveti; továbbá abban úgy számokkal mint betüvel kijelentendő, hogy a költségvetési egységi árakból hány százalékot enged, vagy arra hány százalékot kér rá.

A vállalati munkák odaitélésénél nem csupán az ajánlott ár lesz irányadó, hanem azon körülmény is, hogy az ajánlattevő czég megbizhatóság, szakismeret, tapasztaltság tekintetében minő biztositékot nyujthat a vállalat pontos keresztülvitelét illetőleg.

A lebontási munkák a vállalat elnyerése után haladéktalanul megkezdendők, s az összes épitkezés legkésőbb 1883-ik évi augusztus 1-ig teljesen befejezendő.

A jelenlegi városi székképületnek az épitési terv kivánalmai szerinti lebontása, a kőmivesmunka vállalkozó kötelessége, ugyancsak őt illetvén — az ajánlati föltételekben megjelöltek kivételével — a lebontásból nyert összes anyagok is. — Ezen anyagok a lebontási munkálatok körül fölmerülő kiadások számitásba vétele mellett 800 frtban lévén megállapitva, eme összeg vállalkozó járandóságaiba fizetésképp betudandó lesz; megjegyezvén, miszerint a lebontásból nyert jó minőségü téglák az épitésvezetőség utasitásaihoz képest az épitkezésnél fölhasználható lesznek.

A tervrajzok, épitési föltételek, a szerződési minta és a költségvetések a városi épitészeti hivatal helyiségében f. évi májushó 1-től a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők; valamint ugyanazok Budapesten Lechner Ödön és Pártos Gyula budapesti műépitészek irodájában is (sugár-ut 45-ik sz. a.) hasonlókép betekinthetők.

Az 50 kros bélyeggel ellátott irásbeli ajánlatok lepecsételve f. évi május 13-án d. e. 10 óráig a tanácsi iktató hivatalba (városi bérház, földszint) nyujtandók be, melyek is ugyanez napon d. e. 10 és fél órakor fölbontatni fognak.

Ajánlattevők a fölbontásnál jelen lehetnek.

A pályázati határidőn túl beérkezett, vagy kellő bánompénzzel el nem látott, vagy utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Az ajánlattevők az ajánlati határidő lejártától számitva 14 napig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Szegeden, 1882-ik évi májushó 2-án tartott tanácsülésből.

Pálfy F. polgármester.
3945

Huzás már f. hó 15-én!

TISZAI IGÉRVÉNYEK

csak 1½ forint és bélyeg

Főnyeremény 100,000 o. é. forint adólevonás nélkül

BECS Wollzeile 10 és 15 **A MERCUR** **Ch. COHN** Wollzeile 10 és 15

kiadóhivatalának váltóüzlete.

BUDAPEST Waitznergasse №13

CHOCOLADE KÜFFERLE

kommt den besten ausländischen Chocoladesorten an Wohlgeschmack gleich bei billigeren Preisen.

NYERNI VALÓ

400,000 márka

Ily rendkivüli összegre rug legszerencsésebb esetben esetleg azon fönyeremény, mely a hamburgi kormány által elfogadott és az egész állami vagyonnal biztositott pénz-lotterián nyerhető. Összesen 47,600 nyereményt tartalmaz e sorsjáték **8.634,275 márka értékben,** melyek 7 részre, vagy osztályba soroztatnak s alább kitüntetett sorrendben sorsoltatnak ki. — A sorshuzások gyorsan egymásután következnek, az első huzásra elfogadunk megrendeléseket

f. évi május hó 30-ig.

A sorsjáték fönyereménye, mint már emlitettük, esetleg 400,000 márkát képvisel. Különösen tartalmaz 250,000, 150,000, 100,000, 60,000, 50,000 s számos 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000 stb. márkás nyereményt.

Az első huzásra való sorsjegy árának, o. é. **3 frt 50 krnak** beküldése ellen egy **eredeti egész sorsjegyet, 1 frt 75 krért** egy **eredeti fél sorsjegyet** és **90 krért** egy **eredeti negyed sorsjegyet** (nem igérvényt) küldünk haladéktalanul a megrendelőnek, mely az első huzásra érvényes. Az összeg osztrák értékü bankjegyekben, vagy osztrák esetleg magyar postabélyegekben s legkényelmesebben ajánlott levélben küldhető be. Minden sorsjegyküldésnél általunk az egész sorsolási programm mellékeltetetik, melyből pontosan megláthatő, hogy minden osztályban hány nyeremény huzatik. A beérkező megrendelések beiktattatnak s sorshuzás után azonnal megkapják a megrendelők a hivatalos sorsolási lajstromot s a nyereménypénzeket. Czégünk már több mint félszázad óta áll fen s Osztrák-Magyarországon eléggé ismeretes. Köszönetünket fejezzük ki a t. közönségnek, irántunk eddig tanusitott becses bizalmáért s igérjük, hogy ezután is minden megrendelést pontosan és lelkiismeretesen fogunk teljesiteni s a nyert pénzeket azonnal beküldeni. Ezennel ismételten felhivjuk a t. közönség becses figyelmét azon körülményre, hogy az általunk hirdetett sorsjáték nem magánvállalat, hanem, hogy a nyerendő pénzek kifizetéseért a hamburgi kormány kezeskedik.

Tekintettel minden körülmények közötti biztosságunkra, számos megrendelést remélünk, melyek következőleg czimzendők:

ISENTHAL & Co. Banquiers u. Hauptlotteriebureau Hamburg.

A kisorsolások sorrendje:

1 oszt. 1 à 12,000 mk., 1 à 5000 mk., 1 à 4000 mk., 1 à 3000 mk., 1 à 2000 mk., 2 à 1000 = 2000, 3 à 500 = 1500, 5 à 300 = 1500, 10 à 200 = 2000, 25 à 100 = 2500, 50 à 50 = 2500, 3900 à 20 = 78,000, összesen
4000 nyeremény = 116,000 mk., 2. osztály
4000 nyeremény = 210,620 mk., 3. osztály
4000 nyeremény = 331,150 mk., 4. osztály
3941 4000 nyeremény = 452,100 mk., 5. osztály
2500 nyeremény = 415,650 mk., 6. osztály
1500 nyeremény = 351,655 mk., 7. osztály
27,600 nyeremény és 1 jutalék = 6.757,150 mk.

136/1882 v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a gödöllői kir. járásbiróság 2048/1881. számu végzése által az aszódi takarékpénztár végrehajtató — javára Mayer József alperes ellen 480 frt — kr. tőke, ennek 1877 év október hó 8 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 34 frt 40 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 660 frt — krra becsültt ehenek, sertésborsajtó, boros hordok stb. álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 1711/1882 sz. kiküldését rendelő végzés folytán a hely szinén, vagyis Ikladon leendő eszközlésére 1882-ik év május hó 23-ik napjának délután 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gödöllőn 1882-ik évi május hó 9 napján. 3942

Szaák János kir. birósági végrehajtó.

!Verseny Triesztnek!

Az első magyar bizományi és szállitási üzlet

FIUMÉBAN

ajánl a legujabb aratásból **kitünő** minőségü illatdús 3540

KÁVÉT

minden vasuti és postaállomásra szállitva **dij-** és **vámmentesen** utánvétellel, göngyöletekben 4¾ kiló tiszta sulylyal a következő **jutányos** árak mellett:

		1 kiló frt
legfin.	Rio	1.32
«	Santos	1.36
«	S. Domingo	1.35
«	Java	1.52
«	Ceylon	1.85
igen fin.	Mocca	2.—
«	Cuba	1.74
«	Ceylon gyöngy	2.—

Nagyobb megrendeléseknél tetemes árkedvezmény

Megrendelhetők egyéb gyarmatárúk és déli gyümölcsök is. Teljes tisztelettel

ENGEL és STERN.

Ügynökök kerestetnek.

Kételkedve kérdi némely beteg önmagától: melyik gyógyszerhirdetésnek lehet hitelt adni? Ez vagy ama hirdetés nagysága által tünik fel; a beteg választ s a legtöbb esetben épen — a legroszabbat! A ki az ilyen csalódást s hiába való pénzkiadást elkerülni akarja, annak tanácsoljuk, hogy GORISCHEK KÁROLY cs. kir. egyetemi könyvárustól Bécsben (Istvántér 6.) hozassa meg magának a »Betegbarát« czimü könyvecskét, mert abban a legjobbaknak bizonyult gyógyszerek tárgyilagosan és kimeritően vannak ismertetve, ugy hogy minden beteg teljes nyugalommal birálhat és a legjobbat választhatja magának. A fentebbi, már 29 kiadást ért könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg a megrendelőnek, tehát nem okoz több költséget, mint 2 krajczárt a levevelezésilapért, mely magyar is lehet. 3267

Legjobb izü idei liptói juhturót

5 kilogrammos postaküldeményekben bármely magyarhoni postai állomásra bérmentesen küldök, ha a becses megrendelő 3 forintot utalványoz, vagy megengedi, hogy ezen értéket után vehetem.

Nagyobb megrendeléseknél jelentékeny árkedvezményt enged

Haaz Samu,

kerepesi ut 23.

Mindennemü bel- és külföldi sajtok legjutányosabb áron kaphatók. 3915

Hirdetések

felvétetnek a kiadó-hivatalban BUDAPESTEN, IV. ker., himzö- és kalap-utcza sarkán, 1. sz.

Gyári üzlethez társ.

Egy legjobb forgalomban lévő szabadalmazott ajtózár és egyéb lakatos munkák készitésével foglalkozó gyár, kiterjedt összeköttetéssel, szakképzett társat keres. Befektetési tőke nem annyira, mint inkább szakképesség igényeltetik.

E gyár kedvező feltételek mellett eladó is lenne.

Értesitést ad

3926 **PFANNL KÁROLY, Győrött.**

"THE GRESHAM"

életbiztositó-társaság Londonban.

Magyarországi fiók:	Ausztriai fiók:
Budapest, Fer. József-tér 5.	**Bécs, Gisellastrasse 1. sz.**
a társaság házában.	a társaság házában.

A társaság vagyona	frk 74.122,865.—
Évi bevétel biztositások és kamatból 1881. junius 30-án	» 14.886,494.80
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) több mint	» 117.000,000.—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál értékig nyujtattak be ajánlatok, miáltal a legutóbbi	» 59.712,065.—
25 év alatt benyujtott ajánlatok összért. több mint	» 1,032.895,036.—

értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositásokra az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak s a **magyar és osztrák fiókok** által adatnak. 2393

Ezen intéze érdemdus működéseért párisi európai tudományos társaság által az elsőrendü arany-éremmel lett kitüntetve.

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires, magyar, német és franczia nyelven megjelent könyv: **Az elgyengült férfierő.** Ára 2 frt 50 kr.

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget (elgyengült férfierő),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső**-szüküléseket, friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást,** a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, ugy **katona** és **polgári** főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok és buvárlatok nyomán kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt) 2298

WEISS J., speczialista

gyak. orvos és szülész, az itteni császár. kir. katonai főkórházban volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, *a belgiai koronás arany érem-, a svéd Medaille comem. és a párisi európai tudományos társaság első rendü arany-éremnek tulajdonosa.*

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczeg-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtti 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

AZ ARCZBŐR.

A szépség egyik főfeltétele a szép arczbőr. Egy kevésbé szép arcz is képes bennünket elragadtatni, ha annak arczbőre kifogástalan. De a legszabályosabb szépség is csak akkor méltányoltatik, ha az arczbőr tisztasága, fényes üdeségét nem nélkülözi. Sok hölgy nem tarthat igényt már szépségének elismerésére, ha az arczbőr már nem kifogástalan. Ha valaki magának szép, üde arczbőrét a legkésőbb korig biztositani akarja, forduljon a sok kitünőségek mint pl. Pyefluch tanár Londonban, Raspatan, dr. Jünger, dr. Raudnicz által ajánlott és 4 év óta százezerek által sikerrel alkalmazott **Lengiel nyirbalzsamához.** Ezen kedvelt cosmeticum a káros arczfesték, szenvedélyek vagy egyéb okokból elcsufitott, sőt a himlők által eltorzitott arczbőrt teljesen helyreállitja. Az elhervadt és kiszáradt bőrt ismét frissé, simává teszi és neki kedves szinezetet kölcsönöz, mely körülményt különösen az idősebb urak és hölgyek figyelembe vegyék. Hogy a dr. **Lengiel nyirbalzsamánál** jobb és biztosabb szer nem létezik az arczbőr szépitésére és fentartására, bizonyitják mindazok, kik azt használták. Egy korsó ára 1 frt 50 kr. 2179

Főraktár Magyarország számára: *Budapesten Török József* gyógyszerésznél, király-utcza 12. sz. *Pozsonyban* Pisztory Felix gyógyszerésznél. *Temesvárott* Tarczay István gyógysz. *Zágrábban* Mittelbach Zsigmond gyógyszerésznél.

KÖNYVVEZETŐ,

ki már takarékpénztárban működött, május végén alkalmazást nyerhet. Magyar és német levelezési képesség megkivántatik. Fizetés 600—700 forint. — Bizonyitványokkal felszerelt ajánlatok 3946

Wittinger Sándorhoz Tolnára intézendők.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent:

UJ KÉPESKÖNYV

UTMUTATÁS a szemléletre, gondolkodásra, számolásra és beszélésre **2½—7 éves gyermekek számára** használatul a családban, kisdedóvodában, siketnémaintézetekben és az elemi oktatás első fokán.

Vázolva és kidolgozva BOHNY M. által.

Harminczhat szinezett táblával és egy rajztáblával.

MÁSODIK KIADÁS.

Ára szines boritékba kötve 4 forint.

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadásában Budapesten megjelent és kapható:

KÖZHASZNU CSALÁDI KÖNYVTÁR

Egy-egy kötet füzve 40 krajczár.

1. **Legujabb levelező-könyv a magyar nép számára.** Szerk. Verőczi Sándor.
2. **Az alkalmas házi-ügyvéd** és törvényjártas tanácsadó. Szerk. Verőczi Sándor.
3. **Magyarország története** rövid vonásokban. Szász K.-tól.
4. 5. **Regélő István bácsi.** Mulatva oktató családkönyv. Szerk. Májer István. Két kötet.
6. **Gazdasszonyok könyve.** Vörös Esztertől.
7. **Az ügyes szakácsnő.** Vörös Esztertől.
8. 9. **Egészség könyve.** Egészségi szabályok, a leggyakrabban előforduló betegségek- s a beteg-ápolásról. Irta K.-Beniczky Irma. Két kötet.
10. **A tollasok világa.** Gyakorlati **utmutatás** a **baromfi** és különféle **disz-madarak** czélszerü **ápolására** és **tenyésztésére.** Irta K.-Beniczky Irma.
12. **A mindennapi életből a nőknek.** Irta K.-Beniczky Irma.
13. **A divat szélsőségei.** Irta K.-Beniczky Irma.
14. **Házasodjunk!** Irta Dr. Sikor József.
15. **Gyakorlati széptan.** Irta K.-Beniczky Irma.
16. **Anyák könyve.** A gyermek első nevelésének legfontosabb kérdéseiről. Irta Dr. Riecke G. A.
17. **A nők apró kötelmei s ezek fontossága az életben.** Irta K.-Beniczky Irma.
18. **Babonaság a salonban.** Irta K.-Beniczky Irma.
19. **Tanácsok a gyermekek természetszerü testi nevelésére.** Irta Steiner János. Forditotta K.-Beniczky Irma.
20. **Gyakorlati szépitészet.** Németből, Klenke A. után K-Beniczky Irma.
21. **A feleség.** Irta Dr. Sikor József.
22. **A nők előnyei.** Irta Dr. Sikor József.
23. **Illemtan.** A társadalmi illemszabályok kézikönyve. Mme D'Alq és Ebhardt Ferencz munkái után irta K.-Beniczky I.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható:

KÖZSÉGI KALAUZ.

VEZÉRKÖNYV

község- és körjegyzők, községbirák, községi elöljárók s képviselők használatára.

Felvilágositó és utbaigazitó számos jegyzetekkel s gyakorlati iromány példákkal.

Irta

TÓTH LAJOS,

köz- és váltóügyvéd, Pestmegye volt tiszti főügyésze

Második kiadás. — Füzve 4 forint.

Tartalom:

I. Az ország közjogi állása s visszaállitott alkotmánya. Az 1847/8, 1865/7., 1868., 1869., 1870. és 1871. évi törvények rövid ismertetése és tárgyrokonság szerinti összeállitása. — II. A községek rendezése. — III. Adóügy. Bevezetés. 1. A földadó. 2. A házadó. 3. Személyes kereseti adó. 4. Jövedelemadó. 5. Szeszadó. 6. Söradó. 7. Czukoradó. 8. Sójövedék. 9. Dohányjövedék. 10. Bor- és husfogyasztási adó. 11. Bélyeg- és jog-illeték. Dijak. — IV. Pénzügyi biróságok. — V. A községi elöljárók, jegyzők és bizalmi férfiak hivatalos közremüködése, az egyenes és közvetett adók, továbbá a jövedékek és illetékek kivetésénél, befizetésénél, biztositásánál és behajtásánál. — VI. Közbiztonság (személyi és vagyoni); közrendőrség. — VII. Közmunka. Közlekedési és közforgalmi eszközök: utak, hidak, posta, távirda. Vizszabályozó társulatok. Gátrendőrség. — VIII. Vám- és kereskedelmi szövetség. Ipartörvény. — IX. A telekkönyvi intézmény. — X. Árva- és gyámi s gondnoki ügyek. — XI. Az 1848-dik évi törvények által megszüntetett urbéri kapcsolatból fenmaradt jog- és birtokviszonyok rendezése. — XII. Bérföldek. Udvartelki birtok. Telepitvények. — XIII. Királyi kisebb haszonvételek (regálék). Italmérési jog. Urbéri bormérés joga. — Rév-, vám-, piacz-, vásárjog. Vadászat és madarászat. — XIV. A községi elöljárók és jegyzők közremüködése a polgári ügyekben hozott birói határozatok kézbesitésénél s az örökösödési eljárásnál. — XV. Községi birás kodás. — XVI. A népiskolai közoktatásról. A vegyes házassági válóperekről. A törvényesen bevett keresztyén vallásfelekezetek viszonosságáról. — XVII. Hivatali oktatás a községi elöljárók és jegyzők számára, a védérőről szóló törvény (1868 XL. tcz.) és erre vonatkozó miniszteri utasitás foganatositása körül. — XVIII. 1868. XLIV. törvényczikk: a nemzetiségi egyenjoguság tárgyában.